

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ 4
452 21 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ σελίδες

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΧΡΟΝΟΣ 2ος Νο 12 ΜΑΪΟΣ 1995

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΕ ΕΝΑ ΓΟΝΕΑ

σ' αυτό
το τεύχος

Χτυπάει την πάρτα της Ελληνικής κοινωνίας

«Δεν θα ξεχάσω ποτέ τα συναισθήματα που είχα στην εγκυμοσύνη μου, που ήταν φόβος, ενοχές, ανασφάλεια και ντροπή. Πολλές φορές κατέπνιγα τη χαρά της προσμονής, τον πόθο για το αγέννητο παιδί μου. Δεν θα ξεχάσω ποτέ τα βλέμματα των γνωστών μου επάνω στην κοιλιά μου, που όλο μεγάλωνε και ενώ συνηθίζεται σ' αυτές τις περιπτώσεις όλοι να δίνουν ευχές, εμένα με ρωτούσαν πώς το έπαθα, δηλαδή τι συμφορά με βρήκε. Δεν θα ξεχάσω μάλιστα την ημέρα που όλες οι μάνες τη θεωρούν την πιο ευτυχισμένη τους, εγώ δεν έκανα τίποτε άλλο από το να απολογούμαι και να σκέπτομαι με αγωνία το μέλλον το δικό μου και του νεογέννητου παιδιού μου.»

Μιλάει μια ανύπαντρη μητέρα, σε ημερίδα που έγινε πρόσφατα στα Γιάννενα με θέμα, οικογένεια με ένα γονέα.

Φαίνεται ότι τις τελευταίες τρεις δεκαετίες έχουμε μια ραγδαία εξέλιξη και διαφοροποίηση του θεσμού της οικογένειας στην Ευρώπη. Οι γάμοι μειώνονται ή γίνονται σε μεγαλύτερη ηλικία, οι γεννήσεις μειώνονται, ενώ αυξάνονται τα διαζύγια, οι εκτός γάμου γεννήσεις και οι μονογονεϊκές οικογένειες.

Δεν υπάρχει ακριβής αριθμός των οικογενειών με ένα γονέα στην Ελλάδα. Με βάση όμως την αύξηση των διαζυγίων, και την αύξηση των εκτός γάμου οικογενειών και γεννήσεων, πρέπει να είναι σημαντικός. Θεωρητικά αρχηγός μονογονεϊκής οικογένειας μπορεί να είναι είτε άνδρας είτε γυναίκα. Υπολογίζεται όμως ότι το 1/3 του συνόλου των οικογενειών σε παγκόσμια κλίμακα είναι οικογένειες με γυναίκες που μεγαλώνουν μόνες τα παιδιά τους.

Η οικογένεια λοιπόν αλλάζει. Προσαρμόζεται στις γενικότερες κοινωνικές αλλαγές. Πόσο η Ελληνική κοινωνία είναι έτοιμη ν' αποδεχθεί αυτή την εξέλιξη; Ν' αποδεχθεί κατ' αρχήν ιδεολογικά το γεγονός ότι γεννιούνται πια καινούριοι τύποι οικογενειών; Με ποιές νομικές ρυθμίσεις υποδέχεται τα προβλήματα που δημιουργούνται απ' αυτή τη διαφορετικότητα; Με ποια κοινωνική και εκπαιδευτική πολιτική; Στις σελ. 10, 11 φιλοξενούμε μια πρώτη προσέγγιση του ζητήματος.

♦ «Ανησυχώ για το Πεκίνο». Αποκαλυπτική συνέντευξη της Αλίκης Μαραγκοπούλου.

σελ. 3

♦ Οικογένεια με ένα γονέα.

σελ. 10, 11.

♦ Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμμαχος; Αντίπαλος; Κάτι άλλο;

σελ. 12, 13

♦ Διάσκεψη Κοπεγχάγης

σελ. 6, 7

♦ Κοινωνικός αποκλεισμός: ο σύγχρονος εφιάλτης.

σελ. 7

♦ Ηπειρωτικά

σελ. 5

♦ «Από την γυναικείαν αφύπνισιν».

σελ. 22

♦ Ο ρόλος της γυναίκας στη τοπική αυτοδιοίκηση

σελ. 15

♦ Κακοποίηση των παιδιών: ένα πανάρχαιο κοινωνικό πρόβλημα

σελ. 9

♦ Φεμινιστικά

σελ. 24

♦ Η θέση της γυναίκας στην Αρχαία Ρώμη.

σελ. 18

♦ Η οφθαλμολογική παρακολούθηση των παιδιών.

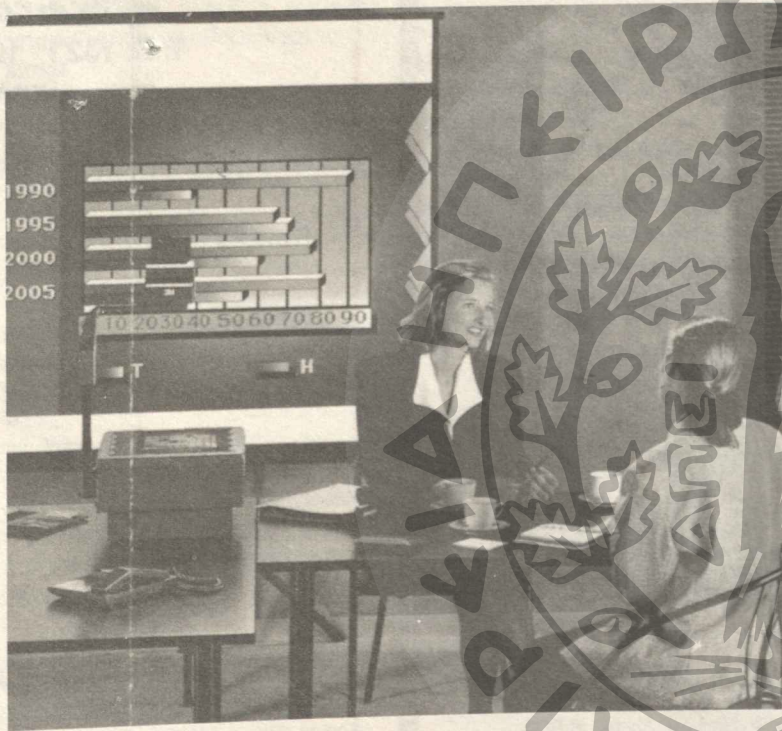
σελ. 14.

Ευρωπαϊκά προγράμματα: Μέσο ή αυτοσκοπός;

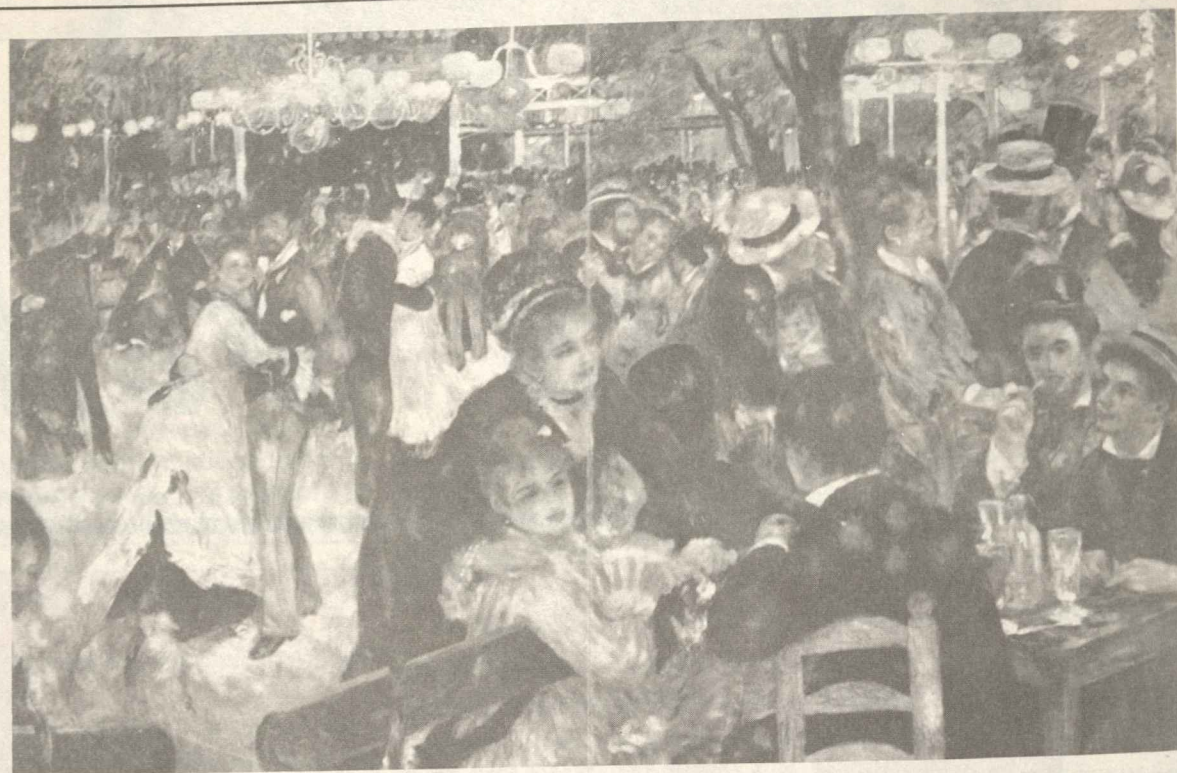
Υπάρχει κάποια αυξημένη κινητικότητα αυτό το χρονικό διάστημα για τη συμμετοχή στα κοινοτικά προγράμματα. Πακέτο Ντελέρ βλέπετε. Δηλαδή κονδύλια. Οχι χάρισμα βέβαια. Ας μη ξεχνούμε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν δίνει μόνο αλλά και **εισπράτει**. Κρατικές υπηρεσίες, λοιπόν, οργανισμοί, δήμοι, μαζικοί φορείς, ξένες εταιρίες ιδιώτες και πληθώρα, μα πληθώρα εταιριών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, έπασαν με τα μούτρα στο Κοινοτικό ταμπούσι. Κάποιο μοιράδι φαίνεται ότι αναλογεί και στην υπόθεση της ισότητας των φύλων.

Πιο συγκεκριμένα στην επαγγελματική κατάρτιση, των γυναικών για την αντιμετώπιση του προβλήματος της απασχόλησης. Πολλά λέγονται και γράφονται γύρω απ' το θέμα. Το δικό μας μεγάλο ερώτημα είναι: ποια είναι τελικά η αποτελεσματικότητα αυτών των προγραμμάτων; Κι αν ακόμα αποδεχθούμε, ότι δεν είναι αναγκαίος κάποιος έλεγχος, κάποια απόδοση λογαριασμών τέλος πάντων, παράγεται τουλάχιστον κάποιο έργο; Δεν λέμε καλό είναι το ενημερωτικό βιβλίο που κυκλοφόρησε η Γενική Γραμματεία Ισότητας για το ποιοί συμμετείχαν μέχρι τώρα σε προγράμματα που αφορούν την ισότητα των φύλων. Το πώς όμως συμμετείχαν ποιός θα μας το πεί; Και ποιός ξέρει πόσες γυναίκες κατάρτησαν να βρουν δουλειά μετά την κατάρτιση και επανεκπαίδευση τους;

Τώρα θα μου πείτε εδώ καράβια χάνονται, βαρκούλες αρμενίζουν. Ε, εμείς επειδή δεν έχουμε καράβια να χαθούν, είπαμε ν' αρμενίσουμε, αν όχι στα βαθιά, τουλάχιστον στα ρηχά νερά μιας στοιχειώδους έρευνας γι' αυτό το ζήτημα. Στις σελ. 12, 13 θα βρείτε τις πρώτες απαντήσεις που πήραμε σε σχετικά ερωτήματα, που θέσαμε σε φορείς και πρόσωπα.

Σε μια πολύ ζεστή ατμόσφαιρα, σεμνή, γυναικεία, γιορτάσαμε τα πρώτα μας γεννέθλια. Μας συντρόφεψαν και τίμησαν με την παρουσία τους τη γιορτή μας γύρω στις εκατό γυναίκες. Επώνυμες και ανώνυμες. Από όλους τους χώρους και τα κοινωνικά στρώματα. Τις ευχαριστούμε θερμά. Για την παρουσία τους. Για τη συμμετοχή τους στην υπόθεση της εφημερίδας. Για τα θερμά τους λόγια.

Οι αναγνώστριες-στες μας γράφουν

Πρός τις «γυναίκες σελίδες»

Σε μια εποχή ιδιότυπης και διαστρέβλωσης των γυναικείων διεκδικήσεων, συνιστά αισιόδοξη προοπτική η πρωτοβουλία ανάδειξης της Γυναίκας, μέσα από έναν τόσο μαχητικό πυρήνα όπως οι «Γυναίκες Σελίδες».

Αποτελεί πρόταγμα - μοντέλο για κάθε συλλογική οργάνωση η ευαισθητη επιλογή σας να στελεχώσετε διαταξιακά και διακομματικά το έντυπο.

Σας παρακαλώ να δεχθείτε τις ειλικρινείς ευχαριστίες μου για τη σθεναρή προσπάθειά σας, όπως και τη διαβεβαίωση ότι ο αγώνας αυτός μορφοποιεί τη διάχυτη ανάγκη να συσπειρωθούν μαζικά οι Γυναίκες.

Με φιλικούς χαιρετισμούς

Μαρία Τσιάρα - Ασπρούδη

γυναίκες σελίδες

Ιδιοκτησία: Αστική Εταιρία «ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑ»
Εκδότρια: Αστική Εταιρία «ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑ»

Συντακτική Επιτροπή
ΡΕΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΗ, ΒΑΣΩ ΜΕΙΝΤΗ
ΦΛΩΡΑ ΝΙΚΟΛΙΔΑΚΗ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΝΤΑΙΚΟΥ
ΑΛΙΚΗ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ, ΙΟΥΛΙΑ ΠΑΠΠΑ
ΛΩΡΕΤΤΑ ΡΑΤΣΙΚΑ, ΕΛΕΝΗ ΡΟΚΟΥ
ΚΑΙΤΗ ΦΩΤΙΚΑ

Συνεργάτριες - Συνεργάτες
ΜΑΡΙΑ ΓΚΑΣΟΥΚΑ, ΒΑΣΩ ΓΚΟΡΟΥ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΖΗΚΙΔΟΥ, ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΛΕΝΤΖΗ-ΚΥΡΙΑΖΗ
ΚΑΡΟΛΙΝΑ ΚΑΠΟΓΛΟΥ, ΓΙΑΝΝΑ ΚΟΥΛΑ
ΜΑΡΙΑ ΛΑΓΓΟΥΣΗ, ΕΛΕΝΗ ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗ
ΒΙΟΛΕΤΑ ΜΠΟΥΣΔΡΗ, ΣΟΥΛΑ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ
ΣΟΦΙΑ ΡΕΚΛΕΙΤΗ-ΜΠΕΝΗ,
ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΑΚΟΠΟΥΛΗ, ΚΑΛΥ ΣΤΑΥΡΟΥ
ΜΑΡΟΥΣΚΑ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ.

Ζωγραφική σύνθεση τίτλου
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΡΑΤΣΙΚΑΣ
Επιμέλεια Φωτογραφίας ΡΕΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΗ
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση «γυναίκες σελίδες»
Εκτύπωση: ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ, Ε.Π.Ε.
Πέρασμα Ιωαννίνων - Τηλ.: 81.750 - 81.751
Εδρα ΚΑΡΔΑΜΙΤΣΙΑ ΙΩΑΝΝΙΝΑ Τ.Θ. 1321 Τ.Κ. 45110 ΤΗΛ.
38.663, 33528
Ετήσια συνδρομή: ιδιωτών δραχ. 4.000
οργανισμών, εταιριών δραχ. 8.000
* Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις των συντακτών τους.

Έτσι,
ελεύθερα

Και τώρα πώς
συνεχίζουμε;

Πριν καλά-καλά λάβουμε πώς αρχίσαμε αυτή την εφημερίδα, μήκαμε κιόλας στον δεύτερο χρόνο. Και δεν ξέρω πόση ποίηση θα κρύβουν μέσα τους οι Γ.Σ., δεν είμαι σε θέση να εκτιμήσω το μέγεθος του ταλέντου των συντακτριών τους.

Δεν μπορώ να μετρήσω τη δημιουργική ευαισθησία της φίλης που φιλοτεχνεί την εμφάνιση. Εκείνο που είναι σίγουρο είναι ότι παρά το ότι έχουμε αντιληφθεί τα πλεονεκτήματα που προσφέρει το πολιτικό γίγνεσθαι σαν πρώτη ύλη για την παραγωγή του φύλλου, παρά το ότι τα αντιφατικά συμφέροντα, οι αντικρουόμενες δυναμικές προσωπικότητες, το πάθος, οι οξυύστες πολιτικές και κοινωνικές κρίσεις, αποσπούν το δημοσιογραφικό ενδιαφέρον, εμείς αρνούμαστε να τα αποτυπώσουμε.

Κι αυτό γιατί πιστεύουμε πως υπάρχει ακόμα ελπίς! Η εξαίρεση δεν πέθανε, η έκπληξη δεν παραδόθηκε. Η αντίσταση στα ποικιλότροπα δεδομένα αναπνέει πάντα... Εμείς δεν θα γράψουμε περιπέτειες επιστημονικής φαντασίας συνεπαρμένες από τη μαγεία των υποσχέσεων. Δεν θα γράψουμε κατασκοπείες με ήρωες τηλεφωνικούς πράκτορες. Δεν θα γράψουμε κοινωνικό μυθιστόρημα με ήρωες τα παιδιά του πακέτου Ντελόρ. Δεν θα γράψουμε επιθεώρηση. Τραγωδία θέλουμε να γράψουμε... Για να μπολιάσουμε τη ζωή μας με κάμποσες ευαισθησίες. Για να φέρουμε πυροδότες ελπίδες στη νεολαία αυτού του τόπου. Ίσως έτσι καταφέρουμε να κάνουμε εμείς μια κάθαρση. Με από μηχανής Θεό τις Γυναίκες Σελίδες.

Είναι μια εφημερίδα που έλειπε από την περιοχή. Μακάρι σε κάθε περιοχή της Ελλάδας να εκδιδόταν τέτοιες εφημερίδες. Αφού αυτό δεν είναι δυνατό εύχομαι οι «γυναίκες σελίδες» να φθάσουν σε κάθε γωνιά της πατρίδας μας.

Θα ήθελα να γίνει μια προσπάθεια, ένα άνοιγμα προς τις φοιτήτριες και τους φοιτητές του πανεπιστημίου μας ώστε δια μέσου της εφημερίδας να γίνουν γνωστά τα προβλήματα τους, οι σκέψεις τους οι ιδέες τους ώστε αυτά να είναι οι αυριανοί συνεχιστές τέτοιων εφημερίδων. Αυτό το άνοιγμα θα γίνει ίσως με το μοίρασμα δωρεάν ενός τεύχους στο χώρο του Πανεπιστημίου. Με την αφισσκόληση της πρώτης σελίδας, εν' ε' τεύχους στους χώρους της πανεπιστημιούπολης και κυρίως στην φοιτητική λέσχη.

Μαργαριτίδου Ελένη

Συγχαρητήρια. Αριστη προσπάθεια. Να συνεχίσετε

Βασιλική Ζώνιου

Είναι μια εφημερίδα που μας εκφράζει απόλυτα. Εύχομαι η προσπάθειά σας να βρει μεγάλη ανταπόκριση.

Ρόζου Χρυσούλα

Είναι ένα περιοδικό που μας κρατά συντροφιά και συγχρόνως μας δίνει πολλά ερεθίσματα. Μου αρέσει πολύ και σας συχαίρω όλες.

Μαριάνθη Στατηρά

Θαυμάζω πάντα κάθε καινούρια πρωτοβουλία. μα πάνω απ' όλα συγκινούμαι από την αλήθεια την παρησία και την τόλμη. Χρησιμοποιείτε τα φόντα και τα προσόντα σας κρατώντας τη λήμα και το μπαλάκι. Ποτέ μουσφέςικές καταστάσεις. Εύχομαι σύντομα η εφημερίδα αυτή να γίνει ημερήσια.

Βασιλεία Μίχου

ΓΡΑΦΤΕΙΤΕ ΤΩΡΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΡΙΑ - ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗΣ ΣΤΙΣ γυναίκες σελίδες

«γυναίκες σελίδες»
Τ.Θ. 1321 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 45110
τηλ. 38663

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΕΠΩΝΥΜΟ

ΟΝΟΜΑ

ΟΔΟΣ

ΠΟΛΗ

T.K.

ΤΗΛ.

Κόψτε το κουπόνι και στείλτε το στη διεύθυνση της εφημερίδας μαζί με μια επιταγή 4.000 δραχ. ή τηλεφωνείστε μας στα τηλ. 38.663, 33528

ΑΝΗΣΥΧΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

«Διαπιστώνω ότι σε όλο τον κόσμο ελλοχεύουν δυνάμεις που θέλουν να φέρουν τις γυναίκες πίσω». Μιλάει η Αλίκη Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου. Η γυναίκα που σφράγισε με τη δουλειά της και τον αγώνα της, τις κατακτημένες γυναίκες κινήματος στην Ελλάδα και όχι μόνο.

Κα Μαραγκοπούλου, θριαυλούστε μπροστά στο συνέδριο του Πεκίνου. Έχουν προηγηθεί διεθνείς συναντήσεις προετοιμασίας αυτής της κορυφής διασκέψης. Πώς διαγράφεται η κατάσταση των γυναικών στον κόσμο; Με δυο λόγια θα σας πω ότι αρνητικά. Διαπιστώνω ότι σε όλο τον κόσμο ελλοχεύουν δυνάμεις που θέλουν να φέρουν τις γυναίκες πίσω. Στις διασκέψεις που έρχονται να πραγματοποιηθούν μέχρι τώρα, εξετάζονται θέματα σοβαρά, αλλά το χαρακτηριστικό είναι ότι σε όλες τις περιπτώσεις οι εκθέσεις που κάνουν οι εμπειρογνώμονες του Ο.Η.Ε. είναι πιο προωθημένες από αυτές που τελικά μιλούν για συζήτηση. Οι δε αποφάσεις που ψηφίζονται είναι

Υπάρχουν θέματα που έχουν κάποια ιδιαίτερη σημασία για τις γυναίκες και εκτιμάται ότι υπάρχουν κίνδυνοι από τις αποφάσεις που τελικά θα παρθούν στο Πεκίνο;

Ναι. Ένα σημαντικό ζήτημα είναι η εργασία των γυναικών.

αυτά χειρότερα.

Πίστεψτε, ενώ οι μη κυβερνητικές οργανώσεις που παίρνουν μέρος σε τέτοιες συναντήσεις είναι κορυφαίες οργανώσεις δεν έχουν δικαίωμα ψήφου. Δικαιώματα που έχουν μόνο οι χώρες που συμμετέχουν και οι οποίες όπως καταλαβαίνετε, εκφράζουν την πολιτική τους που στηρίζεται στα συμφέροντά τους μέσα από την ψήφο τους. Ετσι, ανησυχώ για το Πεκίνο και της Κοπεγχάγης που θα το επηρεάσουν δεν ήταν ικανοποιητικές.

Οι αποφάσεις του Πεκίνου δεν θα έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα για τις κυβερνήσεις. Όμως, πρόκειται για αποφάσεις μιας τόσο μεγάλης παγκόσμιας διασκέψης (όπως και του Καίρου και της Κοπεγχάγης) που κανονικά πρέπει να γίνουν σεβαστές και να λειτουργούν ως κατευθυντήριες γραμμές από τις κυβερνήσεις. Όμως, μήπως αυτές οι αποφάσεις είναι γραμμές που θα περάσουν από τον Ναιρόμπε (1995);

Τότε δεν είχε δημιουργηθεί αυτή η συμμαχία Ισλαμικών και Καθολικών, ούτε οι Ισλαμιστές είχαν ενωθεί με τον τρόπο που το έχουν κάνει τώρα.

Δηλαδή είναι πολύ ισχυρό πλέον το αντιπαλο στρατόπεδο, και με το σήμερα εφαρμοζόμενο σύστημα «ομόφωνης» αποδοχής που στο Ναιρόμπε δεν το υπολογίζαμε, δεν ξέρω πού θα βρούμε. Είμαι ανήσυχη, όπως ήμουν και για την Κοπεγχάγη μετά από αυτά που συνέβησαν στη συνάντηση του Καίρου.

Τότε δεν είχε δημιουργηθεί αυτή η συμμαχία Ισλαμικών και Καθολικών, ούτε οι Ισλαμιστές είχαν ενωθεί με τον τρόπο που το έχουν κάνει τώρα.

«Διαπιστώνω ότι σε όλο τον κόσμο ελλοχεύουν δυνάμεις που θέλουν να φέρουν τις γυναίκες πίσω». Μιλάει η Αλίκη Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου. Η γυναίκα που σφράγισε με τη δουλειά της και τον αγώνα της, τις κατακτημένες γυναίκες κινήματος στην Ελλάδα και όχι μόνο.

Κα Μαραγκοπούλου, θριαυλούστε μπροστά στο συνέδριο του Πεκίνου. Έχουν προηγηθεί διεθνείς συναντήσεις προετοιμασίας αυτής της κορυφής διασκέψης. Πώς διαγράφεται η κατάσταση των γυναικών στον κόσμο; Με δυο λόγια θα σας πω ότι αρνητικά. Διαπιστώνω ότι σε όλο τον κόσμο ελλοχεύουν δυνάμεις που θέλουν να φέρουν τις γυναίκες πίσω. Στις διασκέψεις που έρχονται να πραγματοποιηθούν μέχρι τώρα, εξετάζονται θέματα σοβαρά, αλλά το χαρακτηριστικό είναι ότι σε όλες τις περιπτώσεις οι εκθέσεις που κάνουν οι εμπειρογνώμονες του Ο.Η.Ε. είναι πιο προωθημένες από αυτές που τελικά μιλούν για συζήτηση. Οι δε αποφάσεις που ψηφίζονται είναι

Υπάρχουν θέματα που έχουν κάποια ιδιαίτερη σημασία για τις γυναίκες και εκτιμάται ότι υπάρχουν κίνδυνοι από τις αποφάσεις που τελικά θα παρθούν στο Πεκίνο;

Ναι. Ένα σημαντικό ζήτημα είναι η εργασία των γυναικών.

Αυτό το ζήτημα κυρίως οι οργανώσεις των νοικοκυριών και αρκετές θρησκευτικές οργανώσεις. Εμείς οι μη κυβερνητικές οργανώσεις ευθυνόμαστε διότι αφήσαμε να πάρουν το πάνω χέρι στους κόλπους μας οι θρησκευτικές οργανώσεις.

Υπάρχει μια μεγάλη ένωση γυναικείων οργανώσεων — CONGO — που έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα στα πλαίσια του Ο.Η.Ε. Στο Δ.Σ. αυτής της ένωσης έχουμε αφήσει να κυριαρχήσουν οι θρησκευτικές οργανώσεις. Οι θρησκευτικές οργανώσεις μαζί με άλλες που έχουν παλιές αντιλήψεις για την οικογένεια, αλλά και αόρατοι οικονομικοί κύκλοι που έχουν συμφέροντα, συμμαχούν σήμερα για την επιστροφή της γυναίκας στο σπίτι προβάλλοντας και το πρόσημα, μάλιστα, ότι ευθύνεται η έξοδος των γυναικών από το σπίτι, για το παραστράφημα των παιδιών και τη διάλυση της οικογένειας. Ο Ο.Η.Ε. βέβαια, επιφυλάχθηκε και έτσι ενώ δέχθηκε το έτος για την οικογένεια, δεν προχώρησε σε διεθνή διάσκεψη γιατί δεν ήξερε τι θα βγει από μια τέτοια συνάντηση.

Αυτό το οποίο θα έπρεπε να γίνει, είναι αυτό που προτείνουν και οι Σκανδιναβικές χώρες, δηλαδή να μελετηθεί το πώς κατανέμεται στις σημερινές κοινωνίες η αμειβόμενη και μη αμειβόμενη εργασία μεταξύ ανδρών και γυναικών, και βάσει των αποτελεσμάτων να ζητήσουμε να ισορροπηθεί ο αριθμός των γυναικών και ανδρών στους τομείς της αμειβόμενης και μη αμειβόμενης εργασίας και όχι η γυναίκα να καλύπτει κατά κύριο λόγο την μη αμειβόμενη και ο άνδρας την αμειβόμενη εργασία.

Αν πράγματι η μη αμειβόμενη εργασία περιληφθεί στο Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα, τότε θα ακολουθήσουν μεγάλα παραρτήματα. Εκτός του ότι αυτό θα αποτελέσει εισαγωγή για να ζητήσουν σύνταξη ή κάποια αμοιβή πράγμα το οποίο θα καθηλώσει τη γυναίκα μέσα στο σπίτι.

Θα εμφανιστεί δε και αύξηση πληθυσμιακή — του Εθνικού Εισοδήματος που θα προέρχεται από την αμειβόμενη ανεργία των γυναικών, αφού οι άνδρες γυναικείας ασχολούνται πολύ περισσότερες ώρες με το νοικοκυριό.

Σήμερα και τα παιδιά ακόμα, όπως έχω πληροφορηθεί από αρκετούς δασκάλους, ασχολούνται άσχημα όταν δηλώνουν ότι η μητέρα τους ασχολείται με τα οικιακά.

Τώρα υπάρχουν υποστηρίχτες της πρότασης που ζητάνε να περιληφθεί στις στατιστικές του Εθνικού Εισοδήματος και η αξία της μη αμειβόμενης γυναικείας εργασίας στο σπίτι.

Μια ζωντανή συζήτηση της
Φλώρας Νικολιδακή με την
Αλίκη Γιωτοπούλου
Μαραγκοπούλου

Η Αλίκη Γιωτοπούλου - Μαραγκοπούλου είναι καθηγήτρια και τ. πρόεδρος του Πανετίου Πανεπιστημίου. Ιδρύσε το Μεταπτυχιακό Εγκληματολογίας στο ίδιο Πανεπιστήμιο, καθώς και την Ελληνική Εταιρεία Εγκληματολογίας, της οποίας είναι πρόεδρος.

Πρόεδρος είναι και του Ιδρύματος Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, από την ίδρυσή του (1978) και του Συνδέσμου για τα Δικαιώματα της Γυναίκας (από το 1974).

Είναι πρόεδρος της Παγκόσμιας «Διεθνούς Ένωσης Γυναικών», μέλος του Δ.Σ. της Fondation Europeenne pour Les Droits de l'Homme που εδρεύει στις Βρυξέλλες) και της Διεθνούς Εταιρείας Εγκληματολογίας (που εδρεύει στο Παρίσι). Το 1992 της απονεμήθηκε το διεθνές βραβείο Beaumont Tschewille για το έργο της στην εγκληματολογία και τα δικαιώματα του ανθρώπου.

Έχει συγγράψει πολλές μελέτες και αυτοτελή διθλία εγκληματολογικά, δικαιωμάτων του ανθρώπου και δικαιωμάτων της γυναίκας. Το Δεκέμβριο του 1994 εξέδωσε το έργο «Women's Rights - Human Rights» Βιβλιοπ. της «Εστίας». Επί πλέον, υπό τη διεύθυνσή της από την ίδρυσή του το «Ίδρυμα Μαραγκοπούλου» έχει αποκτήσει διεθνές κύρος. Εξέδωσε ήδη σειρά 17 βιβλίων, στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό, οργανώνει ή συνδιοργανώνει συνέδρια κ.λπ. με τα διασημότερα Πανεπιστήμια του Κόσμου, τα Η.Ε., την UNESCO, το Συμβούλιο της Ευρώπης, την Ε.Ε. κ.λπ. Έχει μετασχεί σε πολλά συνέδρια είτε ως αντιπροσώπος της Ελλάδος είτε ως εμπειρογνώμων.

Στη χώρα μας είναι προϊνώστη και για τη μακροχρόνια δράση της για την ισότητα των φύλων. Μεταξύ άλλων, διετέλεσε μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του νέου Οικογενειακού Δικαίου και πρόεδρος του Συμβουλίου Ισότητας των φύλων (1991-1993) που συνέταξε Τριετές Πρόγραμμα Δράσης για την πραγματοποίηση της Ισότητας των φύλων στην Ελλάδα.

συνεχία στη σελ. 8

Pavillon

ΠΛ. ΠΑΡΓΗΣ 2
Π. ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΗ 43
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

τα σιγνιαία του...μηνάς

♦ **Ξεπούλημα! Ξεπούλημα!** Είπαν. Και άρχισαν από ενοικίαση σε ιδιώτες

Ο λόγος για τις «επιχειρήσεις» του Δήμου. Αυτές που τις δημιούργησαν για προσφορά ποιοτικών υπηρεσιών στους πολίτες αυτής της πόλης. Αυτές που τις εγκατέλειψαν ανεξέλεγκτες στο έλεος αδών ή επιτήδειων ή το λιγότερο αδιάφορων. Εύκολη λύση το ξεφόρτωμα του μεπλά από τη νέα διοίκηση των δημοτικών αρχόντων.

♦ **Αλλά δεν είναι μόνο αυτό.** Οποιοδήποτε δημόσιο χώρο μπορούμε πια να τον «νοικιάσουμε»! Έτσι νοικιάσαμε ως Δήμος και την πλατεία «Λιθαρίτσια» και την καινούργια παραλίμνια—πριν καλά καλά εγκατασταθεί—στο Μαβίλη, σε επιχειρηματίες. Ας τις χαρούν κι αυτές όσοι πληρώνουν! Οι άλλοι; Τι μας νοιάζει;

♦ **Κι εμείς περιμέναμε να καθαρίσει η «νέα» δημοτική εξουσία την παράνομη κατοχή του παραλίμνιου δημόσιου χώρου από τα κιόσκια και τα τραπεζάκια των πανάκριβων «δεντρών!** Το γράψαμε και σε προηγούμενο φύλλο. Αλήθεια, γιατί μας «επέβαλαν» τέτοιους διαχειριστές κοινών;

σκέφτομαι και γράφω

Μα πώς τον διατηρείς έτσι; Εκείνος προσέχει τον εαυτό του κι εγώ... τη διατροφή μας!

Όταν παντρευτήκαμε η «πρόικα» του Αλέκου ήταν τα όργανα της γυμναστικής του. Α! είπε η πεθερά μου, ο Αλέκος πρέπει να συνεχίσει να γυμνάζεται, αυτή είναι και η δουλειά του. Και κάναμε διαμόρφωση στο σπίτι του πατέρα μου όπου θα μέναμε, να κλείσουμε ένα χώρο για το γυμναστήριο. Είναι ο αυστηρότερος ιδιοκτήτης του χώρου.

Ο Αλέκος έχει πολλή τάξη στη ζωή του. Όλα μου τα είχε πληροφορήσει η πεθερά μου. Τι τρώει, πότε τρώει, πότε κοιμάται, τις ώρες που γυμνάζεται. Επέμενε πολύ στον τρόπο μαγειρέματος των τροφών. Τον φρόντιζε από μικρό με πολλή προσοχή.

Ο ενθουσιασμός των πρώτων χρόνων της συμβίωσής μας βοήθησε ώστε να ακολουθήσω πιστά τις οδηγίες της πεθεράς μου και να τα καταφέρω ικανοποιητικά, όπως έλεγε με χαμόγελο ο Αλέκος.

Εκείνος σηκώνεται το πρωί κι αφού γυμναστεί 15-20 λεπτά και κάνει το ντους του, παίρνει το πρωινό που στο μεταξύ έχω ετοιμάσει. Φρεσκοστυμμένο χυμό, γάλα, ελαφρά φρυγανισμένο σιταρένιο ψωμί, μέλι κ.λπ.

Εγώ, με τα μάτια κλειστά, ετοιμάζω

♦ Τέλος, ας ανησυχήσουμε και για το περίφημο «Καζίνο»! Επιχείρησή με τα όλα της! Και στο Κράτος θα αποδίδει και στο Δήμο και στους επιχειρηματίες της πόλης! Αντε, τι περιμένετε Άρχοντες; Τα θύματα της κρίσης και της ανεργίας είναι στη διάθεσή σας. Μόνο τα «Σαλούν» σας τους λείπουν.

♦ **Τι λοιπόν μπορεί να περιμένει κανείς; Είναι ηλιού φαεινότερον πως το ενδιαφέρον για τον ανώνυμο πολίτη έχει αντικατασταθεί με το ενδιαφέρον για τον επώνυμο πολίτη.** Ξέρετε όμως ποιοί είναι οι περισσότεροι;

P.D

♦ Μάης και η διεθνής κοινότητα γιορτάζει την αντιφασιστική νίκη. Καλές οι γιορτές και οι παράτες δεν λέμε. Αλλά ποια η αξία τους όταν οι ίδιες χώρες που πανηγυρίζουν, εγκαταλείπουν εκατομμύρια ανθρώπους, κυρίως παιδιά και γυναίκες στη πείνα, τους λιμούς και την εξόριση, ενώ πρωταγωνιστούν στην υποδούλιση και πρόκληση καινούριων πολέμων; Έτσι ρωτάμε. Ποιος να μας δώσει απάντηση;

♦ **Η Φωτεινή Σιάνου δεν ερχόταν στο τελευταίο συνέδριο της**

ΓΣΕΕ στο Διοικητικό της Συμβούλιο και είναι κρίμα. Οχι γιατί δεν εκλεχτηκε μια γυναίκα, αλλά γιατί αυτή η συγκεκριμένη γυναίκα, αν μη τι άλλο, έχει φεμινιστική συνείδηση και ανέπτυξε πλούσια δραστηριότητα για το γυναικείο ζήτημα. Είναι ευτύχημα τουλάχιστον που κάτω απ' τη πίεση των γυναικείων οργανώσεων παραμένει υπεύθυνη της Γραμματείας Γυναικών της ΓΣΕΕ.

♦ **Φίλος της εφημερίδας μας κατήγγειλε ότι είναι άνεργος επιστήμονας, σύζυγος καθηγήτριας της δημόσιας εκπαίδευσης και πατέρας δυο παιδιών. Είναι ανασφάλιστος και η γυναίκα του δεν έχει δικαίωμα να τον ασφαλίζει στο δικό της ταμείο όσο καιρό θα είναι άνεργος. Το αντίθετο θα γινόταν. Ρωτάμε η γυναίκα δεν πληρώνει τα ίδια ασφαλιστικά; Δεν έχει τα ίδια δικαιώματα; Δηλαδή το Δημόσιο παραβιάζει το Σύνταγμα και τις διεθνείς συμβάσεις; Εμ τότε τι να κάνουν οι ιδιώτες.**

αργότερα. Προσπάθησα για δυο μέρες να κρατήσω το πρόγραμμα της διατροφής μας. Ετοιμάσα χυμούς και φρυγανιές πριν φύγω! Δώρο δώρο! Δεν καταλάωθηκαν. Το μεσημέρι όλα ήταν ακατάστατα στην κουζίνα και όταν γύριζα ήταν ήδη άρρωστα, ο Αλέκος πήγαινε για εξοκούραση χωρίς φαγητό!

Έπεσε πανικός! Τέτοιος πανικός που η πεθερά μου πρότεινε να τρώει εκεί ο γιος της. Κι ο Αλέκος το σκεφτόταν, αφού εγώ οίκοι μου δεν θα τα κατάφερα όπως πριν. Ο παράγοντας χρόνος ξεπεράσε και τη διάθεση και την αντοχή μου!

Και τότε επενέβη ο πατέρας μου. Γιατί Αλέκο να μη μπορείς να ετοιμάσεις μόνος το πρωινό σου; Τόσο σπουδαίο είναι! Θα βοηθάω κι εγώ. Εσύ θα λειτουργείς τις συσκευές κι εγώ θα κάνω τα άλλα. Κι αν δεν είναι τέλεια στην αρχή θα γίνουν σιγά-σιγά. Θα βρούμε τρόπο. Και το μεσημέρι πάλι μπορούμε να τα κάνουμε μαζί!

Μπορεί να κακοφάνηκε της πεθεράς, μπορεί να μην το καταπίνει ακόμα ο Αλέκος, όμως τα καταφέρνουν. Και τα μεσημέρια περιμένει κι εμένα ένα σερβιρί-σμένο πιάτο φαί.

PENA

πιπεράτα

Όπως όλες οι μητέρες του κόσμου, έτσι και γω έψαχνα να βρω τρόπο να δοθήσω τα παιδιά μου να είναι παντού πρώτα. Στο σχολείο, στον αθλητισμό, παντού. Μαγική συνταγή γι' αυτό δεν υπάρχει. Έτσι το είχα πάρει απόφαση και πληρώνα φροντιστήρια, δασκάλας τένις, μπαλέτου κ.τ.λ.

Πρόσφατα κάποιες φίλες μου καταχαρούμενες μου ανακοίνωσαν ότι ανακαλύφθηκε ένα φοβερό προϊόν με μαγικές δυνατότητες, που κάνει τους μαθητές πρώτους και τους κρατάει πάντα στην κορυφή.

Τέρμα τα φροντιστήρια, σκέφθηκα, τέρμα τα έξοδα, τέρμα οι αγωνίες.

Στήθηκα στην τηλεόραση, να δω ποιο είναι, επιτέλους αυτό το μαγικό προϊόν. Χαλάλι τα χαζοσέρια! που είδα, τα πάντα θα μπορούσα να αντέξω, μέχρι να πετύχω τη μαγική διαφήμιση.

Και επί τέλους!!
Η διαφήμιση άρχισε:
—«Τι κάνει αυτόν τον μαθητή πρώτο»;

Απάντηση: «η μαμά μου ξέρε!».
—«Τι κρατάει αυτόν τον άνδρα στην κορυφή»;

Απάντηση από τον χαμογελαστό άνδρα με το αστραφτερό χαμόγελο: «η γυναίκα μου ξέρε!». Ασπασία θα γίνει σκέφθηκα.

«Κορνφλέικς για πρωινό». Αυτό ήταν, σωθήκαμε!!

Ήμουν πανευτυχής. Η Ανθρωπότητα θα πάει μπροστά. Κάποι και μόνος συνεχούς έρευνας απέδωσε.

Και εκεί που ονειρευόμουν διάφορα, έναν κόσμο με ευτυχισμένους χωρίς άγχος ανθρώπους, η συνέχεια της διαφήμισης με έριξε στα τάρταρα της υπεληψίας.

Η μητέρα που ήξερε να κάνει πρώτο το αγόρι και να κρατάει στην κορυφή τον άνδρα της, τάζει τώρα με το ίδιο μαγικό προϊόν την κόρη της και στη συνέχεια έτρωγε και η ίδια.

Εδώ όμως τίποτα!!! Αυτές τρώνε Κορνφλέικς γιατί απλώς το έχουν ανάγκη. Ούτε πρώτη η κόρη, ούτε στην κορυφή η μητέρα. Τίποτε. Αυτές το έχουν ανάγκη μόνο για να γεμίσουν το στομάχι τους. Ούτε πρώτες νοικοκυρούλες θρε αδελφέ!! Ούτε καν έναν Σάκη να δραπευτικό σαν προσφορά.

Και τι κάνω εγώ τώρα που είμαι μητέρα τριών κοριτσιών;

Ένοιωσα θυμό και αγανάκτηση. Ευτυχώς η τηλεόραση γλύτωσε. Επειδή όμως η τηλεόραση γλύτωσε, φανερή η ανάγκη μου να γεμίσουν το στομάχι τους. Ούτε πρώτες νοικοκυρούλες θρε αδελφέ!! Ούτε καν έναν Σάκη να δραπευτικό σαν προσφορά.

Με τις κακίες που με είχαν πάσει σκεφτόμουν, μήπως αντί σε μερικές χώρες να σκοτώνουν τα θηλάκια έμβρυα, θα έπρεπε να ελέγχουν τα έμβρυα που δεν θα έχουν καλή παραγωγή όταν γίνουν άνδρες; Λέω μήπως;

βιβλίο**Γιώτας Παρθενίου:
«Του φεγγαριού μπλε»**

ΕΚΔ. ΓΚΟΒΟΣΤΗΣ

ψυχών, ή και της δικής μου α-κόμα.

Λέξεις μόνες, που υπογραμμίζουν τη δική μας μοναξιά.

Λέξεις παρέες, «τσαμπιά» ολόκληρα όνειρα συντροφικότητας, ανάγκη επιτακτική να μοιραστείς.

Κάθε τόσο νοιώθω τα χέρια μου.

Κάθε τόσο προσπαθώ να φανταστώ τα δικά της. Πλάθω εικόνες χεριών να φτερουγίζουν. Γεμίζει η ψυχή ανακαλύπτοντας ξεχασμένη φύση.

Τα πουλιά. Ο πόθος και το πάθος της φυγής προς το απί-

θανα απραγματοποίητο.

Τα χέρια όργανο των αισθήσεων. Της αφής. Για τη Γιώτα Παρθενίου νοιώθω πως σηματοδοτούν την έντονη παρουσία της υπαρκτής τόσο, όσο και την πραγματική απουσία που αγίζει το νεκρό των επιθυμιών.

Ένα νεκρό απλό, καθημερινό, σπουδαίο όσο και η μουσική και ο έρωτας.

Ιερό όταν είναι ερείπιό μνήμης, ιστορίας και Ελλάδας.

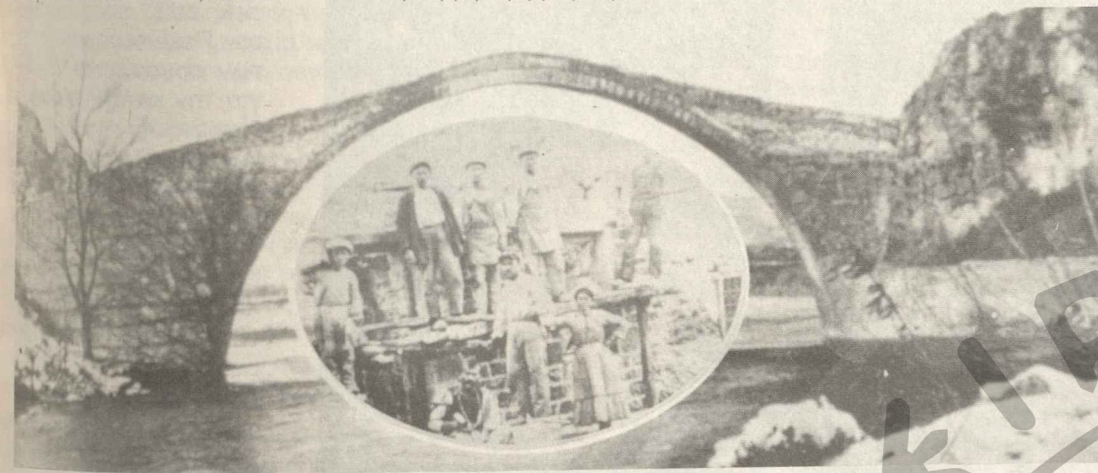
Αδικημένο όταν είναι πνοή ήθους μη κατανοητή.

Ωραίο όταν είναι μνήμες κι εικόνες αγαπημένων του παρελθόντος.

Γυναίκα η Γιώτα Παρθενίου και δεν μπορεί να κρύψει το θαυμασμό της για τη γυναικεία φύση. Κι είναι η Άννα, οι Τρωάτισσες... «Μικρές ατίθασσες ανεμώνες». Κι όλα αυτά που σε παρασέρνουν είναι κλεισμένα θαρείς σε κάτι γράμματα που δεν στέλνονται.

«Η ποίηση αποτρέπει σε ολόκληρο τον άνθρωπο, στις αισθήσεις του, στα συναισθήματά του, και στο λογικό του σαν διαμορφωτή συναισθημάτων», Σεφέρης. Έτσι λειτουργεί η ποίηση της Γιώτας Παρθενίου, ίσως για κείνους που επιθυμούν «να βρουν την ισορροπία μέσα από την τέχνη».

ΓΙΑΝΝΑ ΚΟΥΛΑ

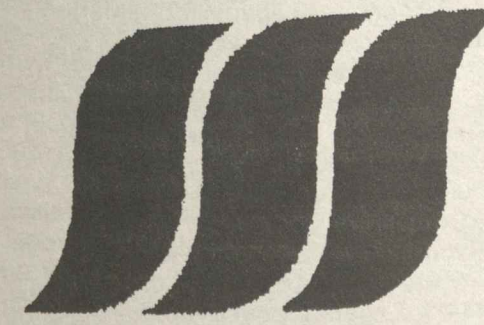
Η ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΟΝΟ

Στις 12, 13, 14 Μαΐου 1995 οργανώθηκε στη Κόνιτσα το Α' Επιστημονικό Συμπόσιο με θέμα «Η Επαρχία Κόνιτσα στο χώρο και το χρόνο». Το συμπόσιο ασχολήθηκε με την ιστορία της Κόνιτσας, τα οικολογικά προβλήματα και την αρχιτεκτονική της, την αρχαιολογική της αξία, τον λαογραφικό της πλούτο, τα κοινωνικά και αναπτυξιακά της προβλήματα.

Στο πρόλογο του προγράμματος, οι οργανωτές του Συμποσίου (Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και Πνευματικό Κέντρο Κόνιτσας) σημείω-

ναν.

«Δεν αρκεί να δεχθούμε τις προκλήσεις των καιρών μας. Χρειάζεται να σταθούμε κριτικά απέναντι στα πρότυπα που καλλιεργούν και προσπαθούν να μας επιβάλλουν «από έξω» α-ντιτάσσοντας δικές μας δημιουργικές λύσεις που θα εκπορεύονται από αυτά που κληρονομήσαμε από τους προγόνους μας: κι αυτά που κληρονομήσαμε είναι και αρκετά και σπουδαία. Αρκεί να κάνουμε τον κόπο να τα γνωρίσουμε.»

ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ**εόδομα
και σοβαρά****Του γάλα το' μανάς μ'**

Είμι ου μάρμαπα-Κουλιός ου τζιουμπάνους. Άκσα για τ'φλά-δα σας, τ' σύμμασα κι το' έρξα απάν του μάτι μ'.

Είμι κι γω απ' τ' μριά σας, με τον αγώνα του θκο σας. Ξέριτι γιατί μωρ' κουπέλις μ'.

Να σας που τ' ν' αλήθεια. Ουμιάζω τον αγώνα σας κι του θκο μ' τον αγώνα πούκαμα όταν ήμαν ρογιασμένους στου βιο τ' τσέλιγγα.

Ιγώ μ' τ' μακαρίτσα τ' γριά μ', να του πιστέψιτι, είχα ισιότητα. Κι όταν λέου ισιότητα, λέου, ατσία του πράμα. Σέβουμαν αυτή ιγώ κι αυτήν ιμένα, Τέτοιουν σίβασμό κι τέτοια αγάπη π' άμα τουν πόνιγι τουν έναν του κιφάλ' πόνναγι κι ου άλλους αντάμα μ' αυτόν.

Κι αυτά κουπέλις μ' κι ας είχαμι παντριφτεί μ' προυεζινιά. Άντι τ' ν' έπιασα, κι δεν ήβιλα, στου στόμα μ' αυτή τ' κβέντα να τ' πιάσου.

Τι ήταν κι αυτό μωρέ παιδιά μ'. Γναικίς τρανές είσιτι, ιγγράμματις κι καταλαβαίνιτι. Σουδουμαν ένα γρουν' στου σασί κι ή-σουν αναγκασμένους να του πάρ'ς κι να του παίξεις κουρώννα γράμματα. Η παλάτζα το' πιρσότηις βουλές βάρνι τ' γναικα να πούμε τ' ν' αλήθεια.

Δεν σας κρύβου, ιμένα μ' πέτχι μάλαμα. Πουλλές βουλές ό-ξου στουν κόσμου έκανα τουν σκληρό άντρα να μη μ' μολου-γάν πως γίνιτι του χατήρ' το' γναικάς. Ακουρμαστείτε κι τούτου. Να μη μπουρεί η γναικα να πει ότι κάτ' πουνάει στου κουρμί το' λες κι ήταν απύ λθάρ'.

Να πει για τουν πουνουκέφαλου, για τουν πουνόδουντου τάλιγαν πως σούλα ήταν μαλαγανιές. Να τουλμήσ' να πει αυτά, πώς τα λύτε ισιείς σήμια γναικο-λογικά; πού να βρει τόπου να κρυφτεί!

Κόσμους αμόρφουτους ίλιγα τότις. Τώρα μ' αυτά π' ακουρμάνουμε π' γίνουνιτι στα ζιγυάρια τι να πού; Άντι πέσιτι μου ισιείς. Γλέπου κι τσ' μωρφουμένς νά 'χν τρανίτουν πόλιμου αναμεταξύ τσ', γναικα κι άντρας.

Τηράν να εξιλιζούν τσ' διαφουρές διπλουματικά λέτι ισιείς, ψηματινά θα που ιγώ.

Κουπέλις μ' δεν ξέρου τι θα βγάλ' ου αγώνας σας. Νάστι κα-λά, ιγώ γιρές σας γλέπου, κρατήσι του καραούλ' σας κι ριζί ό-τάν πρέπ'. Μη του δίνιτι απ' του κουντάκι, για κάτ' θισούλις, για κάτ' πέρα δώθι.

Να μη σας χαλάσου το' καρδιές σας, σωχράτιμι κι ακουρμα-στείτι κι τούτουα.

Η θκη μ' η γριά βυζαί, φτά. Χάσαμι τρία τέτοιοι κιρόι πού 'ταν. Μας έμναν τσέσσερα βλασάρια. Τα κουνιαρίσαμεν σ' τσαρμανίτσα μαζί. Όπουσ στου σκάρου, σκώνουμαν κι στα πι-διά όταν έκλιγαν τ' νύχτα. Πήραν κι απού μένα πουλά καλα, αλλά ίκεινου πόλιγαν κι τώρα τρανά κι μ' καλουφάνινταν, γιατί σύντρουφους το' ζούης μ' ήταν. ίλιγαν: Μάνα κι πάλι μάνα για-τι μας βυζαί. Κι αυτό ίλιγι πουλλά, πώς να του που;

Ιγώ πούκαμα κουντά σι τσέλιγγα, ίλιγα σ' τσάλλνους κι στα παιδιά μ'.

Μαρτύρσα πιά μ' του γάλα το' μανάς μ'. Σήμια το θα σας τα πιά να μη λεν ατσία, αλλά μ' γιμάτο του στόμα να λεν: Θιμάμι του γάλα το' μανάς μ'.

Αυτό φαν' κι πιρσεί. Αυτό λέει πουλλά για μένα. Αυτό του βάρους σας πέφτι κι εϊσιτικανές να του σκώσιτι.

Μιτά σούλα τα δικά θα σας. Άμα μεταδώσιτι του λόγου κι σι μένα, έχου ράματα κι γαϊτά-νια, για το' κάπσι κι για τσ' γούνις.

Νά σ'ι καλά.

ο Κ

**Για super αγορές, super ποικιλία,
super οικονομία,
SUPER MARKET
ΕΝΩΣΗ**

πραγματοποιώντας τις αγορές σας στο δικό σας κατάστημα, το μεγαλύτερο στη δυτική Ελλάδα, με άνετο πάρκινγκ, τα χρήματά σας μένουν στο τόπο σας.

νέα
που
ξεχωρίζουν

♦ Ανταποκρινόμενες στο κάλεσμα της Γενικής Γραμματείας Ισότητας 14 γυναίκες οργανώσεων συνδιοργάνωσαν πρόσφατα ημερίδα με τίτλο: «Το μέλλον μας ενώνει - οι γυναίκες συζητούν».

Στη διάρκεια της ημερίδας έγιναν από τις συνέδρους πολλές προτάσεις όπως:

Να αναδιοργανωθούν ορισμένοι θεσμοί που είναι σήμερα κρατικοί και να γίνουν υπερκομματικοί.

Να αυξηθεί ο προϋπολογισμός και το προσωπικό της Γενικής Γραμματείας Ισότητας.

Να στηριχτούν οικονομικά οι γυναίκες οργανώσεις. Να δημιουργηθεί λόμπι γυναικών δημοσιογράφων, που

μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της εποχής. Αν όμως επιχειρηθεί απλά και μόνο μια χρονική επιμήκυνση του σημερινού σχολείου, χωρίς να υπάρξει συνολική μεταρρύθμιση, τότε η ευκαιρία ή καλύτερα άλλη μια ευκαιρία θα έχει χαθεί...

Στο θέμα πρέπει να επανέλθουμε.

♦ Οι συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας για τις εργαζόμενες στο νοσηλευτικό τομέα, τα αξιοπρεπή επίπεδα αμοιβών, ιδιαίτερα για την εργασία τη νύχτα και τις αργίες, η κοινωνική αναγνώριση της εργασίας τους, και άρα η ηθική ενθάρρυνση και η κατάλληλη εκπαίδευση αποτελούν αυτονόητες και απαραίτητες προϋποθέσεις για να ανταποκρίνονται στις ειδικές απαιτήσεις του επαγγελματικού και κοινωνικού τους ρόλου.

(Από ανακοίνωση του τμήματος γυναικών του ΣΥΝ για την ημέρα της νοσηλεύτριας.)

♦ 85% γυναίκες πέτυχαν στην Εθνική Σχολή Δικαστών. 51 δικάστηκαν στους 60 επιτυχόντες. Η είδηση δεν δίνει τον αριθμό των διαγωνισθέντων, για να δούμε σε ποίο ποσοστό συμμετείχαν άνδρες και γυναίκες.

Αν το γνωρίζαμε, θα βλέπαμε αν οι γυναίκες είναι πιο επιμελείς και ικανές από τους άνδρες ή αν σε μεγαλύτερο

ΑΝΗΣΥΧΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΛΙΚΗ ΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ

συνέχεια από τη σελ. 3

Οι λαοί του τρίτου κόσμου αντέδρασαν έντονα στην Κοπεγχάγη, γιατί όπως δήλωσαν οι γυναίκες τους δούλευουν μη αμοιβόμενες, από 12 έως 18 ώρες την ημέρα. Αν αυτή η εργασία περιληφθεί στο Εθνικό Εισόδημα, οι τρίτες χώρες θα εμφανιστούν σαν πλούσιες με επιζήμιες συντεχνίες για τα χρήματά τους, τα δάνεια που έχουν πάρει κ.λπ.

Ένα άλλο σοβαρό ζήτημα που συζητήθηκε στις διασκέψεις του Καίρου και της Κοπεγχάγης, είναι το δικαίωμα των γυναικών στην άμβλωση.

Οι ίδιοι κύκλοι προπαθούν να πάρουν πίσω το δικαίωμα των γυναικών να διακόπτουν μια ανεπιθύμητη κύηση με το υποκριτικό επιχείρημα ότι σέβονται το δικαίωμα του έμβριου στη ζωή.

Όπου συναντώ τους εκπροσώπους αυτής της αποψής ρωτώ:

Καλά, το έμβριο το λυπάσθε; το παιδί που θα γεννηθεί ανεπιθύμητο, ή από γονείς που δεν θα έχουν τη δυνατότητα να το μεγαλώσουν, δεν το λυπάσθε;

Απαντούν ότι αυτό το παιδί πρέπει να το προστατέψει η κοινωνία. Ποιά Κοινωνία όμως;

Σήμερα στον κόσμο υπάρχουν 100.000.000 εγκαταλεημένα παιδιά και από αυτά τα 10.000.000 ζουν στη Βραζιλία, όπου σχηματίζουν ομάδες και ζουν κυριολεκτικά στο δρόμο.

7.000.000 παιδιά πεθαίνουν κάθε χρόνο από την πείνα πριν φτάσουν στα 5 χρόνια τους.

Σήμερα στη χώρα μας οι άμβλώσεις είναι ελεύθερες, μέχρι την 12η εβδομάδα της κύησης. Μετά από τη 12η εβδομάδα πρέπει να συντρέχουν ορισμένοι λόγοι για τη διακοπή της.

Το ίδιο ισχύει και στις Σκανδιναβικές χώρες. Σε άλλες χώρες, και της Ευρώπης, ισχύει τώρα αυτό που προέβλεπε ο ελληνικός νόμος παλιότερα δηλαδή: η άμβλωση είναι νόμιμη υπό τρεις προϋποθέσεις: δηλαδή όταν το επιβάλλει υγεία της γυναίκας ή υγεία του παιδιού ή όταν η εγκυμοσύνη είναι αποτέλεσμα πράξης κοινωνικά κατακριτέας.

Μια τελευταία ερώτηση κ. Μαραγκοπούλου.

Υπάρχουν τα προγράμματα της Ε.Ο.Κ. για τις γυναίκες. Πολλές συζητήσεις γίνονται σχετικά με την αποτελεσματικότητα αυτών των προγραμμάτων. Νομίζετε ότι θα βοηθούσε κάποια επιτροπή από παράγοντες και οργανώσεις που ασχολούνται με τα γυναικεία προβλήματα, ώστε τα κοινοτικά προγράμματα να πιάσουν τόπο;

Στην Αγγλία υπάρχουν δύο όργανα — δύο μηχανισμοί — όπως λένε εκεί, για την ισότητα των δύο φύλων. Ένα κρατικό, όπως έχουμε εδώ τη Γ.Γ.Ι., και ένα μικτό στο οποίο μετέχουν και οι οργανώσεις. Ίσως αν είχαμε και εδώ κάτι τέτοιο, να βοηθούσε. Βέβαια η εμπειρία που έχω από τη δουλειά που έκανα το Συμβούλιο Ισότητας που είχε συγκροτηθεί το 1989 και ήμουν επικεφαλής και είχε μια μικτή σύνθεση, είναι ότι ενώ εκπονήσαμε — αφολοκερδώς — ένα πρόγραμμα τριετές (1992-1995) για την εφαρμογή της ισότητας, έμεινε εντελώς αναξιοποίητο. Σκεφθείτε ότι δεν τυπώθηκε καν ολόκληρο.

Καλλυντικά
Μπιζού
Περιποίηση προσώπου
Μακιγιάζ
Μακιγιάζ νύφης
Είδη δώρων
Γυαλιά Ηλίου
20-50% εκπτώσεις
Ε. Παππά - Β. Πάκου
Αραβαντινού 16 & Τσιρινιάδου 4
Ιωάννινα τηλ. 30.710

La Beaute
ΚΑΛΥΝΤΙΚΑ

ΣΤΕΚΑΕ
ΥΠΟΛΟΧΗΣ ΥΠΟΚΟΜΗΔΑΣ ΣΤΙΣ ΤΡΟΧΕΣ ΑΠ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
ΕΓΓΡΑΦΕΣ

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΕΙΟΥ 9-11
ΤΗΛ. 70111 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ: Ένα πανάρχαιο κοινωνικό πρόβλημα

Μια αξιολογία δουλειά, αλλά και αξιοζήλευτη για πολλούς που εργάζονται στην Πρωτοβάθμια περίθαλψη Υγείας (Κέντρα Υγείας - Αγροτικά Ιατρεία κ.λπ.) ήταν ετούτη η παρουσίαση από το Κέντρο Υγείας Δεσκάτης Γρεβενών, στο Πανελλήνιο Συνέδριο της Ομοσπονδίας Γυναικών Ελλάδας, που έγινε το Μάρτη του 1995 στην Αθήνα.

Η παιδιάτρος κ. Σοφία Καραγιαννοπούλου - Κογιού, επιμελήτρια Α', και η κ. Ελευθερία Θωμά - Γκανταίρη, γιατρός Γενικής Ιατρικής, ασχολήθηκαν και με τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η γυναίκα της επαρχίας και μάλιστα της δύσκολης και απομονωμένης επαρχίας όπως χαρακτηριστικά είπαν: «Αυτό μας ενδιέφερε τόσο σαν γιατρούς που ασκούμε πρωτοβάθμια περίθαλψη, όσο και σαν γυναίκες - μέλη του γυναικείου κινήματος».

μακρία μου. Παρ' όλο που τα δικά της στην ηλικία μου ήταν περισσότερα. Ένα ΠΑΤΙ θα με βασανίζει σε όλη μου τη ζωή. Αν ήταν αλλιώς, θα 'μουν λιγότερο δυστυχισμένη».

ΔΕΝ ΞΕΧΩΡΙΖΟΥΜΕ
ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΒΙΑΣ

Οι παιδίατροι έχουμε ιδιαίτερη ευαισθησία σε κάθε μορφής κακοποίηση και αφορισμό και κοριτσιού: δεν τα ξεχωρίζουμε, όσο βέβαια και αν φαίνεται ότι η σεξουαλική βία επηρεάζει ολόκληρη την ανθρώπινη ύπαρξη και βάζει βαθιά τομή στη ζωή ενός ανθρώπου.

Το πρόβλημα της κακοποίησης των παιδιών, όπως όλα τα κοινωνικά προβλήματα είναι πανάρχαιο. Φαίνεται ανάγλυφα και αντρι-

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΟΙ ΕΝΗΛΙΚΕΣ

Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι τα παιδιά και οι ευάλωτοι νέοι και νέες γίνονται πολύ συχνά θύματα της κακίας και των διαφόρων συμπεριφορών των μεγάλων.

Σε υπανάπτυκτες χώρες θεωρούνται κτήμα των γονιών τους, που επάνω τους έχουν δικαίωμα ζωής και θανάτου και γίνονται πολλές φορές αντικείμενα απαράδεκτων συνθηκών.

Δεν είναι λίγες οι φορές που σαν γιατροί βλέπουμε κακοποίηση είτε ολοκάθαρη είτε συγκαλυμμένη.

Οι ρίζες της κακοποίησης της γυναίκας — που απασχολεί αυτό το συνέδριο — βρίσκονται σ' αυτή την ηλικία.

Και προσέξτε! Εμείς που σήμε-

Μια έρευνα
και μια ομιλία
στο Συνέδριο της Ο.Γ.Ε.,
από την παιδιάτρο
Σοφία Καραγιαννοπούλου

της ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΣΚΟΠΟΥΛΗ

ρεται παιδιατρικά σε όλες τις κατστάσεις παιδιών 17 χρονών για τις οποίες είναι υπεύθυνοι οι ενήλικες:

α) σωματική κακοποίηση
β) φυσική εγκατάλειψη και παραμέληση
γ) συναισθηματική εγκατάλειψη και παραμέληση και
δ) σεξουαλική κακοποίηση.

ΗΠΑ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΑ

Στις ΗΠΑ κάθε χρόνο υπολογίζεται ότι κακοποιείται το 1% των παιδιών 13-17 χρ. στην πλειοψηφία κορίτσια. Κάθε χρόνο σε 1.000.000 γενικού πληθυσμού έχουμε 500 καινούργιες περιπτώσεις. Το 70-85% είναι σωματικές κακοποιήσεις και μετά έρχονται η σεξουαλική και η φυσική παραμέληση.

Στην Αγγλία το 3% του πληθυσμού έχει κακοποιηθεί σεξουαλικά κατά την παιδική του ηλικία.

Και βέβαια η πλειοψηφία η συντριπτική είναι κορίτσια.

Η ΒΙΑ ΣΤΙΣ ΕΜΠΟΛΕΜΕΣ
ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Αν θελήσουμε να μιλήσουμε

ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΒΙΑ
ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ

Στη χώρα μας (από έρευνες παιδίατρων και των ιδρυμάτων κοινωνικής πρόνοιας) είναι συχνό το πρόβλημα.

Το υπουργείο λέει ότι κάθε χρόνο έχουμε 3.500 - 4.000 περιπτώσεις κακοποίησης - παραμέλησης παιδιών το χρόνο (λίγο μικρότερο από τις Η.Π.Α.).

Νομίζω ότι και στη χώρα μας υπάρχουν προϋποθέσεις για κακομεταχείριση παιδιών [εξώγαμες κυήσεις, μητέρες < 20 χρ. (10,6%)· δαζύγια, φτώχεια, ανεργία κλπ.]

Όστόσο δεν καταγγέλλονται συχνά και αυτό οφείλεται στα εξής:

α) Δεν υπάρχουν οι κατάλληλες ιατροκοινωνικές υπηρεσίες, που θα βοηθούσαν την οικογένεια, μετά από μια τέτοια διάγνωση.

β) Είναι γνωστή η τάση μας για αποφυγή «μπελέματος» με τη γραφειοκρατία και την ταλαιπωρία των αστυνομικών και δικαστικών υπηρεσιών.

γ) Οι Έλληνες γιατροί δεν έχουν εκπαιδευτεί και δεν είναι ευαισθητοποιημένοι σε θέματα ιατρο-κοινωνικά. Έτσι πολλές φορές μας έρχονται και μας διαφεύγουν καλυμμένα περιστατικά βίας (κεφαλαλγία, κοιλιακό άλγος, κυστικά και περιουρηρικά ενοχλήματα κ.λπ.).

Χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή στα μικρά και ανήλικα κορίτσια — κυρίως στην επαρχία όπου η σεξουαλική κακοποίηση δεν είναι σπάνια — εδώ βέβαια η ουσιαστική παρουσία παιδίατρου είναι απαραίτητη.

Γενικά στην επαρχία το παραμελημένο και κακοποιημένο κορίτσι παραμένει σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα, ξεκινώντας από την εμπόδιση της μόρφωσης της, τη διακρίση από τα αγόρια, τον ανοιχτό ξευλοδαρμό και όχι λίγες φορές το βίσιμο.

χαστικά μέσα στην Ελληνική Μεθολογία.

Τι άλλο υπάρχει, άραγε, πίσω από την ιστορία των παιδιών του Κρόνου, του Ηραίου, του Καϊάδη της αρχαίας Σπάρτης, της θυσίας της Ιφιγένειας, τους νέους και τις νέες στο βομό και τις ορέξεις του Μινώταυρου και τόσων άλλων τραγικών παραδειγμάτων.

Γιατί ο όρος «κακοποιημένο και παραμελημένο παιδί» neglected and abused child αναφέ-

ρα από αυτό το βήμα υψώνουμε τη φωνή μας για τη κακοποίηση και το βίσιμο της γυναίκας ως ψάδι με μέσα μας — στις καρδιές μας — να σκεφτούμε και να βρούμε πόσες φορές κακοποιούμε τα παιδιά μας και προσβάλλουμε την προσωπικότητά τους.

Γιατί ο όρος «κακοποιημένο και παραμελημένο παιδί» neglected and abused child αναφέ-

για την κακοποίηση της παιδικής και νεανικής ψυχής, αλλά και του σώματος στις εμπόλεμες περιοχές, θα πρέπει η ανθρωπότητα να χάσει τη μυλία της από την ντροπή. Και η βία εκεί παύει να είναι μόνη. Βία είναι η εγκατάλειψη της πόλης τους, της γης τους στη διάρκεια του πολέμου· βία οι νεκροί ή τραυματισμένοι γονείς, οι βομβαρδισμοί, οι ελεύθεροι σκοπευτές, οι σκληρές βίαιες προσπά-

Studio line

κορμώσεις γυναικείες - παιδικές

ΣΑΚΚΑ ΕΛΙΣΑΒΕΤ - ΠΕΤΣΙΟΥ ΑΡΕΤΗ

Φ. ΤΖΑΒΕΛΛΑ 21-23 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΤΗΛ. 20574

Βιβή Τιώτη
Λογιστική

Διαθ. Ακαδημίας Λογιστικής
Βροζελών

Η αισθητικός συνεργάζεται μόνιμα με γιατρό

Κοραή 14 Ιωάννινα

τηλ. 35222

αξίζετε το καλύτερο

ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΤΕ ΤΟ

ΑΓΓΛΙΚΑ
ΣΟΦΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
Μιχαήλ Αγγέλου & Χ. Τρικούπη 27
τηλ. 71487

Γιατί η δύναμη στον άνθρωπο είναι η γνώση
Γιατί η γλώσσα δεν είναι μόνο τέχνη & τεχνική
Γιατί ο Λόγος είναι Αξία.

* Εμφαση στη προφορική έκφραση

La Beaute
ΚΑΛΥΝΤΙΚΑ

Καλλυντικά
Μπιζού
Περιποίηση προσώπου
Μακιγιάζ
Μακιγιάζ νύφης
Είδη δώρων
Γυαλιά Ηλίου
20-50% εκπτώσεις
Ε. Παππά - Β. Πάκου
Αραβαντινού 16 & Τσιρινιάδου 4
Ιωάννινα τηλ. 30.710

ΣΤΕΚΑΕ
ΥΠΟΛΟΧΗΣ ΥΠΟΚΟΜΗΔΑΣ ΣΤΙΣ ΤΡΟΧΕΣ ΑΠ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
ΕΓΓΡΑΦΕΣ

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΕΙΟΥ 9-11
ΤΗΛ. 70111 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Studio line

κορμώσεις γυναικείες - παιδικές

ΣΑΚΚΑ ΕΛΙΣΑΒΕΤ - ΠΕΤΣΙΟΥ ΑΡΕΤΗ

Φ. ΤΖΑΒΕΛΛΑ 21-23 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΤΗΛ. 20574

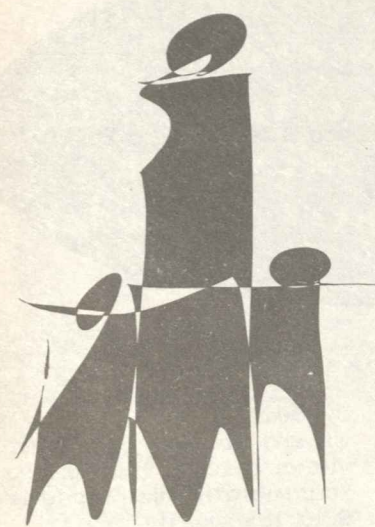
Βιβή Τιώτη
Λογιστική

Διαθ. Ακαδημίας Λογιστικής
Βροζελών

Η αισθητικός συνεργάζεται μόνιμα με γιατρό

Κοραή 14 Ιωάννινα

τηλ. 35222

Πρόσφατα το τοπικό τμήμα Κοινωνικών Λειτουργιών Ηπείρου, με τον Δήμο Ιωαννιτών οργάνωσαν ημερίδα με θέμα «Οικογένεια με ένα γονέα. Μια πραγματικότητα στη σύγχρονη Ελληνική κοινωνία».

Θεωρώντας, ότι βρισκόμαστε μπροστά σ'ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα που η κοινωνία μας τώρα αρχίζει ν' αντιμετωπίζει, ενώ είναι ολότελα ανέτοιμη γι' αυτό, δημοσιεύουμε αποσπάσματα από εισηγήσεις που έγιναν στη διάρκεια της ημερίδας. Συγκεκριμένα δημοσιεύουμε την παρέμβαση μιας άγαμης μητέρας, και αποσπάσματα από τις εισηγήσεις της **ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΠΑΠΑΔΙΩΤΗ**, ψυχολόγου επίκουρου καθηγήτριας, Φ.Π.Ψ. Ιωαννίνων, και της **ΚΑΙΤΗΣ ΦΩΤΙΚΑ**, δικηγόρου.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΕ ΕΝΑ ΓΟΝΕΑ

Ψυχολογική υποστήριξη των μονογονεϊκών οικογενειών

Οι διεργασίες στην οικογένεια και όχι η δομή αποτελούν το κύριο γνώρισμα για την αξιολόγηση της λειτουργικότητάς της.

Για την αξιολόγηση μιας οικογένειας ως υγιούς ή μη, οι ψυχολόγοι σήμερα δίνουν έμφαση όχι στη μορφή της οικογένειας, αν δηλαδή μένουν μαζί ή όχι οι γονείς, αλλά στις διεργασίες λειτουργίας της οικογένειας. Οι διεργασίες αναφέρονται κυρίως στο είδος των σχέσεων που υπάρχει ανάμεσα στα μέλη είτε μένουν μαζί είτε όχι και στη διαδικασία με την οποία γίνεται η μετάβαση από τη μια κατάσταση στην άλλη (Rodinson).

Η κα Κατάκη 1990, σελ. 109), αναφέρει χαρακτηριστικά «...η έννοια της αυτοαναφοράς μας διδάσκει ότι δεν υπάρχουν κάποιες *a priori* αντικειμενικές και αναλλοίωτες αλήθειες για το πώς θα πρέπει να είναι η οικογένεια. Το μόνο που υπάρχει για να μας κατευθύνει είναι οι υποκειμενικές, εναλλασσόμενες αντιλήψεις, που εμείς οι ίδιοι κατασκευάζουμε και στη συνέχεια απορρίπτουμε και αναδημιουργούμε μέσα από τις διωμένες εμπειρίες μας. Εξετάζοντας την οικογένεια μέσα από αυτήν την οπτική γωνία, μπορούμε άραγε να μιλήσουμε για υγιείς και μη υγιείς οικογένειες, αφού σε μια περίοδο γενικών ανακατατάξεων κανείς δεν μπορεί να αποφύγει τη σύγχυση και την ασάφεια;

Οι μονογονεϊκές οικογένειες αυξάνουν συνεχώς και δεν φαίνεται ότι υπάρχει λό-

γος η τάση αυτή να αλλάξει.

Τίθεται λοιπόν το θέμα της αποδοχής και της υποστήριξης των οικογενειών αυτών. Οι μονογονεϊκές οικογένειες, ενώ σε πολλές περιπτώσεις οδηγούν την οικογένεια σε καλύτερη λειτουργία, αντιμετωπίζουν επίσης περισσότερα προβλήματα σε σύγκριση με τις ολοκληρωμένες οικογένειες.

Δεν θα αναφερθώ με λεπτομέρειες στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μονογονεϊκές οικογένειες, όπως είναι η φτώχεια, η έλλειψη επαρκούς χρόνου του μονογονεϊκού γονέα, λόγω και της ανάγκης του να εργαστεί, και η έλλειψη οργανωμένων παιδικών σταθμών και κέντρων νεότητας για τα παιδιά. Το θέμα αυτό εξάλλου, θα καλυφθεί από άλλες εισηγήσεις.

Ως ψυχολόγος θα ήθελα να τονίσω την ανάγκη για ψυχολογική υποστήριξη των μονογονεϊκών οικογενειών.

Η παιδική ηλικία είναι η πιο καθοριστική ηλικία για τη διαμόρφωση της προσωπικότητας του ατόμου και παρουσιάζει μεγαλύτερη ευπάθεια σε στρεσογόνα γεγονότα, όπως το διαζύγιο ή ο θάνατος ενός γονέα. Τόσο οι γονείς όσο και τα παιδιά στις μονογονεϊκές οικογένειες αντιμετωπίζουν, εκτός από τα οικονομικά προβλήματα, προβλή-

της οικογένειας— συμμετέχουν σε ομάδες ψυχολογικής υποστήριξης.

Η εξασφάλιση επίσης εργασίας στο γονέα που έχει την ευθύνη της μονογονεϊκής οικογένειας δεν επιλύει μόνο οικονομικά προβλήματα, αλλά και ψυχολογικά. Ο γονέας που εργάζεται, αισθάνεται περισσότερο ασφαλή και αποδοκτό και ενισχύεται έτσι ως άτομο και στο γονεϊκό του ρόλο.

Τα σχολεία και τα εκπαιδευτικά προγράμματα είναι σημαντικό να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα που αφορούν τις διαφορετικές οικογένειες.

Θα ήθελα στο σημείο αυτό να αναφέρω ότι η Γερμανία τελευταία αναπροσαρμόζει το πρόγραμμα της προσχολικής αγωγής για να προσαρμοστεί στην ποικιλία των οικογενειών και τις διαφορετικές εμπειρίες που αυτές συνεπάγονται για τα παιδιά.

Όπως χαρακτηριστικά ανέφερε ο κ. Φθενάκης, ψυχολόγος και υπεύθυνος για το πρόγραμμα αυτό, οι ταξικές διαφορές δεν αποτελούν πια την κύρια αιτία για τις εμπειρίες των παιδιών, αλλά η μορφή της οικογενείας τους. Θά ήθελα να τελειώσω, τονίζοντας ότι τα προβλήματα δεν λύνονται με το να εθελουφλούμε.

Είναι ασφαλώς σημαντικό να δοθεί έμφαση στον τομέα της πρόληψης και να ενισχυθεί ο θεσμός της οικογένειας, γεγονός που θα οδηγήσει στη μείωση των διαλυμένων οικογενειών, οποιαδήποτε μορφή κι αν έχουν αυτές.

Η σεξουαλική αγωγή και η

εκπαίδευση των παιδιών από πολύ νωρίς για υπεύθυνη γενεϊκότητα είναι σημαντικό στην κατεύθυνση της πρόληψης. Θα αποφευχθεί έτσι ο υψηλός αριθμός των ανεπιθύμητων γεννήσεων και διαφορών οικογενειών που προέκυψαν «τυχαιά» χωρίς προγραμματισμό. Οι οικογένειες αυτές πολλές από τις οποίες ανήκουν σε έφηβους γονείς, αποτελούν τις οικογένειες που εγκυμονούν τους περισσότερους κινδύνους για τα παιδιά.

Είναι σημαντικό να πληροφορηθούν οι νέοι μας τι σημαίνει δεσμευση και γάμος. «Δεν είναι ένας παραδοξισμός, αλλά μια συνεχής προσπάθεια για τιθάσευση των εγκαμένων, για υπέρβαση της αλματώδους και βίωσης της αλληλογικότητας», όπως αναφέρει η κ. Μασούρου (1984, σ. 117).

Είναι σημαντικό οι άντρες «να παλεύουν» να φτιάξουν μια καλή σχέση μεταξύ τους, ιδίως όταν υπάρχουν παιδιά και να μην καταλήγουν σε επιπολαιούς χωρισμούς. Τα παιδιά μεγαλώνουν καλύτερα, όπως τουλάχιστον δείχνουν τα δεδομένα με την υπάρχουσα τουλάχιστον κοινωνική πραγματικότητα, σε ένα οικογενειακό περιβάλλον όπου και οι γονείς τα φροντίζουν μέσα σε ένα κλίμα κατανόησης και αγάπης μεταξύ τους. Υπάρχουν βέβαια περιπτώσεις που ο χωρισμός αποτελεί την καλύτερη λύση για τη σωτηρία και ψυχική υγεία όλων των μελών της οικογένειας.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΑΠΑΔΙΩΤΗ

ΝΟΜΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΝΕΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ.

Στην Ελλάδα παρά την μείωση του ολικού αριθμού των τοκετών, το ποσοστό γεννήσεων από ανύπαντρες μητέρες παρουσιάζει σταθερή αύξηση, τόσο στις αστικές όσο και στις ημιαστικές και αγροτικές περιοχές δεδομένου ότι το 1980 ήταν 1,4% και το 1970 1,1%.

Παρόλο ότι στην Ευρώπη εμφανίζονται νέες μορφές οικογενείας και μάλιστα με μεγάλη αυξητική πορεία, εν τούτοις δεν υπάρχει θεσμοθετημένη κρατική φροντίδα για οικογένειες μη παραδοσιακής μορφής, εκτός βέβαια της Δανίας η οποία έχει κάνει τα περισσότερα βήματα προς την κατεύθυνση αυτή.

Στην Ελλάδα μετά την τροποποίηση του Οικογενειακού Δικαίου γίνονται κάποια βήματα σε σχέση με τα εκτός γάμου παιδιά. Έτσι εξομοιώνεται νομικά ως προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις η άγαμη μητέρα με την έγγαμη καθώς επίσης και τα παιδιά της.

Δεν υπάρχει πλέον ο όρος «εξώγαμο τέκνο» αλλά αντικαταστάθηκε με τον όρο «παιδί χωρίς γάμο των γονέων τους».

Το παιδί που γεννήθηκε χωρίς γάμο των γονέων του, παίρνει το επώνυμο της μητέρας, ο δε σύζυγος της μητέρας μπορεί να δώσει στο παιδί, με συμβολαιογραφικό έγγραφο το επώνυμο του πρόσθετα, αν συναινέσουν σε αυτό η μητέρα και το παιδί.

Σε περίπτωση που ένα παιδί γεννηθεί χωρίς γάμο της μητέρας του, το δικαστήριο μπορεί ύστερα από αίτηση της, να καταδικάσει τον πατέρα που αναγνωρίστηκε δικαστικά ακόμη και αν το τέκνο γεννήθηκε νεκρό: 1) στην καταβολή των δαπανών του τοκετού, 2) σε διατροφή της μητέρας, εφόσον αυτή αδυνατεί να διαβρέψει τον εαυτό της, επί δύο μήνες πριν από τον τοκετό και τέσσερις ύστερα από αυτόν, ή να συντρέχουν ειδικές περιπτώσεις το πολύ επί ένα έτος (αρ. 1503 Α.Κ.).

Οι άγαμες μητέρες μπορούν να διεκδικήσουν την πατρότητα των παιδιών τους, η όλη διαδικασία όμως είναι δαιδαλώδης και χρονοβόρα, συχνά δε απαιτούνται πολλά χρήματα, παράγοντες που στην πλειοψηφία τους αποθαρρύνουν τις άγαμες μητέρες να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους. Εξάλλου, ελάχιστες άγαμες μητέρες γνωρίζουν ότι το κενό της «παύλας» στο πατρώνυμο μπορεί να καλυφθεί οποιαδήποτε στιγμή μέχρι την ηλικία των 18 ετών του παιδιού.

Επίσης, τα ελάχιστα επιδόματα ή παροχές που δίνονται, απαιτούν τόσες προϋποθέσεις που τελικά καταντούν ανεπαρκή και χωρίς νόημα. Για παράδειγμα:

Το ΠΙΚΠΑ χορηγεί επίδομα στην άγαμη μητέρα που κυμαίνεται από 20.000 - 40.000 δρχ. αλλά με την προϋπόθεση ότι η άγαμη δεν έχει εισόδημα και δεν εργάζεται.

Επίσης, σε περίπτωση διαζυγίου, δίνεται ένα βοήθημα και σε άντρες και σε γυναίκες με την προϋπόθεση ότι υπάρχει ανεπάρκεια εισοδήματος. Και στις δύο περιπτώσεις τα επιδόματα αυτά δίνονται μετά από θετική εισήγηση της Κεντρικής Υπηρεσίας και όχι απευθείας από τα κατά τόπους παραρτήματα, γεγονός που σημαίνει περισσότερη διαδικασία και χρόνο, για ένα αποτέλεσμα που τελικά δεν προσφέρει τίποτα λόγω πενιχρότητας.

Με τον Ν. 1483/84 προβλέπεται η χορήγηση «γονικής αδειας» για αναστροφή του παιδιού έως έξι μήνες και στην άγαμη μητέρα μέχρις ότου το παιδί συμπληρώσει την ηλικία των δύομισιων ετών.

Με τον Ν. 1849/89 προβλέπεται η χορήγηση επιδόματος γάμου και στην άγαμη μητέρα.

Με τον Ν. 2190/94 δίδονται στην άγαμη μητέρα 5 μόρια (5/100) για κάθε τέκνο, για διορισμό στο Δημόσιο.

Όσες ανύπαντρες μητέρες είναι άπορες και αντιμετωπίζουν προβλήματα επιβίωσης, επιδοτούνται με 15.000 δρχ. το μήνα από τα προγράμματα επιδοτήσης «παιδιών εκτός γάμου» του υπουργείου Υγείας, έως ότου τα παιδιά ενηλικιωθούν.

Σε ώρες ανάγκης—όταν έχουν χάσει τη δουλειά τους ή περνούν κάποια σοβαρή οικονομική κρίση— μπορούν να πάρουν ένα εφάπαξ βοήθημα που χορηγούν οι κοινωνικές υπηρεσίες των Νομαρχιών και το οποίο φθάνει τις 100.000 δρχ.

Τα παιδιά τους έχουν άμεση προτεραιότητα για εισαγωγή και φύλαξη στους κρατικούς παιδικούς σταθμούς κατά τις εργάσιμες ώρες. Ακούν οι ίδιοι το δικαίωμα της γονικής παροχής.

Έχουν προτεραιότητα σε στεγαστικά δάνεια αν αντιμετωπίζουν πρόβλημα στέγης.

Τους παρέχεται πλήρης ιατροφαρμακευτική περίθαλψη όταν δεν είναι άμεσα ή έμμεσα ασφαλισμένες και δικαιούνται δωρεάν ιατρική παρακολούθηση και τοκετό στα κρατικά νοσοκομεία.

Παίρνουν τα δικαιώματα παιδιού και γενικά όλες τις παροχές που δικαιούνται και οι έγγαμοι εργαζόμενοι.

Η οικογένεια είναι δεδομένο ότι αποτελεί το μοχλό άσκησης εξουσίας της πολιτείας για τη διατήρηση του κοινωνικού συστήματος. Διατηρεί τη συνοχή του όλου συστήματος και όταν η πολιτεία νομοθετεί λαμβάνοντας μέτρα προστασίας υπέρ της οικογένειας τελικά επεμβαίνει στην ιδιωτική ζωή των πολιτών προς όφελός της, δηλαδή τη διατήρηση του υπάρχοντος κοινωνικού συστήματος.

Έτσι η πολιτική έλεγχου των γεννήσεων για παράδειγμα, αποτελεί μια παρέμβαση στην αυστηρά προσωπική ζωή του πολίτη προς όφελος του συστήματος. Από την άλλη πλευρά η πολιτεία και το επίσημο κράτος από τα πλαίσια αυτά, νομοθετεί με μεγαλύτερη ευκολία τις κατά την διατήρηση της ισχύουσας τάξης πραγμάτων και του υπάρχοντος συστήματος. Οποιαδήποτε άλλη ρύθμιση αν γίνει πέρα των υφιστάμενων κοινωνικών δεδομένων, γίνεται κάτω από πίεση κοινωνικών ομάδων, η διάρκεια δε ισχύος της εξαρτάται από τη δυναμικότητα των ομάδων πίεσης.

Είναι σίγουρο ότι θα περάσουν πάρα πολλά χρόνια για να νομοθετηθεί για μορφές οικογενείας πέρα από την υπάρχουσα μορφή, κάτι που εξάλλου, στην Ελλάδα και αριθμητικά ακόμη δεν πιέζει.

ΚΑΙΤΗ ΦΩΤΙΚΑ

Η ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΜΙΑΣ ΑΓΑΜΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

Ενώ στην Ευρώπη και σε όλον τον κόσμο η άγαμη μητέρα είναι κοινωνικά αποδεκτή, στην Ελλάδα είμαστε πίσω 20 - 30 χρόνια, απλά έχει αλλάξει η ημερομηνία. Είμαστε στο '95, αλλά η ανύπαντρη μητέρα αντιμετωπίζεται όπως το 1940.

ΦΩΒΟΣ ΕΝΟΧΕΣ
ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΝΤΡΟΠΗ

Πριν προχωρήσω στην προσωπική μου εμπειρία, θα ήθελα να τονίσω ότι καμία μητέρα δεν θέλει να βιώσει τη μητρότητα χωρίς το σύντροφό της και πατέρα του παιδιού της. Κι εγώ ξεκινώντας τη ζωή μου φανταζόμουν ότι το παιδί που θα έφερα στον κόσμο, θα ήταν επιθυμητό και από τους δύο γονείς και ότι θα μεγάλωνε μέσα στην οικογενειακή θαλπωρή και ευτυχία. Όμως η ίδια η ζωή μου έδειξε ότι δεν έρχονται τα πράγμα-

τα που συναισθήματα που είχα στην εγκυμοσύνη μου, που ήταν φόβος, ενοχές, ανασφάλεια και ντροπή. Πολλές φορές κατέπνιγα τη χαρά της προσμονής, τον πόθο για το αγέννητο παιδί μου. Δεν θα ξεχάσω ποτέ τα βλεπτάματα των γνωστών μου επάνω στην κοιλιά μου, που όλο μεγάλωνε και ενώ συνηθίζεται σ' αυτές τις περιπτώσεις όλοι να δίνουν ευχές, εμένα με ρωτούσαν πώς το έπαθα, δηλαδή τι συμφορά με βρήκε.

Δεν θα ξεχάσω μάλιστα την ημέρα που όλες οι μάνες της θεωρούσαν την πιο ευτυχισμένη τους, εγώ δεν έκανα τίποτε άλλο από το να απολογούμαι και να σκεπτομαι με αγωνία το μέλλον το δικό μου και του νεογεννητού παιδιού μου. Το θλιβερό βίωμά μου ανάμεσα σε όλα τα άλλα ήταν ότι σε αυτές τις περιπτώσεις δίνουν δύο διαφορετικές όψεις εκ διαμέτρου αντίθετες. Τελειώς διαφο-

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΤΑΚΡΑΥΓΗ

Παράλληλα, με τη θετική ή αμφίσημη θέση της οικογένειας κ' του στενού περιβάλλοντος, κύριος λόγος κατέχει η κοινωνική κατακραυγή. Η απόρριψη της άγαμης μητέρας από το κοινωνικό σύνολο, η καταδίκη της στην απομωνώση και αποδοκιμασία που φροντίζει να αποτελεσματοποιήσει να ευδοκίμησει τον ανευθύνου και διάφορο πατέρα.

Η κοινωνική αντίληψη, τι έπει ο κόσμος, ο κοινωνικός δικτυωτός, αντί να πληθύνει τον θύτη - πατέρα, εκτοξεύονται προς το θύμα - μητέρα. Φαίνεται γεγονός απίστευτο και παράλογο, αλλά είναι αληθινό. Ακόμη πιο αληθινό και σκληρό είναι το πρόβλημα των ανεργίων με όλες τις συνέπειές του.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤΟΣ
ΓΑΜΟΥ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ

Η ανύπαντρη μητέρα βρίσκει μόνο κλειστές πόρτες όταν ζητεί εργασία για να επιβιώσει η ίδια για να μπορεί να μεγαλώσει το ανήλικο παιδί της ανθρώπινα.

Το Ίδρυμα «Μητέρα» τ' ΠΙΚΠΑ, η Κοινωνική Πρόνοια, με δηλώνουν ότι τα οικονομικά μέσα που διαθέτουν, είναι πολύ λίγα για να καλύψουν τις όλο και αυξανόμενες περιπτώσεις των ανύπαντρων μητέρων που ζητούν τη βοήθειά τους.

Τα μέτρα που έχει πάρει πρός φάρα το κράτος, δηλαδή 5 μόρια στις προλήψεις στο Δημόσιο Τσ μέρα, δεν μας καλύπτουν, γιατί δεν αφορούν ανύπαντρες μητέρες που δεν ξεπερνούν το 35ο έτος της ηλικίας τους. Αλλά πόσο είμαστε κάτω από το όριο αυτό; Οι περισσότερες είμαστε άνεργες κατ' ανάγκη, εφόσον οι Κρατικοί Παιδικοί Σταθμοί αναλαμβάνουν τη φύλαξη των παιδιών με τον 8ο μήνα της ζωής τους. Μπρά να σας πω ότι αυτοί οι μήνες είναι οι πλέον ανασφαλείς και επίνονται στη ζωή της άγαμης μητέρας.

Όσο για τους φορείς Κοινωνικής Πρόνοιας, δηλώνουν αδύναμοι για ουσιαστική οικονομική στήριξη, αφού μετά από καθυστέρηση μας καταβάλλουν το πενήντα τοις εκατό των 13.000 δρχ. που μετά τις κρατήσεις καταλήγει στις 12.000 δρχ. που καταβάλλεται κάθε δύο μήνες. Για δε τις μητέρες που δεν έχουν εργασία και τα παιδιά γίνονται διαφορά εκπαιδευτικά σεμινάρια με σκοπό την επαγγελματική κατάρτιση και με την υποσχέση απορρόφησης στον εργασιακό τομέα. Όταν λοιπόν έχουμε όμως, μας υποδεικνύουν τις Μικρές Αγγελίες. Ακόμη και η Εκκλησία, αδυνατεί να βοηθήσει ουσιαστικά, παίρνοντας μια θέση Απλά αποδοκιματική γενικώς και αορίστως τους άστοχους και ανεύθυνους πατέρες.

Μετά από όλες αυτές τις δυσκολίες η κοινωνία και οι πατέρες του παιδιού μου με έωπαρχνε στο δилημμα: η η πετάξω το παιδί μου σε κάποιο νοσοκομείο με τη μορφή της εμβάπτισης ή με τη γέννησή του σε κάποιον Ίδρυμα, ή στην καλύτερη περίπτωση, σε 2 άγνωστους ανθρώπους, με τη μορφή της υιοθεσίας. Εγώ επέλεξα να φέρω το παιδί μου στον κόσμο, και είμαι εγώ η μητέρα και ο πατέρας του παιδιού μου, παλεύοντας σε μία προκατειλημμένη κοινωνία και κράτος που δεν αναγνωρίζει τη μητρότητα εκτός γάμου.

Αυτό το δρόμο διάλεξα εγώ, όμως πόσες άλλες διάλεξαν κάποιον άλλο;

Πότε το επίσημο κράτος θα κάνει κάτι να προστατεύσει την ανύπαντρη μητέρα και το παιδί της;

τα όπως εμείς τα ονειρευόμαστε. Έτσι λοιπόν, μετά από μία σχέση 7 ετών, εμείνα έγκυος και όπως κάθε εγκυμοσύνη είναι ποικίλης αντιστάσεως και συναισθημάτων, έτσι και η δική μου, προκάλεσε την μάλλον αρνητική αντίδραση του συντρόφου μου. Στην αρχή, είχα να παλέψω ανάμεσα στα δικά μου θετικά συναισθήματα για το παιδί που είχα ήδη στα σπλάχνα μου και στα αντιφατικά συναισθήματα του συντρόφου μου, ο οποίος, φοβούμενος της ευθύνης κάποιες φορές, έλεγε πως επιθυμούσε το παιδί, και κάποιες άλλες αρνούνταν την ύπαρξή του. Στα μέσους περίπου της εγκυμοσύνης, και ενώ παρ' όλα τα προβλήματα εγώ ενώ δέθε με το μωρό, ο σύντροφός μου μου δήλωσε ότι δεν ήταν έτοιμος για μια επισημοποίηση της σχέσης. Συνέπεια αυτού και ενώ συζητούσαμε, άρχισε να απομακρύνεται, να γίνεται ξένος απέναντί στο παιδί. Δεν θα ξεχάσω

την κατάσταση στην οποία είχα μπει, η οποία έδειχνε ότι η οικογένεια του πατέρα που στην καλύτερη περίπτωση αποσυντίθεται, δηλώνοντας ανεύθυνη και ασάφιστη και στην χειρότερη επιτίθεται στην άγαμη μητέρα και στο αγέννητο εγγόνι της. Θύμωσα που δεν διάλεξε την ευκολότερη λύση της εμβάπτισης και την απείλει με «ψευδομαρτυρίες» αν τολμήσει να καταφύγει στη δικαιοσύνη για να διεκδικήσει τα νόμιμα δικαιώματά της και του παιδιού της.

Αντίθετα, η οικογένεια συνήθως της ανύπαντρες μητέρας, δείχνει ένα ανθρώπινο πρόσωπο που συσπάται για να κρύψει την πίκρα, ντροπή και την απογοήτευση της. Όπως φωτίζεται από αγάπη και τρυφερότητα αληθινή, πόλεις περάσουν οι πρώτες καταιγίδες που το είχαν σκορπεί, γιατί αντιλαμβάνεται ότι το θείο δώρο της ανήκει ολοκληρωτικά.

Διάφορα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας βρίσκονται σε εξέλιξη εδώ και κάμποσο καιρό. Κεντρικό θέμα όλων των προγραμμάτων η απασχόληση των γυναικών σε όλες τις μορφές της. Η εφημερίδα μας ξεκίνησε μια έρευνα στα πλαίσια των δυνατοτήτων της για το περιεχόμενο αυτών των προγραμμάτων, τα κοινά που έχουν διατεθεί και την τύχη τους, το δυναμικό που στελεχώνει αυτές τις δραστηριότητες, τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα σ' αυτές τις δραστηριότητες και τον κρατικό μηχανισμό.

Θέσαμε το σχετικό ερώτημα σε φορείς που συμμετείχαν με κάποιο τρόπο σ' αυτά τα προγράμματα στα κόμματα και σε πρόσωπα που έχουν ασχοληθεί με το θέμα. Πιο συγκεκριμένα θέσαμε μέχρι τώρα το ερώτημα στους παρακάτω: Γενική Γραμματεία Ισότητας, ΙΚΑ, Νομαρχία Δυτ. Αττικής, ΔΕΗ, Γραμματεία Γυναικών ΓΣΕΕ, Ομοσπονδία Υπαλλήλων ΙΚΑ, Σοροπτιμιστική Ένωση Ελλάδος, το Γραφείο Γυναικών της ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, τον Τομέα Γυναικών του ΠΑΣΟΚ, το Τμήμα Γυναικών της Πολιτικής Ανοίξης, το Τμήμα Γυναικών του ΚΚΕ, το Τμήμα Γυναικών του Συνασπισμού, στην Ρέτινα Λάμψα, Αντιπρόεδρο του Ευρωπαϊκού Λόμπι Γυναικών, και στη Ντίνα Βαϊού επίκουρο καθηγήτρια του Εθνικού Μετσόβειου Πολυτεχνείου. Δημιουργούμε σήμερα τις απαντήσεις που πήραμε μέχρι τώρα. Θα συνεχίσουμε στο επόμενο φύλο μας.

επιμέλεια ΦΛΩΡΑ ΝΙΚΟΛΙΔΑΚΗ

Τα προγράμματα δεν είναι αυτοσκοπός

Η «αλλαγή της κοινωνικής θέσης της γυναίκας, η άρση των κάθε είδους ανισοτήτων, η κατάρτιση νομικών διακρίσεων, η συμμετοχή των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων προϋποθέτει μια συνολική πολιτική δράση και παρέμβαση.

Στα πλαίσια μιας τέτοιας ενεργούς δράσης ένα μέσο είναι και τα διάφορα προγράμματα που διευκολύνουν - ανοίγουν τον ορίζοντα των ΙΣΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ. (π.χ. είτε σε θέματα εκπαίδευσης - κατάρτισης,

1. Η υλοποίηση των προγραμμάτων κινείται στη λογική της απορρόφησης και μόνο κάποιων κονδυλίων και του «γίνεται για να γίνονται». Ενώ από μέσο κινδυνεύουν να μετατραπούν σε αυτοσκοπό που θα υποκαταστήσει - περιθωριοποιήσει κάθε συνολική πολιτική δράση.

2. Ελλοχεύει ο κίνδυνος να χρησιμοποιηθούν και σαν μηχανισμός άσκησης μικροπολιτικών εξυμνητήσεων.

3. Παρατηρείται αλληλοεπι- κάλυψη ενεργειών σε ένα πα-

λαγή εμπειριών, στην αλληλοαπορρόφηση και στη δημιουργία μόνιμων θεμάτων διαρκούς πληροφόρησης που θα συντονίζονται, θα πληροφορούν και θα αξιοποιούν τα προγράμματα σαν «περιοχή του γυναικείου κινήματος». Ο αντίλογος σ' αυτή την αρνητική εικόνα, δεν μπορεί να είναι η ανέξοδη φυγή προς τα εμπρός, με την ευκολία του «ΟΧΙ στα προγράμματα».

Αλλά η δραστηριοποίηση των γυναικείων οργανώσεων και των γυναικείων τμημάτων για αναστροφή των προαναφερόμενων αρνητικών.

Κύρια προτεραιότητα:

Ο συντονισμός, ο ενιαίος σχεδιασμός, η δημιουργία δικτύων, η ένταξη των προγραμμάτων στα πλαίσια μιας ολοκληρωμένης πολιτικής ισότητας.

Το χάσμα που υπάρχει ανάμεσα στην τυπική αναγνώριση και στην ανάδειξη των ισών ευκαιριών με την ίδια την πραγματικότητα, δεν πρόκειται να μικρύνει μέσα από τα διάφορα προγράμματα.

Η αξία των κινήσεων και της πολλαπλής παρέμβασης τους (πολιτικής, θεσμικής, έμπρακτης αλληλεγγύης), είναι μια αναντικατάστατη αξία, στην οποία τα όποια προγράμματα μπορούν να αποτελούν μια βοηθητική παράμετρο στήριξης.

ΒΕΤΑ ΧΟΝΔΡΟΡΙΖΟΥ

Μέλος Γραμματείας Γυναικών ΓΣΕΕ και μέλος Διοίκησης Εργατικού Κέντρου

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΥΜΜΑΧΟΣ; ΠΙΛΛΟΣ; ΚΑΤΙ ΑΛΛΟ;

Ευρωπαϊκά Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης ή επανένταξης γυναικών

ΤΗΣ ΠΕΝΑΣ ΛΑΜΨΑ

Οι ραγδαίες τεχνολογικές αλλαγές και ο παγκόσμιος οικονομικός ανταγωνισμός, έχουν οδηγήσει στην ανατίμηση των ανθρώπινων πόρων, με αποτέλεσμα η εξειδικευμένη εργασία να μετατρέπεται σε «ανθρώπινο κεφάλαιο», ενώ η ανεξιδικευτή σε μακροχρόνια ανεργία. Αν προσθέσουμε και τη μακροχρόνια οικονομική ύφεση της περασμένης δεκαετίας, θα καταλάβουμε την αναγκαιότητα μιας ουσιαστικής μετατόπισης του κέντρου βάρους των πολιτικών απασχόλησης με άξονα από τη μια πλευρά την αύξηση του ανθρώπινου κεφαλαίου και από την άλλη την καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας.

Για να βοηθήσει στην αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας και τη μείωση της ανεργίας, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα πήρε μια σειρά από μέτρα,

υπάρχει ένα σημαντικό ποσοστό των γυναικών που έχουν απορροφήσει στην αγορά εργασίας, ενώ η ανεξιδικευτή σε μακροχρόνια ανεργία. Αν προσθέσουμε και τη μακροχρόνια οικονομική ύφεση της περασμένης δεκαετίας, θα καταλάβουμε την αναγκαιότητα μιας ουσιαστικής μετατόπισης του κέντρου βάρους των πολιτικών απασχόλησης με άξονα από τη μια πλευρά την αύξηση του ανθρώπινου κεφαλαίου και από την άλλη την καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας.

λίγα χρόνια πριν, ενώ η ανεξιδικευτή σε μακροχρόνια ανεργία. Αν προσθέσουμε και τη μακροχρόνια οικονομική ύφεση της περασμένης δεκαετίας, θα καταλάβουμε την αναγκαιότητα μιας ουσιαστικής μετατόπισης του κέντρου βάρους των πολιτικών απασχόλησης με άξονα από τη μια πλευρά την αύξηση του ανθρώπινου κεφαλαίου και από την άλλη την καταπολέμηση της μακροχρόνιας ανεργίας.

Χωρίς να θέλουμε να εμψυχώσουμε τις «επιτηδεύουσες» που ξεπληρώνουν χώρα μας τα τελευταία χρόνια, ούτε «μη κερδοσκοπικά» προγράμματα, η απλή υποστήριξη της τέτοιας πολιτικής.

Όταν το Κοινωνικό Ταμείο άρχισε την πολιτική της χρηματοδότησης προγραμμάτων κατάρτισης για γυναίκες, η Ελλάδα ήταν εντελώς ανέτοιμη να αντιμετωπίσει μια τέτοια πολιτική. Στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες,

Η κοινοτική πρωτοβουλία «NOW» (Νέες ευκαιρίες για τις γυναίκες) δεν αξιοποιήθηκε, στην πρώτη τουλάχιστον φάση της, για τη δημιουργία των απαραίτητων δομών και της αναγκαίας πολλαπλασιαστικότητας. Δεν έχει γίνει ακόμη αρκετά κατανοητό ότι το σημαντικότερο απ' όλα είναι η δημιουργία σημαντικής υποδομής ώστε να μπορέσουμε να προχωρούμε στην πολιτική της συνεχούς εκπαίδευσης και κατάρτισης που απαιτούνται τα νέα δεδομένα των πολιτικών απασχόλησης, ώστε να είναι δυνατή η συνέχεια και μετά το πέρας της Κοινοτικής χρηματοδότησης.

Κατά τη διάρκεια της θητείας μου ως Γενικής Γραμματείας Ισότητας, κατέβαλα μεγάλη προσπάθεια για ν' αποκτήσει η Γραμματεία ένα Κέντρο Πληροφορικής Ανάλυσης για την Απασχόληση/Ανεργία των γυναικών μέσα

από την πρωτοβουλία NOW. Δυστυχώς, δεν μπόρεσα να πραγματοποιήσω παρά μόνο τη σχετική μελέτη με τη βοήθεια του Κέντρου Μελετών Οικονομικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Ελπίδων. Ελπίζω, η νέα διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας, να προχωρήσει στην υλοποίησή του, πράγμα που

έχει άλλωστε αναγγείλει. Πιστεύω ότι χωρίς τον ορθολογικό συντονισμό των προγραμμάτων κατάρτισης σύμφωνα με τις νέες διαμορφούμενες τάσεις στην αγορά εργασίας, με τη σωστή περιφερειακή κατανομή των προγραμμάτων και τέλος με την ουσιαστική βελτίωση των μεθόδων κατάρτισης, δεν θα μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε σωστά τους Κοινοτικούς πόρους.

Όσο για την τύχη των κοινοτικών κονδυλίων, αυτή εξαρτάται από την εκάστοτε κυβερνητική πολιτική.

Η ΠΕΝΑ ΛΑΜΨΑ είναι αντιπρόεδρος του Ευρωπαϊκού Λόμπι Γυναικών.

έρευνα

στη ΔΕΗ
η ανισότητα
συνεχίζεται

Στην έρευνα που διεξάγει η εφημερίδα μας, από τη θέση που βρίσκονται (προϊσταμένη υποτομέας προϋπολογισμού Δ/νσης Υψηλών Στάθους της Δ.Ε.Η.) δεν μπορώ να ξέρω πώς διατίθενται τα κονδύλια της Ε.Ο.Κ. Πράγματι υπάρχει διοικητικός μηχανισμός που επεξεργάζεται και εισπράττει τα κονδύλια της Ε.Ο.Κ. Ειδικά για εκπαιδευτικά προγράμματα καθώς και για επενδύσεις δίδονται πολλά.

Στη Δ.Ε.Η. έχουν γίνει πάμπολλα σεμινάρια με θέμα την «Απασχόληση» τις «ισες ευκαιρίες», καθώς και για την «ισότητα των δύο φύλων».

Έχω συμμετάσχει σε πολλά απ' αυτά αλλά παρ' όλα αυτά, η ανισότητα στο χώρο της Δ.Ε.Η. συνεχίζεται ασύστολα, παράνομα και αυθαίρετα. Για τη Δ.Ε.Η. οι γυναίκες συνάδελφοι είναι «πολίτες Β' κατηγορίας» και μέχρι σήμερα καμιά Διοίκηση δεν έχει ασχοληθεί. Σαν υπεύθυνη του Γραφείου Ισότητας της Δ.Ε.Η., έχω καταγγείλει επανειλημμένα το γεγονός (ας αποστέλω τις καταγγελίες στους εκάστοτε βοηθούς γεν. δι/ντες Διοικητικού της Δ.Ε.Η., καθώς επίσης και στη Γενική Γραμματεία Ισότητας την κ. Πανταζή, που της ζητώ ευγνώμων την βοήθειά της. Καμιά απάντηση. Από τις ημερομηνίες θα δείτε την αδιαφορία.

Επίσης, παράλληλα, είμαι πρόεδρος της Ενώσεως Γυναικών Υπαλλήλων Δ.Ε.Η., καθαρά γυναικείο σωματείο, που εδρεύει: Καποδιστρίου 42, 2ος όροφος, Αθήνα, τηλ. 5249082, που όμως οι γυναίκες απογοητευμένες δείχνουν την αδιαφορία τους με τη συμμετοχή τους στα κοινά. Ακόμα ούτε και που εγγράφονται στο γυναικείο σωματείο που φυσικά τις εκπροσωπεί.

Αδιαφορούν για τα εκάστοτε σεμινάρια με γυναικείο περιεχόμενο αλλά κι αν ακόμη θελήσουν να μετέχουν οι ανδροκρατούμενες θέσεις προϊσταμένων δεν τους επιτρέπουν τη συμμετοχή χωρίς καν δικαιοσύνη.

Θά 'θελα να συνεργαστούμε, γιατί πολλά μπορεί να προσφέρει η εφημερίδα μας στο γυναικείο πληθυσμό και συγχρηματοδοτούμενη για την όλη δομή της.

Χαίρομαι που πρωτοπόρες είναι οι γυναίκες της Ηπείρου, άξιες και αξιοσεβαστές για τη μέχρι σήμερα πορεία τους στην κοινωνική ζωή της Ελλάδας.

ΦΑΝΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
Υπεύθυνη Γραφείου Ισότητας Δ.Ε.Η.

"Ολίσθησες"

ΠΡΟΤΑΣΗ
ΤΗΣ ΣΟΦΙΑΣ ΕΥΚΑΡΙΩΝ
ΣΤΗΝ ΑΝΑΡΤΗΣΗ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΡΟΦΕΙΑΣ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

Για τα προγράμματα της Ε.Ε. που έχουν «στόχο» τις γυναίκες

1. Είναι αλήθεια ότι όλα τα προγράμματα που αφορούν όχι μόνο τις γυναίκες, αλλά τους ευρωπαίους πολίτες στο σύνολό τους, οργανώνονται γύρω από το ζήτημα της απασχόλησης. Γιατί οι ευρωπαίοι πολίτες δεν υπάρχουν για την Ε.Ε., παρά μόνο ως συντελεστές της παραγωγής, δηλαδή μόνο μέσα από τη συμμετοχή τους στην αγορά εργασίας ως απασχολούμενοι/ες ή ως άνεργοι/ες.

2. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι τα προγράμματα για την ένταξη ή επανένταξη των γυναικών (και άλλων «μειοεκτεκυσμένων» ομάδων του πληθυσμού) στην αγορά εργασίας αφορούν ένα ελάχιστο μέρος του Κοινοτικού Προϋπολογισμού —αντίστοιχο(!) με το ενδιαφέρον της Ε.Ε. για το θέμα. Αυτή η σχετική τους σημασία, π.χ. σε σχέση με προγράμματα που αναφέρονται σε θέματα υποδομών και δημοσίων έργων, συχνά... διαφεύγει της προσοχής όταν αξιολογούνται τα προγράμματα (επανεξέτασης και οι φορείς υλοποίησής τους.

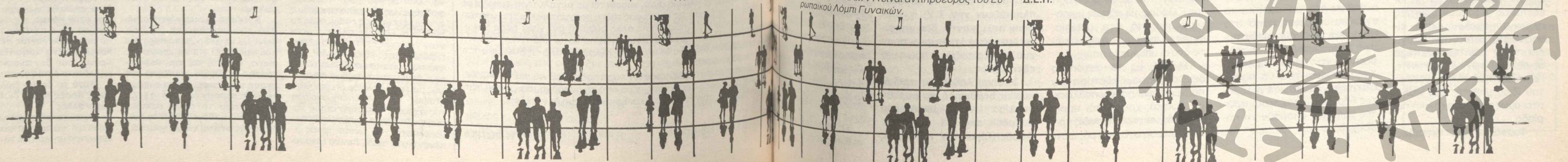
3. Επί της αρχής, πιστεύω, δεν μπορεί να είναι κανείς αντίθετος στην προσπάθεια αναβάθμισης των γνώσεων και δεξιοτήτων των γυναικών (και των ανδρών εξάλλου), δηλαδή με τα προγράμματα κατάρτισης —που αποτελεί το κεντρικό «εργαλείο» των προγραμμάτων (επανεξέτασης στην αγορά εργασίας. Και, τουλάχιστον εν δυνάμει, μπορούν τέτοια προγράμματα να λειτουργήσουν στην κατεύθυνση αυτή. Δεν μπορούμε όμως να περιμένουμε μια ένα προς ένα αντίστοιχη με την εύρεση εργασίας, αφού αυτό δεν εξαρτάται μόνο από την προσφορά εργασίας, αλλά και (ίσως κυρίως) από τη ζήτηση, δηλαδή από τις επιχειρήσεις, όπου θέσεις εργασίας δημιουργούνται με πολύ αργούς ρυθμούς.

4. Έτσι, πολλά προγράμματα έχουν οδηγήσει σε αποφάσεις αυτοαπασχόλησης, αλλά σε συννεφιασμένες λύσεις, αλλά σε έμμεση απασχόληση και άλλα τέλος σε (συνεχίζουμε) ανεργία. Σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό δεν έχουν ανταποκριθεί στην αρχική τους πρόθεση σε σχέση με την εύρεση εργασίας για τις καταρτιζόμενες ή έχουν λειτουργήσει σε ορισμένες περιπτώσεις, και ως πρόσκαιρη πηγή βοηθητικού εισοδήματος. Όμως κάτι τέτοιο ήταν αναπόφευκτο και πάντως δεν αναιρεί τη σημασία τους.

5. Η σημασία των προγραμμάτων δεν αναφέρεται από καποιες τέτοιες λειτουργίες τους. Αντίθετα, μέσα από αυτά έχει αναμείβεται κινητοποίηση ένα ανθρώπινο δυναμικό, σε πολλαπλά επίπεδα: εκπαιδευτικές και εκπαιδευτές, καταρτιζόμενες, γυναίκες που ξεκίνησαν μια επιχειρηματική δραστηριότητα με την ενίσχυση καποιού προγράμματος, φορείς που εξασφάλισαν την υποδομή και τη στήριξη των προγραμμάτων. Χωρίς τα προγράμματα, το δυναμικό αυτό θα παρέμενε ανεργό και δεν θα έμαθνε καν για εργασία, όπως έχουν δείξει μελέτες σε άλλες χώρες της Ε.Ε.

6. Τα προγράμματα για τις γυναίκες δεν προσφέρουν, κατά την άποψή μου ούτε για πλήρη άρνηση ούτε για συνολική αποδοχή. Αντίθετα αφιερώνουν αρκετά περιθώρια να υλοποιηθούν όπως προκρίνουν και διεκδικήσουν όσες συμμετέχουν σ' αυτά.

ΝΤΙΝΑ ΒΑΪΟΥ

ΘΕΣΕΙΣ - ΑΠΟΦΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

γιουκαλίι

στην αρχή της ημερίδας
το 1995

Ενημερωτική ημερίδαΓράφει η **ΘΕΑΝΩ ΒΛΑΧΟΥ**

Η Γραμματεία Γυναικών της Νέας Δημοκρατίας οργάνωσε στα Γιάννενα το Σάββατο 13 Μαΐου ενημερωτική ημερίδα, στην οποία έλαβαν μέρος στελέχη των τεσσάρων Νομών της Ηπείρου και της Κέρκυρας και Λευκάδας.

Στην αρχή της ημερίδας έγινε Πολιτική ενημέρωση από τη βουλευτή Πέλλα και Γραμματέα Γυναικών κ. Πόπη Φουντουκίδου και στη συνέχεια έγιναν εισηγήσεις ως εξής:

1) Όλγα Μπατή, δημοσιογράφος «Η Ελληνίδα μπροστά στην Ευρωπαϊκή πραγματικότητα», 2) Ανδρέας Καραγιάννης, βουλευτής Αιτ/νίας «Η Αγροτική Πολιτική της Ν.Δ.», 3) Μίκα Ιωαννίδου τ. Πρόεδρος Εθνικού Ινστιτούτου Εργασίας «Προσανατολισμοί και προοπτικές της εργαζόμενης στην αγορά εργασίας — ανεργία», 4) Φάνη Πάλλη Πετραλιά, βουλευτής «Κοινωνική Πολιτική της ΝΔ — Πρόνοια, Υγεία», 5) Λεωτέρης Παπαδημητρίου, Πολιτευτής Άρτας «Η οικονομική Πολιτική της Ν.Δ.», και 6) Ειρήνη Μαυροπούλου τ. Γραμματέας Ισότητας «Η συμβολή της Γυναίκας στην Τ.Α. και το Συνδικαλισμό».

Θα μπορούσε να γίνει ουσιαστικότερη η ημερίδα, αν έλειπαν οι βενετισμοί μερικών εισηγητών και αν δινόταν αρκετός χρόνος για συζήτηση επί της ουσίας των εισηγήσεων.

Για μια φορά ακόμη έγινε έκκληση για την συμμετοχή των γυναικών στην προώθηση των θέσεων της Ν.Δ. και ακούστηκαν από πολλούς παρευρισκόμενους ευχολογικοί χαρακτηρισμοί για τις ικανότητες των γυναικών, χωρίς βέβαια να πείθουν τις ακροάτριες, αφού είναι γνωστό ότι η συμμετοχή των γυναικών εκεί όπου σχεδιάζονται οι πολιτικοί αγώνες — ιδιαίτερα στην περιφέρεια — είναι σχεδόν ανύπαρκτη.

Πιστεύω ότι αν δεν αλλάξει η νοοτροπία των κομμάτων που θέλουν τη γυναίκα να υποκαταστήσει τους ανδρικούς σχεδιασμούς — αφού γνωρίζουν ότι διαθέτει ιδιαίτερες ικανότητες με το εκλογικό σώμα και τη χρειάζονται — και αν δεν δουν στην πράξη οι γυναίκες την ισότιμη συμμετοχή τους, που περιμένουν να είναι ανάλογη με τα προσόντα τους χωρίς προκαταλήψεις, φοβάμαι ότι θα ψάχνουν πολύ για να βρουν αξιόλογες γυναίκες και ιδιαίτερα στην επαρχία, για τη δικαίωση των ανδρικών φιλοδοξιών.

Είναι γνωστό ότι δεν καλλιέργησα ποτέ την αντιπαλότητα ανάμεσα στα δύο φύλα, αλλά πιστεύω ότι ο τόπος μας χρειάζεται παντού τους καλύτερους, άσχετα αν είναι άνδρες ή γυναίκες. Υπάρχει κάποια ελπίδα για να γίνουν τα πράγματα καλύτερα μόνο αν χρησιμοποιήσουμε το πιο υγιές δυναμικό και αυτό δεν είναι προνόμιο ενός από τα δύο φύλα είναι αναμφισβήτητη και των δύο. Και όσο καθυστερούμε να το κατανοήσουμε και προ πάντων να το υλοποιήσουμε τόσο πιο δύσκολα θα βρούμε από τα σημερινά αδέσποτα!

**ΠΡΟΤΥΠΟ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ
δ' δέσμης****ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ**

- Τμήματα αποφοίτων
- Προπαρασκευαστικά Α' & Β' Λυκείου
- Εξειδικευμένα δ' δέσμης Ιστορίας Γ' & Δ' Δέσμης και Πολιτικής Οικονομίας με σύγχρονα οπτικοακουστικά μέσα
- Διδακταλικά Γλωσσας & Εκθεσης στο Γυμνάσιο
- Διδακταλικά Εκθεσης, Αρχαίων & Λατινικών στο Λύκειο
- Τμήματα Ιστορίας και Κοινωνιολογίας Κορμού
- Εκπαιδευτές Εκδόσεων και εφαρμογές πληροφορικής
- Εργαστήριο ΤΕΣΤ ελέγχου γνώσεων

ΤΜΗΜΑΤΑ: ΚΑΝΟΝΙΚΑ 10 μέλη
ΓΚΡΟΥΠ 6 μέλη

πρόεδρος

Διεύθυνση: Αλβία Φίλη

ΒΛΑΧΕΙΩΝ 9, 265 00, Γ.7-ΙΩΑΝΝΙΝΑ - ΤΗΛ. 2804

**ΕΤΕ
Ν. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ**

Στις 8 Μάη 1995 η ΕΓΕ Ιωαννίνων πραγματοποίησε εκδήλωση με θέμα εξωσωματική γονιμοποίηση. Το θέμα ανέντιμξαν οι ομιλήτες:

1. Ιωάννης Μεσσήνης αναπληρωτής καθηγητής Μαιευτικής-Γυναικολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων:

Εξωσωματική γονιμοποίηση.

2. Τζαβέλλα Αναστασία, Μαία στο τμήμα εξωσωματικής Γονιμοποίησης, της μαιευτικής και Γυναικολογικής κλινικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων:

Ο ρόλος της μαιέας στην εξωσωματική γονιμοποίηση. Ψυχολογικά και κοινωνικά προβλήματα των ζευγαριών που συμμετέχουν σε αυτήν.

3. Καίτη Φωτίκα, Διηγήτορας:

Νομικά προβλήματα των σύγχρονων μεθόδων γενετικής και υποβοηθούμενης αναπαραγωγής

Στο επόμενο φύλλο μας θα υπάρχει αφιέρωμα στο θέμα

**Συλλογος
Γυναικων
Ν. Ιωαννινων
(μελος ΟΓΕ)**

πενήντα χρόνια μετά την αντιφασιστική νίκη πενήντα χρόνια από τη συντριβή του φασισμού πενήντα χρόνια από τον τερματισμό του πολέμου

εμείς οι γυναίκες του συλλογου γυναικων ν. ιωαννινων τιμάμε με αγώνες τις χιλιάδες αγωνίστριες που πέθαναν από την πείνα, εκτελέστηκαν από τους κατακτητές, εξοντώθηκαν στα χερσικά στρατοπέδα

εμείς οι γυναίκες του συλλογου γυναικων ν. ιωαννινων μένουμε πιστές στα οράματα των εκατονταδων μητερων που αντιστάθηκαν και έδωσαν τη ζωή τους και αφιερώνουμε την ημέρα της μητέρας στις γυναίκες που αυτή τη στιγμή υποφέρουν στη γειτονική μας πόλη στις πρώην διαμελισμένη γιουγκοσλαβία χωρίς πατρίδα χωρίς σπίτι χωρίς μέλλον χωρίς ειρήνη

εμείς οι γυναίκες του συλλογου γυναικων ν. ιωαννινων ζητάμε την ουσιαστική αναγνώριση της εθνικής μας αντίστασης και την διδασκαλία της στα σχολεία για να διδαχθούν τα παιδιά μας την πραγματική ιστορία του τόπου μας

καταδικάζουμε την αναθώση του νεοφασισμού στην Ευρώπη και διαδηλώνουμε την αντίθεση μας σε κάθε μορφή εθνικισμολογισμού

εμείς οι γυναίκες του συλλογου γυναικων ν. ιωαννινων εμείς πάντα μπροστά στους αγώνες για ειρήνη, δουλειά, μορφωση, ηθική

**ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΣΙΚΟΥ
& ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΧΟΡΟΥ**
αναγνωρισμένη από το κράτος

ΜΑΧ. ΑΓΓΕΛΟΥ 4 79 880
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 453 32 72 057

Λειτουργούν τα τμήματα:

- Κλασσικό Μπαλέτο
- Σύγχρονος Χορός - Jazz
- Μουσικοκινητική Αγωγή
- Σύστημα ORFF - Μουσική DALCROZE
- Αυτοσχεδιασμός
- Χορογραφία
- CHARACTERE
- Ελληνικοί και Ξένοι Λαϊκοί Χοροί
- Ρυθμική Γυμναστική
- Ειδικά Τμήματα για τη Γυναίκα
- AEROBIC - STREICHING

**Η ΘΕΪΑ ΜΑΣ
Η ΑΓΓΕΛΙΚΗ**

Γιορτάστηκαν αυτές τις μέρες τα 50 χρόνια από τον πιο σκληρό πόλεμο που γνώρισε η ανθρωπότητα. Σ' αυτή την επέτειο σκεφτήκαμε να τιμήσουμε μέσα από τις σελίδες Δ. Χατζή, του συγγραφέα της μικρής μας πόλης την απλή ασημέντη γριούλα, τη θεία Αγγελική που μπήκε μέσα σ' εκείνη τη θύελλα να κάνει το καθήκον της προς την πατρίδα και την κοινωνία, και σ' όνομά της όλες τις ανώνυμες γυναίκες εκείνης της απάνθρωπης εποχής.

Το σπίτι της αυτηνής της θεάς μας της Αγγελικής ήταν αγνάντια στην εκκλησιά του Αρχιμαντρίου — οι δύο πόρτες, του περιβόλου της εκκλησίας κ' η δική της αντικρίστη. Παλιό το σπίτι σαρβαλασμένο. Κι ο μαχαλάς εκείνος παλιός, από τους παλιούς μαχαλάδες στη μικρή μας πόλη. Παλιό κ' η θεία μας — όλα παλιά, παλιακά — λόγια, φερσίματα, ρούχα της.....

Και κει στη δική της την πόρτα, χειμώνα - καλοκαίρι, το ξέφαν όλοι, στεκόταν αυτή, μ' ένα καλημέρισμα, μ' ένα λόγο καλό για τον καθένα τους. Στεκόταν εκεί με τα χέρια σταυρωμένα και τους περιμένε έναν - έναν. Τους ξεπροβοδαγε μια μέρα ακόμα.

— Φτώχεια, κυρ Αγγελική, τί να σου πω; — της έλεγε ο Αλέξης που κληρονόμησε το μπαρμπέρικο του πατέρα του στα χασάπικα. Ξιουρίζονται όλοι στο σπίτι, δεν πατούνε στο μαγαζί.

— Καλά με τη φτώχεια... Μα τις πετσέτες σου να τις πλένεις καλά. Και νάχεις και μια κρεμασμένη στην πόρτα, όπως έκανε ο πατέρας σου. Να τη βλέπουν.....

Τις ίδιες κουβέντες πούχε μ' αυτούς τους φτωχούς, τις ίδιες είχε και με τους παλιούς νοικοκυραίους και τους παλιούς αρχόντους του μαχαλά της:

— Τελειώσατε με το σπίτι κυρ Αντώνη;

— Τα κοφώματα περνούνε τώρα. Πέντε δέκα μέρες ακόμα... Και σε καρτερούμε, κυρ Αγγελική κ' εγώ κ' η Αλεξάντρα, αποκρινόταν ο Αντώνης Γωγούσης, μέγας και παλιός στο παζάρι μας, «Εδώδιμα - αποικιακά».....

Ήθε ο πόλεμος με τους Ιταλούς, η μικρή μας πόλη βρισκόταν κοντά στα σύνορα, αυτό θα πει κοντά στο μέτωπο. Τα Ιταλικά αεροπλάνα ερχόνταν από την αρχή και τη βομβαρδίζαν. Ετσι μαζί με το θάνατο, το χαλασμό και το φόβο, αρχίσαν γρήγο-

ρα και τ' άλλα βάσανα. Οι φούρνοι δε βγάζανε ψωμί τακτικά. Οι χωριάτες φοβόνταν τις πόλινες, δε μπαίνανε να πουλήσουνε τίποτε. Σιγά - σιγά κ' οι εμπόροι αρχίσαν να κλείνουν τα μαγαζιά τους. Δεν έχουμε τίποτε να πουλήσουμε, λέγαν αυτοί. Τα κρύψαν όλα και περιμέναν τους Ιταλούς, λέγαν οι φτωχοί. Ήταν και βαρύς ο χειμώνας, δεν αργήσανε να χαθούνε τα ξύλα, τα κάρβουνα. Θάνατος, φόβος, πείνα και κρύο — ο πόλεμος.....

Δυστυχούσε κι αυτή, δυστυχούσε τώρα πολύ — και πεινούσε. μα το περνούσε κρυφά, μυστικά, σαν ένα

χρέος μέσα στην κοινή δυστυχία. Δεν ζήτησε τίποτα από κανέναν.....

Ένα πρωί κάποιος κατέβαινε — στάθηκε περιμένοντας τον. Ήταν ο κυρ Αντώνης ο Γωγούσης. Το μαγαζί του τόχει κλείσει κι αυτός από την αρχή, δεν κατέβαινε καθόλου, ήταν πολύς καιρός που δεν τον είδε. Χάρηκε.

— Και πώς τα πάτε;

— Βάσανα, είπε αυτός.

Πολλά βάσανα — κι αυτή χάρηκε τώρα ν' ακούει πως τάχουν και οι πλούσιοι τα βάσανα, τα ίδια βάσανα με τους άλλους.

— Πάμε λίγο μέσα, είπε

αυτός. Έχω να σου πω.

— Φοβάμαι, κυρ Αγγελική.

— Όλοι φοβούμαστε λίγο... Μα πάλι... τί θα μας κάνουνε τάχα; Δεν θα μας σκοτώσουν όλους.

— Κανέναν δε θα σκοτώσουν — γιατί να σκοτώσουν; Άλλο φοβάμαι.

Σήκωσε τα μάτια της και τον κοίταξε περιμένοντας.

— Θα μας τα πάρουν όλα — να τι φοβάμαι, είπε αυτός.

— Εγώ δεν έχω, είπε αυτή. Τι να μου πάρουν;

— Και καλύτερα που δεν έχεις... Μα γία σκέψου... μια ζωή με τον ιδρώτα, με την τιμή του, ό,τι μάζεψε ο άνθρω-

πο. Μα μη ξέρει κανένας μονάχα.

— Και φυσικά δε θα ξέρει. Φέρτα σε μένα, να τα βάλω στο κελλάρι. Παλιακό κελλάρι και σίγουρο. Να σου δώσω και το κλειδί. Εμένα ποτέ δε θά 'ρθουν — τι να κοιτάξουν; Όλοι την ξέρουν τη φτώχεια μου.

Από κείνη τη μέρα αυτός περνούσε ταχτικά από το σπίτι της, είχε το κλειδί του κελλαριού, κατέβαινε — τι έκανε κει, τι την ένοιαζε, ανέβαινε ύστερα, καθότανε λίγο μαζί της, πάντα της άφηνε κάτι κ' ευχαριστίες πάντα πολλές.....

Αυτή περίμενε πάντα

που μούπες;

— Την αλήθεια, κυρ Αγγελική — όλος ο κόσμος το ξέρει.

— Ποιό, μωρέ Πέτρο; Έφερε πάλι το σκούφο απ' την άλλη μεριά του κεφαλιού του.

— Όχιού τώρα... Το κελλάρι, κυρ Αγγελική, το κελλάρι, ποίος τους τόδωσε των φονιάδων — εγώ τους τόδωσα; Παράτα μας λέω.

Απόμεινε εκεί στην πόρτα της. Το μυαλό της σταμάτησε, τα πόδια της κόπηκαν — τί μπορούσε νάναι με το κελλάρι και θύμωσε αυτός; Και το ξέρεi όλος ο κόσμος, όλος ο κόσμος, είπε. Και — παράτα μας — ο Πέτρος ο Μπακατσός!...

Όταν σε λίγο ανέβηκε απ' το κελλάρι, το μεγάλο κορμί της ήταν σα να γκρεμίστηκε μονομιάς. Εκατό γκαζοτενέκες με λάδι μέσα στα κασόνια τους — η προίκα του κοριτσιού! Έπιανε και ξανάπιανε τα μάγουλά της που καίγανε, έπιανε το στόμα της να μη ξεφωνίσει τα ονόματά τους — τις γυναίκες του μαχαλά της, τους άντρες, Πέτρο μου εσύ, Γούσια μου, τους νεκρούς, Αλέξη, εγώ.....

Μήκε σπίτι της και ποτέ πια δεν βγήκε από κει. Έπεσε στο στρώμα. Εμείς τρέχαμε και της δίναμε λίγο φαί, πήγαινε και ο Πέτρος ο Μπακατσός, ο Γούσιος οι γυναίκες του μαχαλά — όλοι οι δικούς της. Ο κυρ Αντώνης ο Γωγούσης έφερε την αστυνομία και σήκωσε τα λάδια του, γιατί ο Πέτρος φώναζε πολύ, πως θα σπάσουνε το κελλάρι να τα μοιράσουν στον κόσμο. Τότε έκλεισε τα μάτια της, ήσυχη πια και λυτρωμένη.

Δυστυχάμε, κυρ Αγγελική, τι να κάνουμε εμείς οι φτωχοί;

— Όλοι δυστυχάμε, γιέ μου...

— Ε... όχι και συ...

— Πώς εγώ;

Το πρωί κατέβηκε από το χάρωμα στην πόρτα της — στάθηκε κει και περίμενε.

— Πέτρο, τί 'ταν ο λόγος των απόρων.

Η δέση της Γυναίκας στην αρχαία Ρώμη

Η Ρωμία σύζυγος αποκούσε από την αρχή του έγγαμου βίου της καθήκοντα και ευθύνες που ποτέ δεν είχε διανοηθεί η Ελληνίδα. Ακολουθούσε τον σύζυγό της στα συμποσία και στις συγκεντρώσεις σε αντίθεση με την Ελληνίδα που ήταν κλεισμένη στον γυναικωνίτη. Στο σπίτι της είχε την πρώτη θέση και αποτελούσε το κέντρο της κοινωνικής ζωής για τους Ρωμαίους. Παρ' όλα αυτά, ουδέποτε αποκτούσε ισονομία, αλλά απαιτούνταν να γεννοβολάει γιατί οι Ρωμαϊκές Λεγεώνες πάντα είχαν ανάγκη από στρατιώτες, που μόνο αυτή μπορούσε να δώσει.

ντρας έπαιρνε ταχύτερη προαγωγή ανάμεσα στα άλλα. Όλα αυτά συνέβαιναν μέσα στη Ρώμη. Στην επαρχία μπορούσαν να διεκδικήσουν αυτά τα προνόμια μόνο μετά τη γέννηση του πέμπτου παιδιού. Για το λόγο αυτό ο Πλούταρχος παρατηρεί ότι πολλοί «γαμούσι και γεννώσιν, ουχ ινα κληρονόμους έχωσιν, αλλά ιναν κληρονομείν δύνωνται».

Όταν κάποιο ζευγάρι δεν κατάφερνε να κάνει παιδιά χωρίς να ευθύνεται γι' αυτό, οι αυτοκράτορες τους βράβευαν «τιμής ένεκεν» με το Δικαίωμα των Τριών Παιδιών. Αναφέρεται ότι ο Δομιτιανός έδωσε το

Δεν έβρισκαν τη δικαίωση ούτε μετά θάνατο!

Ανταρμείονταν η πολυτεκνία και το «νοήμον» κράτος έδινε στους μεν πατέρες προαγωγή στις δε μητέρες ισονομία!

Εξυμνούνταν η συντηρητική νοοτροπία τους! Για μια ακόμη φορά, υποτασσόμενη στις σκοπιμότητες μιάς άλλης δημογραφικής πολιτικής της τότε ισχύουσας εξουσίας, γεννούσε όσες φορές ο Θεός το ήθελε(!), αφού ως γυναίκα είχε αυτή την αποστολή!

για τόσο γοήτευσε τον άντρα της με το ενδιαφέρον της για το ταλέντο του, ώστε εκείνος εμπνεύστηκε για να απαριθμήσει τις αρετές της σε μία επιστολή του προς τη θεία της:

σχόλια. Όσο για τα ποιήματά μου, εκείνη τα τραγουδά και τα μελοποιεί με μία τέχνη που δεν την έμαθε από κάποιο δάσκαλο της μουσικής, αλλά από την Αγάπη, που είναι ο πιο δύσκολος, πιο καλός από όλους τους δασκάλους»!!!

Όσο για τις επιγραφές στις επιτύμβιες στήλες μετά θάνατο, τελικά αποδεικνύουν ότι οι γυναίκες ούτε μετά θάνατο δεν είχαν δικαίωση:

Μια επιγραφή αναφέρει τις αρετές κάποιας Μουρδίας: Είχε παντρευτεί δύο φορές και είχε παιδιά και από τους δύο γάμους. Όταν πέθανε, άφησε χρήματα, στον δεύτερο άντρα της για να δείξει την εκτίμησή της γι' αυτόν και ορίζοντας τα παιδιά της κληρονόμους της πρόσθεσε ιδιαίτερα να εξασφαλίσουν ότι ο γιος της από τον πρώτο της γάμο θα έπαιρνε από εκείνη τα χρήματα που η ίδια είχε κληρονομήσει από τον πατέρα τους. Αυτός ο γιος ήταν που ανάρτησε την περιγραφή, στην οποία αφού απαριθμεί τα γεγονότα που τιμούν τόσο πολύ την ακεραιότητα της μητέρας του, δηλώνει ότι «μια και οι μεταβολές στη ζωή μιας γυναίκας έχουν πολύ λιγότερο σημασία από όση οι μεταβολές στη ζωή ενός άντρα, είναι δύσκολο να βρει κάτι καινούργιο να πει για να επαίνεσει μια γυναίκα»!!!

Στην πλειοψηφία των επιτύμβιων επιγραφών διακρίνουμε ότι οι γυναίκες επαινούνταν για τη συντηρητική νοοτροπία τους: Επειδή τους άρεσε να μένουν στο σπίτι, για τη σεμνότητά τους, την υπακοή τους, τη φιλική και χαριτωμένη ομιλία τους την οικονομία τους, την έλλειψη επίδειξης στο ντύσιμο, τη χωρίς φανατισμό ευλάβειά τους.

«Πάνω από όλα από γνήσια στοργή για μένα έχει αποκτήσει ενδιαφέρον για τη λογοτεχνία. Έχει αντίγραφα των αγορεύσεών μου, διαβάζει συνεχώς ακόμα και τα μαθαίνει απ' έξω. Είναι αναστατωμένη όταν πρόκειται να εμφανιστώ στο δικαστήριο, και είναι τρελλή από τη χαρά της, όταν τελειώνει η υπόθεση. Επιτρατεύει ειδικούς αγγελιοφόρους για να της πουν ποιά υποστήριξη βρήκα πόσο επιδοκιμάστηκα και αν κέρδισα την υπόθεση ή όχι. Όποτε κάνω την ανάγνωση ενός έργου μου, εκείνη είναι κοντά και ακούει πίσω από μια κουρτίνα με τεντωμένο αυτί για να συλλάβει επιδοκιμαστικά

ΞΕΡΕΤΕ ΟΤΙ;

Με το Νόμο 1250/82 καθιερώθηκε ο πολιτικός γάμος ισότιμος με τον θρησκευτικό.

Με το Νόμο 1229/83 το Οικογενειακό Δίκαιο εκσυγχρονίστηκε και προσάρμοστηκε στην συνταγματική επιταγή της αρχής της ισότητας των δύο φύλων.

Έτσι καταργήθηκαν:

♦ η έννοια της πατριαρχικής οικογένειας και αντικαταστάθηκε με την οικογενειακή ισότητα.

♦ ο θεσμός της προίκας και ορίστηκε ότι και οι δύο σύζυγοι υποχρεώνονται να συμβάλλουν, ανάλογα με τις δυνάμεις τους, στην αντιμετώπιση των αναγκών της οικογένειας.

Ορίστηκε:

♦ Ότι η γυναίκα διατηρεί το οικογενειακό της επώνυμο και μετά το γάμο υποχρεωτικά.

♦ οι μελλοντικοί έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν πριν από το γάμο τους το επώνυμο των παιδιών τους που μπορεί να είναι είτε το επώνυμο του ενός των συζύγων είτε και των δύο.

♦ το 18ο έτος ως χρόνος ενηλικίωσης των νέων και κατώτατο όριο για την τέλεση γάμου και για τα δύο φύλα.

♦ η ανατροφή και η εκπαίδευση των παιδιών πρέπει να γίνεται χωρίς διάκριση φύλου.

♦ η δυνατότητα «αξίωσης συμμετοχής» του καθένα από τους συζύγους στην περιουσία που αποκτήθηκε κατά τη διάρκεια του γάμου.

♦ η επιλογή συστήματος κοινοκτημοσύνης.

♦ ο εκσυγχρονισμός των διατάξεων του διαζυγίου και η θεσμοθέτηση του συνενδιακτικού διαζυγίου.

♦ η απόλυτη εξομάλωση στην δικαιωμάτων των παιδιών που γεννήθηκαν «χωρίς γάμο» των γονιών τους με τα δικαιώματα των παιδιών που γεννήθηκαν μέσο στο γάμο και η νομική ενίσχυση της θέσης της ανύπαντρης μητέρας.

Με το Νόμο 1649/86 παρέχεται η δυνατότητα στις γυναίκες που παντρεύτηκαν πριν από την τροποποίηση του Οικογενειακού Δικαίου με το Νόμο 1329/83 να επαυκλήσουν το πατρικό τους επώνυμο, εφόσον το επιθυμούν.

ΚΑΙΤΗ ΦΩΤΙΚΑ

SELECTIONS

Μια συλλογή επίπλου

που διακρίνεται για την ποιότητα και την κομψότητά της.

Ταιριάζει σε χώρους κλασσικούς μοντέρνους και σύγχρονους.

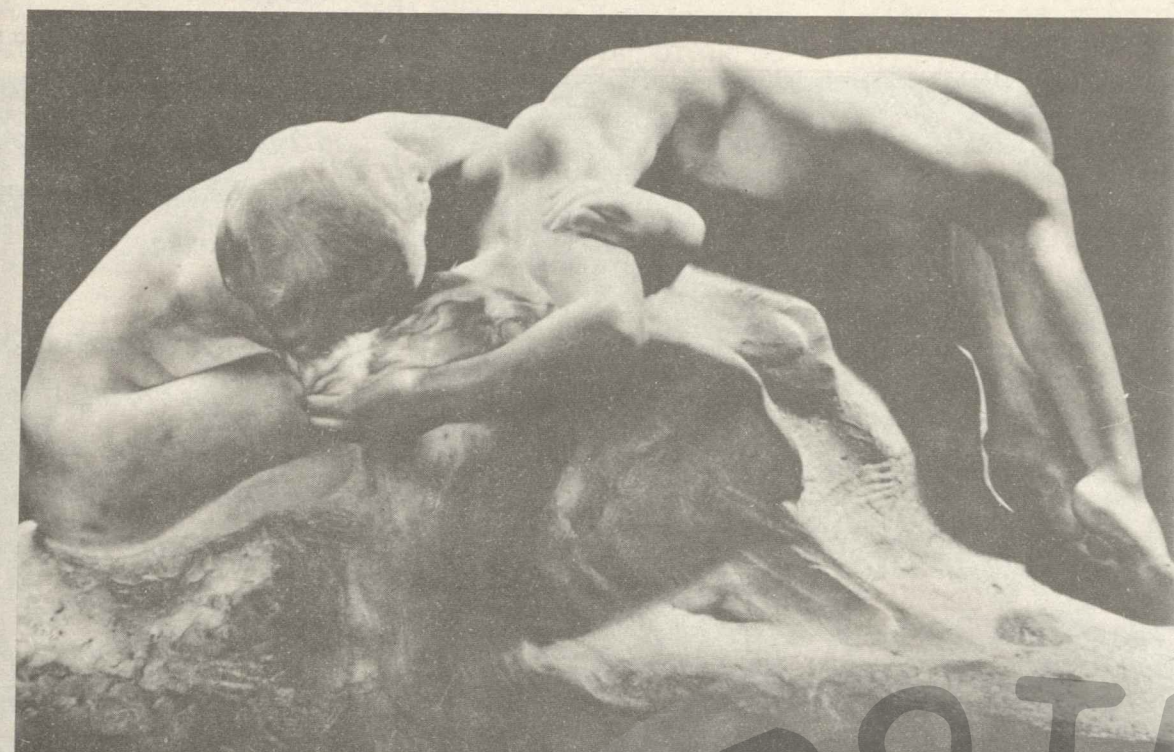
Συλλεκτικά κομμάτια εισαγωγής.
Αβέρωφ 10 (Μέγαρο Τσίτσα 20ος όροφος)
Ιωάννινα τηλ 36664

ΕΡΩΤΙΚΟ

μους αγριούς κι απατητούς, κρεμάστηκαν σε γεφυρία τριχίνα κι επικινδύνια, ξεγλυστρίσαν μέσα από βραχούς ισίους κοφτερούς κι επικινδύνους κι όταν κάποια στιγμή εφτάσαν εκεί που ήθελαν και βρήκαν μια ομορφή διαλεχτή κρυφή σπηλιά του ονείρου που θαλέγες ότι φτιαχτηκε γι' αυτούς, μια ονειρεμένη κρυφώνα ησυχία σκοτεινή και μυρωδάτη εκείνος τη σήκωσε στα χέρια του απαλά, την ακουμπήσε πολύτιμα πάνω στις φτερές και στα απαλά χάρταρα, τη φίλησε με παθος στο στομάχι, της έκοψε γι' ατελείωτη ώρα την ανασα, την γυμνώσε και την εκανε δικιά του καταδικά του, θεε μου ηδονική του ερωτα και του παθούς η ήτανε όλα σαν μια γλυκιά μουσική που απλωθηκε σ' όλη την πλάση κι οι μωβ και κιτρινές καμπανούλες τρελλαθηκαν, τα χαμηλά σκου-

τε ο γέρο πλατανός καλέσε ευγενικά την σοφή κουκουβαγιά που είχε τη φωλιά της μέσα στα δασυφύλλα κλαδιά του και της ζήτησε να ειδοποιήσει όλο το βασίλειο των ζώων και των πουλιών να προστατεύσει το γλυκό ζευγάρι που βρισκότανε ξεπλωμένο με ηδυσπεία στα παδια του κι η σοφή κουκουβαγιά συμφώνησε και είπε ότι ναι έτσι πρέπει να γίνει γιατί βεβαία τέτοια αγαπή και τετιοιές ερωτάς πρέπει να διαφυλαχθεί και να προστατευθεί κι ανεβήκε η σκουρα κυρία κουκουβαγιά ξανά στη φωλιά της κουκωντας σοφά το περιεργό το κεφάλι της κι εκάσε και συντάξε ενα φηριανι αιφνογο και σοφά μελετημένο κι όταν το τελείωσε και μπειρο σπουργιτία το πήραν και το σεργιανίσαν σ' ομωβ και κιτρινές καμπανούλες τρελλαθηκαν, τα χαμηλά σκου-

λους κι ανεβήκε αργα-αργά πιο πάνω, πιο ψηλά πιο ψηλά κι όταν εφτάσε και περάσε την γλυκεία εκστατική περιοχή του, εβγάλε απ' τον κορφο της ενα μικρό μαχαίρι που στη λαβή του είχε μια περιεργή αλλιώτικη γοργόνα οπου δεν μπορούσε να καταλάβει αν ήτανε αντρας ή γυναίκα, του τοδώσε χαδάρικα και παραπονέμενα και κεινος το πήρε με ματία διαπλάτα κι αποφασιστικά και της χαραξε το στήθος βαθεία απαλά μα σταθερά κι όταν το αίμα της ξεπηδήσε σαν βενετσιανικό συντριβάνι ο αντρας γλυτήρησε πάνω της και ρουφήξε αγρία και παθάρικα και το κορμί του αντρείωσε, τα ματία του πετάξαν φλογές, τα ματωτισορά του πεταλούδιαν, το ομορφό οργάνο του στηθηκε περηφανό και προκλήτικο μπροστά της και διέταξε το αιμα να σταματήσει κι

ροπρασινια ρεικία ευδιάσαν κι οι μικροί ναοί κρυφογέλασαν και κατέβασαν τις ψηλές σκουφίες τους μέχρι τα ματία τους, η χιονοπατη κοκκίνησε κι άρχισε να σκουπίζει πιο γρήγορα το μικρό ασπρο σπιτάκι, η κοκκινωσκουφία επρέψε χοροπηδώντας στη γιαγιά της κι ο κακος λυκος μετανοώσε κι έγινε καλος κι εβγάλε τη σκουρα προβία του κι έγινε ενα ακακο σκυλάκι ετοιμο να παίξει και να χοροπηδήξει παιχιδάρικα με τη φουντωτή ουρα της γειτονοπούλας του της νυφίτσας κι ο κυνηγός περπατάγε σφυριζοντας κι ευτυχισμένος με το τρυφερό τον στον ωμο χωρίς να πειράζει τα γοργοφτερούγα πουλιά κι οι κισσές κι οι κουνουνες χαζογέλαγαν κι αυτες ευτυχισμένες κι απο πανω απ' τους δυο εραστές τους φυλάγε και τους προστατεύε ενας τεραστios δυνατος σοφος πλατανος που κουναγε το κεφάλι του σοφά και πολυέρερα γιατί ήξερε ότι εκεί στα πρασινα μακρια του ποδιά είχε φτάσει εκεί για ν' αγαπηθεί το πιο ταίριαστο ταίρι που είχε δει ποτε στα ματία του, ήξερε αυτος ο γέρο πλατανός ότι το ταίρι απο δεν θα τον περιφρονήσει ποτε, ήξερε ότι δεν θα του κρυμεί ποτε τιποτε το ταίρι αυτο έτσι που ήτανε φτιαγμένο ο ένας για τον αλλον, έτσι που ο ένας εδινε απλοχερα στον αλλο την πρωτία και τη δυναμική και το-

πουλία, όλα τα ζωακια εμάθαν ότι εκείνος εκεί κατω ο μικρος στρατηγος με την πλούμιστη φόρεσια πεθάνει απ' αγαπή για τη γυμνή γυναίκα που ξεπλωμένη αναπαυετα νυμφη ερωτίαρα στα παδια του αφεντι της και εβγάλε το κεφάλι της και τετε ενα σιμωβ και μενεξελι απ' το ζωντανό της αιμα που στριφνογυριζε γυρω τους δενδρογαλία φορμακερη ξελογιάστρα και την εβγάφιλησε στο στομάχι κι η ανασα δεν μποραγε να βγει εξω ουτε να δώσει ζωή, ζευγάρι λιονταριών αγριεμένων οπής δαρκάς τους απάτησε παραδομένα και σειονταν ο ένας πάνω στον αλλον γογγυζοντας κι ανασαίνοντας οση πιότερη ηδονή μπορούσε να βγει απ' τα διπλοκειδωμένα σκελία τους και τ' ατελειωτά φιλία τους πεταλούδιαν εκστατικά στα βλέφαρα, στα χείλη, στις μικρές κρυφές λακούβιτσες του προσώπου, του κορμιού του φανερού και τ' αφανερού!

γλυκείες ερωτιαρικές ηδονικές υπάρξεις, αφεντες και σκληροί του παθους και του ποθου, σαρκίνα ξάνα στής ικανοποίησης σας και του χορού σας θυσιασμένα, εραστές της νυχτας και της σιωπής, κρυφα μυστηρια υφασμένα με φιλία και γαργαλήτα στα πιο αποκρυφα σημεία και σημάδια του κορμιού σας και του ηδονικού σας οργάνου!

απο τη μαρούσκα τη χατζηγιαννη

Βέβαια η γέννηση ενός παιδιού αποτελούσε μεγάλη ευτυχία για τους γονείς αλλά και το ευρύτερο οικογενειακό περιβάλλον, πολύ δε περισσότερο όταν αυτή η γέννηση συνοδεύονταν και από αντιπαροχή. Η γέννηση τρίτων παιδιών χαιρετιζόταν με μεγάλη αγαλλίαση. Τα τρία παιδιά αποτελούσαν το αυγοστειο πρότυπο της πετυχημένης οικογένειας, οι γονείς έπαιρναν υλική ανταμοιβή. Μετά το τρίτο παιδί τα επιδόματα που έπαιρναν οι γονείς ήταν πολλά, η δε μητέρα αν μέχρι εκείνη τη στιγμή δεν ήταν ανεξάρτητη και ίση απέναντι στο νόμο μετά τη γέννηση του αποκτούσε πλήρη νομική ανεξαρτησία. Ο πατέρας αν ήταν δημόσιος ά-

βραβείο αυτό στο Μαρτιάλη, που δεν ήταν καν παντρεμένος(!)

Οι επιχειρήσεις και η διαχείριση της περιουσίας ήταν επιτρεπτό να προσφέρουν πεδίο δράσης σε μια γυναίκα που μπορούσε να συμμετέχει τα ενδιάφερόντα του συζύγου της ή να εκμεταλλεύεται αποδοτικά το χρόνο της.

Είχαν και οι Ρωμαίες την ψευδαίσθηση ότι όταν ζουν μέσω του συζύγου τους, μένουν στο περιθώριο, θα δοξατούν από την αίγλη του, όμως η δικαίωσή τους δεν έρχονταν ούτε μετά θάνατο και από αυτά ακόμη τα παιδιά τους.

Αναφέρεται ότι η τρίτη γυναίκα του Πολυνίου Καλπού-

συμβουλές από τη διαιτολόγο μας

Πρωινό γεύμα

Πολύς λόγος έχει γίνει για τις κακές διατροφικές συνήθειες των Ελλήνων και ένα από τα λάθη που αναφέρονται συχνότερα, είναι η παράλειψη του πρωινού γεύματος.

Είναι βέβαια ολοφάνερες οι επιπτώσεις για το στομάχι που παραμένει άδειο και απροστάτευτο στις επιθέσεις των οξέων του αλλὰ δεν είναι και οι μόνες. Διαιτολόγοι και γιατροί συνιστούν να ξεκινάμε την ημέρα μας με ένα καλό πρωινό για δύο λόγους:

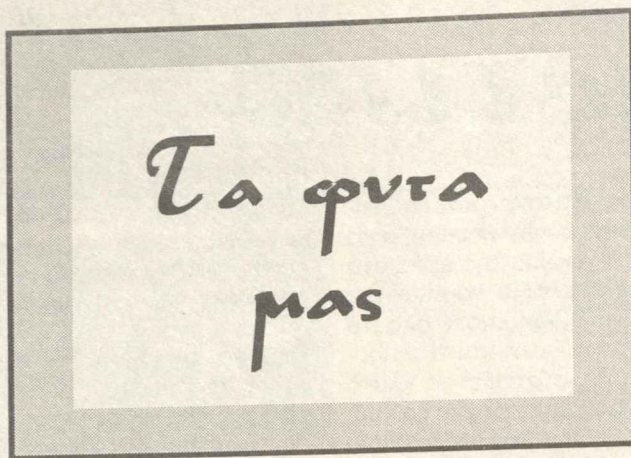
1) για να διατηρήσουμε τη σιλουέτα μας (όσο κι αν φαίνεται παράξενο). Οι καρδιολόγοι μάλιστα - σε πρόσφατο συνέδριο στις ΗΠΑ για την χοληστερόλη και την υπέρταση- υποστήριξαν ότι η παράλειψη πρωινού αυξάνει τον κίνδυνο εμφράγματος.

Η σωστή διατροφή πρέπει να ξεκινάει από την παιδική ηλικία, οπότε είναι πολύ πιο εύκολο να υιοθετήσουμε σωστές συνήθειες. Κι αν εμείς επιμένουμε να ξεκινάμε για τη δουλειά με άδειο στομάχι ή με καφεδάκι και τσιγαράκι με κανένα τρόπο δεν πρέπει να μεταδώσουμε αυτή την κακή συνήθεια στα παιδιά μας. Γι' αυτά το πρωινό είναι πολύ πιο σημαντικό γιατί βρίσκεται στην ανάπτυξη.

Ο οργανισμός έχει ανάγκη από 10 γραμμάρια γλυκόζης κάθε ώρα για να διατηρηθεί το επίπεδο γλυκαιμίας σε φυσιολογικά ποσοστά. Η γλυκόζη αποθηκεύεται στο συκώτι, που την απελευθερώνει σιγά-σιγά. Τα ενεργειακά αποθέματα του οργανισμού από το βραδυό φαγητό, εξαντλούνται μέχρι το πρωί και τότε το συκώτι αντλεί τη γλυκόζη που χρειάζεται, από τον οργανισμό. Αυτή η κατάσταση οδηγεί σε υπογλυκαιμία και σε ελαφριά αδιαθεσία που εμφανίζεται γύρω στις 10 ή 11 το πρωί.

ΚΑΡΟΛΙΝΑ ΚΑΠΟΓΛΟΥ
Κλινικός διαιτολόγος
διατροφολόγος

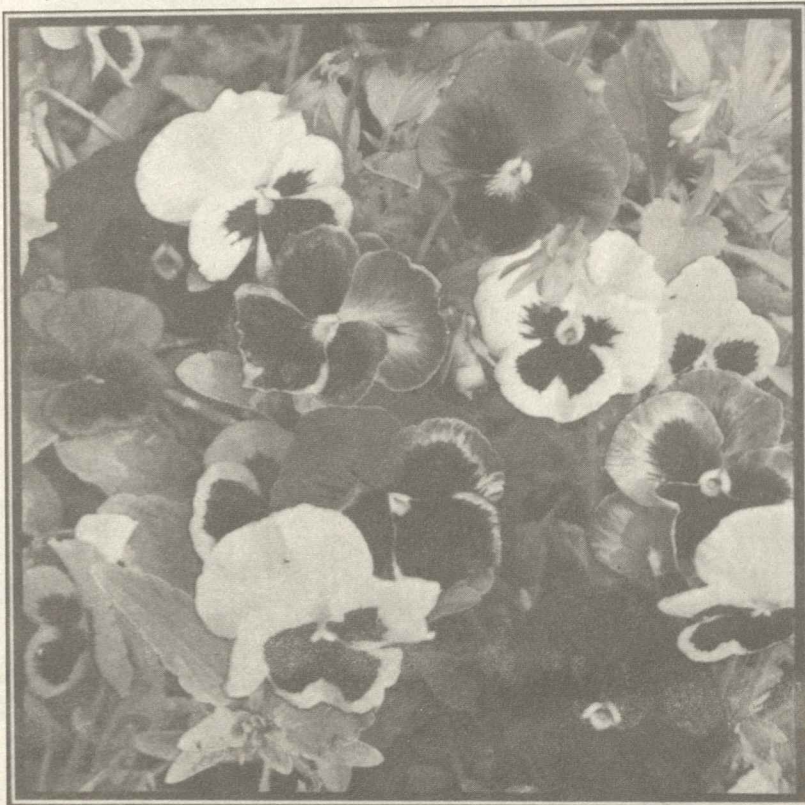
Για να σας δώσουμε υπεύθυνες απαντήσεις στο πρόβλημά σας, στείλτε στην εφημερίδα για την Διαιτολόγο, το πρόβλημά σας, την ηλικία, βάρος, επάγγελμα, ύψος,τροφικές προτιμήσεις ή απέχθειες, τύπος γευμάτων.

Πανσέδες
Viola tricolor hortensis
Οικ. Βιολίδες. Violaseae

Είναι φυτά πολυετή, που καλλιεργούνται σαν διετή, υβρίδια μεταξύ των ειδών Viola tricolors, V. lutea (ευρωπαϊκή καταγωγή) και τον V. altaica της Σιβηρίας.

Έχουν δημιουργηθεί πολλές ποικιλίες που ανθίζουν συνεχώς και πλούσια από νωρίς την άνοιξη μέχρι το καλοκαίρι.

ρι, με μια μεγάλη κλίμακα χρωμάτων: λευκό, μπλε ανοικτό, μπλε βαθύ, κόκκινο ζωηρό, κόκκινο χαλκού, κίτρινο, πορτοκαλί. Μερικές ποικιλίες έχουν άνθη μονόχρωμα, ενώ άλλες έχουν κηλίδες περισσότερο ή λιγότερο μεγάλες. Υπάρχουν και ποικιλίες με πέταλα κυματοειδή. Το ύψος των φυτών κυμαίνεται από 15-20 εκ. Οι ποικιλίες σήμερα χωρίζονται στις παρακάτω ομάδες.

α) Πανσέδες του χειμώνα. Φυτά με συμπαγή ανάπτυξη, με άνθη αρκετά μεγάλα και άνθιση πολύ πρόωμη και άνθιση μέσα στο χειμώνα.

β) Πανσέδες με μεγάλα άνθη. Άνθη μετρίου μεγέθους, πλούσια ανθοφορία και διάφορα χρώματα.

γ) Πανσέδες γίγαντες: Φυτά πολύ ζωηρά με άνθη πολύ μεγάλα έως 12 εκ. διάμετρο πάνω σε δυνατούς μίσχους. Καλλιέργεια: Γίνονται σ' όλα τα χώματα αλλά στα πλούσια, τα άνθη γίνονται πιο μεγάλα και πιο πολλά. Όμως στα πολύ κοπρισμένα χώματα παίρνουν μια γρήγορη ανάπτυξη σε βάρος της αντοχής τους στο κρύο και της ανθοφορίας τους. Η σπορά γίνεται νωρίς τον Αύγουστο - Σεπτέμβριο ή και αργότερα για οψιμότερη άνθιση. Σε δροσερότερα μέρη η σπορά μπορεί να γίνει και τον Ιούνιο. Αποστάσεις φύτευσης 20-30 εκ.

Χρησιμότητα: Το φυτό που δεν λείπει από κανένα κήπο. Είναι κατάλληλο για ομαδική φύτευση, μπορντούρες και βραχοκήπους. Κατάλληλο επίσης για ζαρντινιέρες και για κομμένα λουλούδια.

η συνταγή μας

ΓΙΑΟΥΡΤΟΠΙΤΑ ΣΠΕΣΙΑΛ

3 Φλυτζάνια τσαγιού (350 γραμ.) αλεύρι.

3 κουταλάκια τσαγιού κοφτά μπαίκιν πάουντερ

1 φλυτζάνι τσαγιού φρέσκο θούτυρο η μαργαρίνη.

1 1/2 - 2 φλυτζάνια τσαγιού ζάχαρη

4 αυγά

1 1/2 φλυτζάνι τσαγιού γιαούρτι

1/2 φλυτζάνι τσαγιού ξανθή ή άσπρη ζάχαρη

1/2 φλυτζάνι τσαγιού φιλοκομμένα αμύγδαλα

1 κουταλάκι τσαγιού κοφτό κανέλα

Ζάχαρη άχνη.

1. Κοσκινίζετε μαζί το αλεύρι και το μπαίκιν πάουντερ.

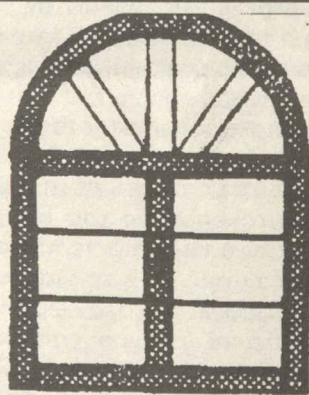
2. Χτυπάτε στο μίξερ το θούτυρο τη ζάχαρη και τ' αυγά.

Ρίχνετε διαδοχικά το μίγμα από αλεύρι και το γιαούρτι ενώ ανακατεύετε συνεχώς.

3. Αναμιγνύετε την ξανθή ή την άσπρη ζάχαρη, τ' αμύγδαλα και την κανέλα.

4. Βάζετε σε θουρωμένο ορθογώνιο ταψί 37X22 περίπου εκατοστών τη μισή από τη ζύμη και πασπαλίζετε την επιφάνεια με το μίγμα αμυγδάλου. Το σκεπάζετε με την υπόλοιπη ζύμη.

5. Ψήνετε τη γιαουρτοπίτα σε μέτριο φούρνο επί 40'.
Την κόβετε όταν κρυώσει σε 24 κομμάτια και την σερβίρετε πασπαλισμένη με ζάχαρη άχνη.

ΤΟΞΩΤΑ
ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ
ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ
Γ. ΛΩΤΤΑΣ

8ο χλμ. Ιωαννίνων - Αθηνών
τηλ. 93739, FAX (0651) 93561

ROZALI
Εσώρουχα Ποιοτελείας
Γυναικεία - Ανδρικά

Κ. Φρόντζου 9
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

E.P

Εσείς «αφουγκράζεστε» το παιδί σας;

της ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΛΕΝΤΖΗ

«... Ακούτε τις ιδέες μας και πριν καλά καλά τις εξετάσετε, τις απορρίπτετε.

... Μας πνίγετε στην άρνηση και την κοινωνική αποδοκιμασία χωρίς να εμβαθύνετε στην ουσία των απόψεών μας.

... Δεν μας αφουγκράζεστε, δεν αντιλαμβάνεστε τις προσπάθειές μας...».

Αυτά γράφει μεταξύ άλλων ο Σάββας, μαθητής του Ενιαίου Πολυκλαδικού Λυκείου Τρικάλων, στο περιοδικό «Ανοιχτοί Ορίζοντες» που ετοίμασαν με «μεράκι» και «ό-

βουμε παρά λίγη καλή θέληση, πως συμπαράστεκόμαστε και δίνουμε τα πάντα όταν κατά τη γνώμη μας τα παιδιά μάς χρειάζονται!

Εδώ ακριβώς είναι που κάνουμε και το μεγάλο λάθος.

«Ακούτε τις ιδέες μας και πριν καλά καλά τις εξετάσετε τις απορρίπτετε!» λέει ο Σάββας.

Τα ίδια θα λέγανε και ο Κώστας, η Μαρία, ο Γιώργος... στους γονείς, στους δα-

δασκάλους τους, στην πολιτεία. Πρόκειται για κάτι που το έχουμε επισημάνει και σε άλλο φύλλο της εφημερίδας, αναφερόμενοι στη σχέση μας με το παιδί.

Είμαι σίγουρη πως όλοι μας, καθώς διαβάζουμε τούτα τα λόγια, νομίζουμε πως τα έχουμε ξανακούσει από το γιο μας ή την κόρη μας ή κι αν δεν τ' έχουμε ακούσει τα έχουμε διαβάσει στα μάτια τους, τα έχουμε συμπεράνει από τις αντιδράσεις ή την απογοήτευση που διακρίναμε στα πρόσωπά τους.

Ποσοί όμως από μας τα έχουμε πάρει στα σοβαρά; Ποσοί σκεφτήκαμε πως ίσως πρέπει να επανεξετάσουμε τη συμπεριφορά μας και πώς επιβάλλεται να κάνουμε ψύχραιμα την αυτοκριτική μας;

Ποσοί σκεφτήκαμε πως απέναντί μας έχουμε μια διαμορφούμενη προσωπικότητα και όχι ένα «ρομπότ» που μπορούμε να το προγραμματίζουμε σύμφωνα με τη θέληση και τις επιδιώξεις μας;

Ποσοί από μας δεν κοιτάζουμε όταν τα παιδιά μας έχουν επιτυχίες αλλά πόσο λίγα είναι αυτοί που τους συμπαραστέκομαι όταν αυτά μας χρειάζονται πραγματικά;

Ας μην ισχυριστούμε πως συμπαραστέκομαστε και με το παραπάνω σε κάθε δυσκολία των παιδιών μας, γιατί καθημερινά τα γεγονότα μαρτυρούν ακριβώς το αντίθετο.

Είναι αλήθεια, και δεν χρειάζεται να έχουμε ειδικές γνώσεις για να τα καταλά-

βουμε παρά λίγη καλή θέληση, πως συμπαράστεκόμαστε και δίνουμε τα πάντα όταν κατά τη γνώμη μας τα παιδιά μάς χρειάζονται!

Εδώ ακριβώς είναι που κάνουμε και το μεγάλο λάθος.

Εσείς τι λέτε; Μήπως δε γίνεται έτσι; Ποιός αμφιβάλλει γι' αυτό, αλλά και ποσοί από μας εξετάζουμε με προσοχή αυτό που μας λέει το παιδί μας ή ο μαθητής μας πριν το αποδεχθούμε ή το απορρίψουμε;

Ποιός ασχολείται μ' αυτά που λένε τα παιδιά, αφού εμείς τα ξέρουμε όλα και για κάθε πρότασή τους έχουμε πάντα να αντιπροτείνουμε κάποια από τις δικές μας επιτυχημένες συνταγές;

«Δεν μας αφουγκράζεστε!»

Ίσως διαμαρτυρηθούμε όλοι μας, γονείς, δάσκαλοι, φορείς, πολιτεία, και ίσως ισχυριστούμε πως ακούμε τα παιδιά, αλλά στο μέτρο που μας επιτρέπει ο χρόνος και οι ποικίλες υποχρεώσεις μας. Για όλα φταίει ο χρόνος, αλλά και αυτά τα παιδιά που έχουν τόσο περίεργες ιδέες και αντιλήψεις!

Αισθάνομαι την ανάγκη να ενώσω τη φωνή μου με τη φωνή του Σάββα, με τη φωνή των χιλιάδων παιδιών, ανεξαρτήτου ηλικίας και να παρακαλέσω όλους μας να αφουγκραστούμε τα παιδιά μας.

Τι είναι η Φλόγα;

Η αγκαλιά που ζεσταίνει το παιδί που βρίσκεται ξαφνικά αντιμέτωπο μ' ένα θειό.

Η ελπίδα που δίνει κουράγιο στο γονιό που ξαφνικά ένα μαύρο σύννεφο σκεπάζει τη ζωή του.

Ο Σύλλογος Γονιών με παιδιά που έχουν επιπλέον ανάγκες γιατί έτυχε ν' αρρωστήσουν με καρκίνο.

Η φλόγα που καίει με αξιοπρέπεια και φωτίζει έναν αγώνα.

Τι προσφέρει η Φλόγα;

Θαλωρή στα παιδιά που αγωνίζονται για τη ζωή και την υγεία τους.

Συμπάρσταση στους γονείς που ξαφνικά βλέπουν τα πάντα ν' αλλάζουν στη ζωή τους.

Φιλοξενία στις οικογένειες που ξεριζώνονται από το χωριό τους ξαφνικά και χάνονται στους διαδρόμους των νοσοκομείων της πόλης.

Υπεύθυνη ενημέρωση, για τη θεραπεία και για την έρευνα.

Τι θέλει να φτιάξει η Φλόγα;

Θέλει να φτιάξει έναν Ξενώνα για να στεγάσει τις οικογένειες που έρχονται στην αφιλόξενη Αθήνα και δεν έχουν πού να μείνουν.

Όσο κι αν σας φαίνεται απίστευτο, πολλοί γονείς καταλήγουν στα παγκάκια του Ζαππειού!

Θέλει να συμβάλει με εργασία και χρήματα ώστε να ενεργοποιηθεί η Πολιτεία και να φτιάξει ειδικές μονάδες (όπως το Ακτινοδιαγνωστικό - Ακτινοθεραπευτικό Κέντρο) για παιδιά.

Τα Ελληνόπουλα σήμερα για να κάνουν ακτινοβολίες μπαίνουν στη σειρά μαζί με τους ενήλικες στα μεγάλα Αντικαρκινικά Νοσοκομεία. Μπορείτε να φανταστείτε τα παιδιά σας να περιμένουν τη σειρά τους σ' αυτή την ουρά;

Θέλει με εργασία και δωρεές να διαμορφώσει κατάλληλα τους χώρους νοσηλείας στα Παιδιατρικά Νοσοκομεία της χώρας μας και να δημιουργήσει χαρούμενους παιχνοδότους.

Για να μη στοιβάξονται τα παιδιά σε ακατάλληλα δωμάτια, για να μπορούν να παίξουν περιμένοντας μια θεραπεία ή μια εξέταση. Σκεφτείτε ότι για τα παιδιά αυτά το Νοσοκομείο είναι το δεύτερο σπίτι τους!

Πώς μπορείτε να μας συμπαρασταθείτε;

Μ' οποιοδήποτε τρόπο, αρκεί να τον αισθανόμαστε.

Δεν επιδιώκουμε τη συμπόνια ή τον οίκτο, θέλουμε τη συμβολή σας. Είμαστε κι εμείς εργαζόμενοι πολίτες που βρίσκουμε χρόνο απ' τις δουλειές μας και προσφέρουμε τις υπηρεσίες μας στη Φλόγα θελοντικά.

Μ' αυτό που μας έτυχε και μ' αυτά που αντιμετωπίζουμε δεν παίζουμε. Αντλούμε δύναμη από τα ίδια τα παιδιά μας.

Ελάτε να μας γνωρίσετε πριν αποφασίσετε αν θα συμβάλετε στο έργο της Φλόγας.

Τα γραφεία μας βρίσκονται στους Αμπελοκήπους, Κορινθίας 8, Αθήνα, 115 26, και το τηλέφωνό μας είναι 7772421. **Ιωάννινα: 0651 - 22780.**

Συγκεντρώνουμε χρήματα σε ειδικούς λογαριασμούς από γνωστούς και άγνωστους φίλους μας για τα κοινωνικά προγράμματα που ξεκινήσαμε.

Μπορείτε κι εσείς να γίνετε συνδρομητές της Φλόγας, προσφέροντας ακόμη κι ένα μικρό ποσό.

Εκείνο που μας ενδιαφέρει πάνω απ' όλα, είναι να γνωρίσετε από κοντά τα προβλήματα που μας αφορούν όλους και να σας ευαισθητοποιήσουμε σ' αυτά.

Δίπλα μας βρίσκονται και πολλοί φίλοι της Φλόγας, που δεν έτυχε ο καρκίνος να χτυπήσει την πόρτα τους.

Αυτοί ο φίλοι λένε ότι: «η δουλειά στη Φλόγα είναι μια πρόκληση, είναι σκληρή μα και γεμάτη συναισθήματα. Σ' αυτή δοκιμάζεται η γενναιότητα και η ανθρωπιά».

(Από ενημερωτικό φυλλάδιο του συλλόγου γονέων με παιδιά με νεοπλασματικές ασθένειες, Η ΦΛΟΓΑ.)

Baby chic

πρόικα μωρού
κούνιες
καροτσάκια

κ. Φρόντζου 7 Ιωάννινα τηλ 71436

Από την γυναικείαν αφύπνισιν

Διαδήλωσης εργατίδων

Σαράντα φτωχές γυναίκες του Πειραιώς, σαράντα εργάτριες των γενικών αποθηκών του Στρατού, των οποίων η τιμία εργασία έδινε ψωμί, ποίος ξέρει, σε πόσα σούματα πεινασμένα, ανέβηκαν το περασμένο Σάββατον εν διαδήλωσει εις τας Αθήνας και επήγαν κατ' ευθειαν προς τον υπουργόν των Στρατιωτικών και πρωθυπουργόν, διά να ζητήσουν εργασία, την οποίαν τώρα τελευταία — όπως είπαν — πολύ τους περιώρι-σαν.

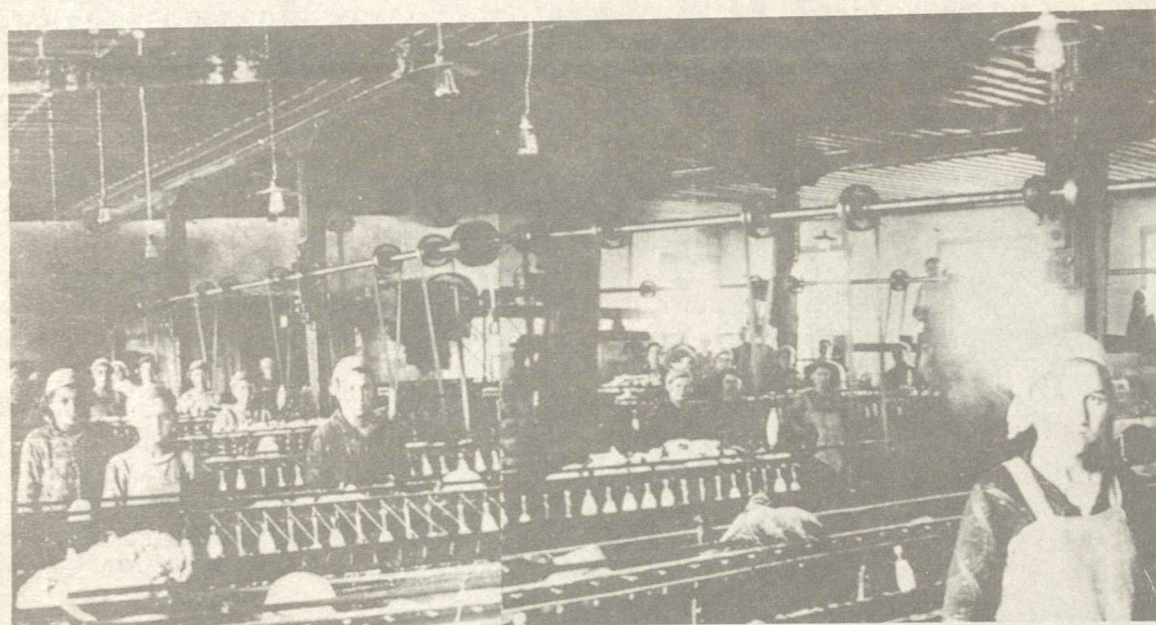
Το πράγμα εις ένα άλλο μέρος — σ' τη Γαλλία λ.χ. όπου το καλοκαίρι ακόμη η μοδιτρούλες έκαμαν τό-σων πάταγον διά να επιτύχουν κάποια αναπαύσεις, ή σ' την Αγγλία, όπου όλοι έχουν συνείδησι εις τας εξ-εκατομμυρίων γυναικών και τελειότητα διοργανωμένας διαδηλώσεις των suffragettes — θα επερνούσε απα-ρατήρητον. Εις τον τόπον μας όμως, εις τον τόπον, που όσον και αν εκπολίτιστηκε, μυρίζει ακόμη κάπου - κάπου σκλαβιά και χαρέμι, το πράγμα αποτελεί γεγονός, που δεν μπορεί να αντιπαρέλθη τόσον ευκόλα.

Και το γεγονός είναι βέβαια ευχάριστο. Διότι αποδεικνύει ότι τα χέρια των Ελληνίδων δουλεύουν πλέον και δουλεύουν πολύ και αδιάκοπα. Αποδεικνύει ακόμη ότι — διά να κάμουν μία τόσο έντονη και τόσο αντικειμένη — βέβαια — εις τα καθιερωμέ-νη διαμαρτυρία — αι ανάγκαι των θα ήσαν μεγάλοι, ότι οι εργάτριαι αυτά θα ήσαν ο χορηγός άγγελος της ζωής των πονεμένων οικογενειών των, ότι τα εργατικά χέρια των θα έκλειναν με την καθημερινή αδιάκοπη δουλειά των, ποίος ξέρει, πόσες άγνωστες πληγές, πόσα οικογενειακά βασάνο...

Αποδεικνύει τέλος — και αυτό είναι το σπουδαιότερον — ότι η γυναίκα πείδ δεν είναι η σκλάβια των προ-ληψεων κι εκείνου, που της επιβάλλουν, ότι η εργασία της την εξύψωσε και της έδωσε την αληθινή συναι-σθησι της αξίας της, του εγώ της.

Το εργοστάσιον, το εμπορικό, το γραφείον, το σχολείον την έκαμαν — ασυνείδητος — να καταλάβη τι αξίζει κοινωνικώς.

Δι' αυτό δεν είναι πλέον η γυναίκα του παρελθόντος, η δειλά - δειλά και φοβισμένα προβάλλουσα διά να ζητήσει εργασία έξω — πράγμα κάπως παράδοξον και πέρα από τα όρια του συνειθισμένου — είναι η γυναι-

κα της εποχής, η αληθινή γυναίκα, η υψηλομέτωπη με τα δυνατό χέρια και τα γερά μυαλά, η τετραπέρατη δουλεύτρια' μια και η γλυκεία σύζυγος, η στοργική μητέρα, η καλή αδελφή, η τρυφερά κόρη, που δεν θέλει να είναι βάρος κανενός και που θέλει όλους να τους προφθάσει και όλους να τους ανακουφίσει...

Έρχεται με κάποια παράκλησι πάντα, απαιτητική όμως αυτή τη φορά — αφ' ου το ξέρει ότι είναι δικαίω-μά της πλέον — να ζητήσει τη δουλειά, που πρέπει να της δώσουν, την μερίδα της κοινής ευημερίας που της αναλογεί τέλος πάντων...

Σοσιαλίστρια χωρίς να το καταλαβαίνει και χωρίς να το θέλει — ίσως — σοσιαλίστρια της ανάγκης και του περιβάλλοντος, με δικαιώματα όχι απλώς φεμινιστικά αλλ' ανθρώπινα, έρχεται και κυρεύει πλέον την υλική της ανεξαρτησία η οποία είναι — όλοι το ξέρουμεν — διά την εποχήν μας τουλάχιστον — αδιάσπαστα συνη-νωμένη με την ηθικήν της...

Θα ήταν άδικο να πιστεύουμε πως στις αρχές του αιώνα μας η γυναίκα δε νοιαζόταν παρά μόνο για τον καλ-λωπισμό και την καλοπέρασή της. Το άρθρο αυτό, που δημοσιεύτηκε τον Οκτώβριο του 1910 στην εφημερίδα «Μικρά» της Λάρισας, δείχνει πως στη Θεσσαλία υπήρχαν φωτισμένες και μαχητικές γυναίκες που δε διστάζαν να διακηρύσσον τις σοσιαλιστικές και ανθρωπιστικές ιδέες τους, έστω κι αν κρύβονταν πίσω από το ψευδώνυ-μο La Rebelle.

Για την ιστορία θα πρέπει σήμερα ν' αποκαλύψουμε πως La Rebelle λεγόταν η Ελένη Καρακίτσου και ήταν γυναίκα ταπεινά.

(Αναδημοσίευση από το βιβλίο της Μαρούλας Κλιάφα, «Θεσσαλία 1881- 1981 εκατό χρόνια ζωή», φό-ρος τιμής στην προσφορά των γυναικών στο εργατικό κίνημα της χώρας, με αφορμή την 1η του Μάη.

ΓΙΑΤΡΟΙ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

ΝΑΤΑΣΣΑ ΜΑΡΜΑΡΟΚΟΠΟΥ ψυχίατρος Δέχεται με ραντεβού κάθε πρωί 9-2 και Δευτέρα και Πέμπτη απόγευμα 6-9	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΟΣ ειδικός παθολόγος ιατρείο Οπλ. Πουτέτση 3 τηλ. 23325 Δέχεται καθημερινά Σύμβαση με όλα τα ταμεία
ΜΟΥΛΑΙΜΙΔΟΥ 5 - Ιωαννίνα (πλησίον ΟΤ.Ε) τηλ. 39-979	ΑΡΤΕΜΙΣ ΛΑΜΠΡΟΥ ιατρός μικροβιολόγος ιατρείο 28ης Οκτωβρίου 49 τηλ. 36461 - 74100
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΣ. ΔΕΡΕΚΑΣ ειδικός καρδιολόγος ιατρείο κ. Φρόντζου 7 τηλ. 25050 - 75566 - 24750	ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΤΖΙΑΡΑΣ ΚΛΙΝΙΚΟΣ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΟΣ-ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΟΣ ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ Α. ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΥ Νατολ. Ζερβα 19 Ιωαννίνα τηλ 39531
ΜΟΥΤΕΣΙΔΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ Χειρουργός ιατρείο Αραδαντινού 18 (παλιά κλινική Φίλιου) τηλ. 20373 - 76907 Σύμβαση με τα ταμεία	

το φύλο

Μαιευτήριο: η μέλλουσα μητέρα υφίσταται τις ωδίνες του το-κετού στην αίθουσα. Στον προθάλαμο ο σύζυγος, οι γονείς και των δύο, αδελφία, σχεδόν όλο σόι. Μετά από ώρες αναμονής βγαίνει χαμογελαστή η αδελφή με το μωρό στην αγκαλιά.

— Να σας ζήσει, να το χαίρεστε.

Ανακούφισή! Ο τοκετός πήγε καλά, το παιδί γεννήθηκε γερό. Όλοι τριγυρίζουν το μωρό, θέλουν να το δουν.

— Αδελφή, τι είναι, αγόρι ή κορίτσι;

— Κορίτσι, τρία διακόσια. Υγιέστατο.

Οι εκφράσεις αλλάζουν. Κάποια πρόσωπα λάμπουν. Κάποια άλλα σκοτεινιάζουν. Τρίτο παιδί. Πάλι κορίτσι. Δεν μπορεί, αυτή η γυναίκα να γεννήσει ένα αγόρι;

Οι σκέψεις δεν φτάνουν πάντα στα χείλη, στριφογυρίζουν στο μυαλό μαζί με πολλά άλλα, προσωπικές επιθυμίες, κοινωνι-κές προκαταλήψεις, συναισθηματικές πιέσεις.

Σκληρές συνθήκες. Παλαιότερα οι αντιδράσεις ήταν πολύ πιο έντονες. Απογοήτευση, θυμός, αποστροφή που στρέφονταν ενάντια στη μάνα, αλλά και τη νεογέννητη κόρη. Από τον πατέ-ρα, τους γονείς, το συγγενικό περιβάλλον. Η διαίωσις του ο-νόματος ήταν, και ίσως εξακολουθεί να είναι, ένα από τα σημα-ντικότερα ζητήματα της ελληνικής οικογένειας, και η απόκτηση αγοριού το μόνο μέσο για την εξασφάλισή της. Και είναι απόλυ-τα θεμιτή και κατανοητή αυτή η επιθυμία. Εκείνο που δεν είναι ούτε θεμιτό, ούτε κατανοητό, είναι να χρεώνεται η γυναίκα την αποτυχία αρρένων απογόνων.

Γιατί η επιστήμη έχει αποδείξει, εδώ και πολλά χρόνια, στην-πεύθυνος για το φύλο του παιδιού είναι ο πατέρας και μόνον αυ-τός.

Είναι γνωστό ότι σε κάθε ανθρώπινο κύτταρο υπάρχουν 46 χρωματοσώματα ή 23 ζεύγη. Ένα ζεύγος χρωματοσωμάτων κα-θορίζει το φύλο. Σε κάθε ωάριο της γυναίκας, υπάρχει ένα χρω-μόσωμα το ίδιο πάντα και ονομάζεται Χ. Σε κάθε σπερματοζώ-ριο υπάρχει ή ένα Χ χρωμόσωμα ή ένα Υ. Εάν το ωάριο γονιμο-ποιηθεί από σπερματοζώριο το οποίο περιέχει Χ χρωμόσωμα, θα σχηματισθεί ένα ζεύγος χρωμοσωμάτων ΧΧ και το μωρό θα είναι κορίτσι. Εάν γονιμοποιηθεί από σπερματοζώριο το οποίο περιέχει Υ χρωμόσωμα, το ζεύγος θα είναι ΧΥ και το μωρό θα εί-ναι αγόρι. Μόνον ο άνδρας έχει Υ χρωμοσώματα και μόνον απ-τα σπερματοζωάρια του καθορίζεται το φύλο του μωρού.

Συμφωνώ' όλα αυτά είναι γνωστά σήμερα, τα ξέρουν και τα παιδιά της πέμπτης δημοτικού. Αλλά δεν πειράζει. Άς τα πούμε άλλη μια φορά για όσους και όσες, κατά τύχη, δεν τα έχουν υπό-ψη τους.

Α.Ρ

DR. ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΣ
Λέκτωρ Οφθαλμολογικής Κλινικής
Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Δέχεται με ραντεβού
Τρίτη, Τετάρτη, Παρασκευή 5.30' - 8.30' μμ
και Σάββατο 9.00' - 12.00'
Κ.ΦΡΟΝΤΖΟΥ 7 Ιωαννίνα
τηλ 70 216

ΔΟΥΜΑ ΚΑΤΣΕΝΗ ΛΑΜΠΡΙΝΗ

ιατρός νευρολόγος
εργαστήριο ηλεκτροεγκεφαλογραφίας
ηλεκτροεγκεφαλογραφίας
προκλητών δυναμικών
Πυρινέλλα 18 τηλ. 35414
Δέχεται καθημερινά με ραντεβού
πλην απογεύματος Τετάρτης

ΝΤΑΪΑΝ ΓΚΩ - ΜΠΑΜΠΑΣΙΚΑ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ
♦ Σύμβαση με ταμεία
♦ μετεγχειρητική φροντίδα
♦ μικρές χειρουργικές επεμβάσεις
Ιατρ. Χαρίλαου Τρικούπη 6
Τηλέφωνο Ιατρ. 21519, Οικίας 72193
Ώρες Ιατρείου: Δευτέρα έως Παρασκευή 9-13.00 - 18.00-20.00

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΟΠΟΥΛΟΣ

χειρουργός οδοντίατρος
ιατρ. Αραδαντινού 18
τηλ. 31365 - 81373
Δέχεται καθημερινά 9-1 χωρίς ραντεβού
και 5-9 με ραντεβού

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΤΣΙΡΚΑ

παιδιάτρος
ιατρ. χαρ. Τρικούπη 3
τηλ.38716 - 78434
Δέχεται καθημερινά

Η γυναίκα στον κόσμο

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Δεκάλογο με τα δικαιώ-ματα των γυναικών στον πό-λεμο και σε καταστάσεις κιν-δύνου, πρότεινε ο ευρωθυ-βανός, πρόεδρος του ΣΥΝ Αλέκος Αλοθάνας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις Βρυξέλες, σε συζήτηση με θέμα «τα δι-καιώματα του ανθρώπου στον κόσμο και την πολιτική της Ένωσης στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων».

Ο δεκάλογος προτείνει:

1. Ν' αναγνωρισθεί ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα των γυναικών είναι παγκόσμια και αδιαίρετα.

2. Να εξαλειφθούν οι δια-κρίσεις.

3.να προστατευθούν τα ανθρώπινα δικαιώματα των γυναικών στη διάρκεια ενό-πλων συρράξεων.

4.να τερματισθούν οι δια-κρίσεις, η σεξουαλική κακοποί-ηση και τα άλλα βασανιστή-ρια που γίνονται σε βάρος των γυναικών από κυβερνη-τικά όργανα και παραστρα-τιωτικούς.

5. Να προλαμβάνονται οι «εξαφανίσεις».

6. Να σταματήσουν οι διώ-ξεις εξαιτίας της συγγένειάς τους με αντιπάλους.

7. να προστατεύεται το δι-καίωμα της υγείας των γυ-ναικών που βρίσκονται υπό κράτηση.

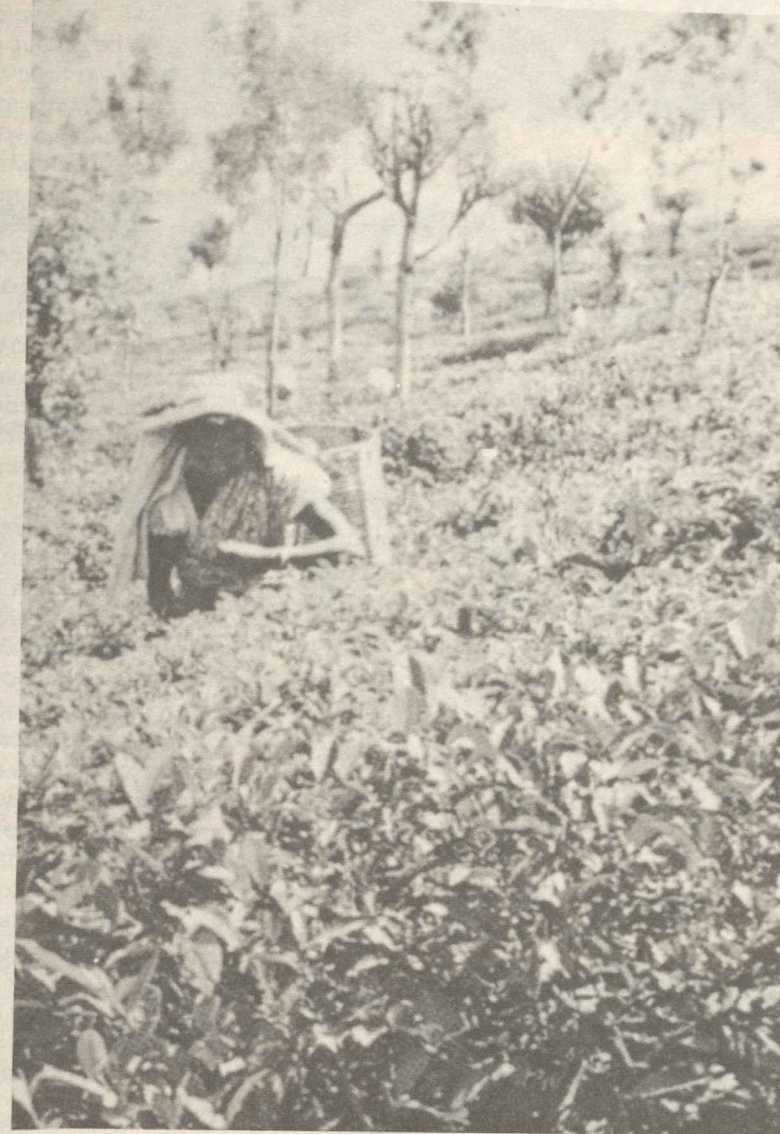
8. Να σταματήσουν οι πα-ράνομες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εναντίον των γυναικών προσφύγων, αυ-τών που ζητούν άσυλο και αυτών που είναι εκποτισμέ-νες.

9. Επίσημα προγράμματα διασφάλισης και εκπαιδεύ-σης να προάγουν τα δικαιώ-ματα των γυναικών σε αν-θρώπινα δικαιώματα.

10. Να προστατευθούν οι ναυαγές πρόσφυγες από τα έγκριτα παρτίδας.

♦Πολλοί περισσότερες γυναίκες εργάζονται στη Σουηδία, τη Δανία και τη βρετανία σύμ-φωνα με επίσημα στοιχεία της βρετανικής κυβέρνη-σης. Το ποσοστό της γυναι-κής απασχόλησης στη Σου-ηδία ανέρχεται σε 76%, στη Δανία σε 74%, και 64% στη Βρετανία. Τις τελευταίες έξι εετες στον τομέα απασχό-λησης των γυναικών κατέ-χουν κυρίως οι μεσογειακές χώρες και η Ιρλανδία. Ανάμε-σα σ' αυτές η Ελλάδα με πο-σοστό 38%.

♦Στη Γαλλία προκειμέ-νου οι γυναίκες να μείνουν απασχολημένες με την ανατροφή των μικρών παιδιών τους διπλασίασαν τα επιδόματα για τη φύλαξη του παιδιού και προέβλεπον αύξηση του μηνιαίου επιδό-ματος για κάθε παιδί.

♦ Η Μανωράμι Σαβαρναμούτου μια άσημη γυναίκα της Σρι-Λάνκα πριν 5 χρόνια, σήμερα είναι το σύμβολο της χώρας αυ-τής. Ηγείται στο κίνημα ενάντια στο συνεχώς αυξανόμενο κύ-μα εξαφανίσεων, για τις οποίες υπεύθυνη είναι η κυβέρνηση και οι νόμιμοι και παράνομοι μηχανισμοί της. 'Άλλες 25.000 μητέρες που τα παιδιά τους εξαφανίστηκαν έχουν συστήσει το «Μέτωπο μητέρων» ξέροντας πως τα παι-διά τους δεν γυρίζουν πίσω αλλά θέλοντας να διατηρήσουν το δικαίωμα για μια διαφορετική δημοκρατική χώρα.

♦ Είναι συνθησιμένη πια η συζήτηση για την κρίση της ο-ικογένειας, που παρουσιάζει κατά γενική ομολογία προχωρή-μένα σημάδια εξάντλησης. Είναι λίγοι οι ρομαντικοί που υπο-στηρίζουν πως ο γάμος και η οικογένεια είναι όροι συναισθη-ματικής επιδίωξης. Από τότε που ο δείκτης ανεργίας σκαρφα-λώσε στα ύψη μαζί με το δείκτη υπογεννητικότητας όλο και περισσότεροι άρχισαν να ομολογούν σχέσεις θαθείας οικονο-μικής εξάρτησης και «εκμετάλλευσης» ανάμεσα στα μέλη της οικογένειας.

Μήπως σιγά-σιγά ο θεσμός απογυμνώνεται από τους συ-ναισθηματισμούς και μένει ο βασικός του πυρήνας όπως τον παρουσίασε τον προηγούμενο αιώνα ο Έγκελς στο βιβλίο «η καταγωγή της οικογένειας και της ατομικής ιδιοκτησίας»;

♦ Στην Αμερική και συγκεκριμένα στους δρόμους και το με-τρό της Ν. Υόρκης, έκαναν την εμφάνισή τους γυναίκες μου-σικά συγκροτήματα, όπως οι Mutmurs, που γράφουν στίχους και τραγουδία για τις διακρίσεις σε βάρος του φύλου τους. Μια μορφή πάλης στα πλαίσια «νεοφεμινισμού»!

DELSEY
PARIS

ΤΣΑΝΤΕΣ
ΕΙΛΗ ΤΑΞΙΔΙΟΥ

ΤΖΟΥΚΑΣ
Α. ΒΥΡΩΝΟΣ 12
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

♦ Η ΦΑΤΙΜΑ ΙΜΠΡΑΧΙΜ πρόσφατα επισκέφθηκε τη χώρα μας και μίλησε στη ΓΣΕΕ σε εκδήλωση που ορ-γάνωσαν γυναίκες οργανώ-σεις και γυναίκα τμήματα κομμάτων. Η Φατίμα Ιμπρα-χίμ είναι μια εξέχουσα προ-σωπικότητα της χώρας της.

Το 1952 ήταν ιδρυτικό μέ-λος της Ένωσης γυναικών Σουδάν, το 1953 εξέδωσε την εφημερίδα «Φωνή της γυναι-κας του Σουδάν», το 1964-65 ήταν η πρώτη γυναίκα που ε-ξελέγη δουλεύτρια στη χώρα της. Αγώνιστηκε μαχητικά και αποτελεσματικά για την αλλαγή των αναχρονιστικών νόμων που καταπίεζαν τις γυναίκες. Το 1971 και όταν το παιδί της ήταν μόνο δύο χρόνων, η δικτατορία του Νουμείρι εκτέλεσε με απαχ-γονισμό τον σύντροφό της που ήταν Γραμματέας της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών.

Το 1989 μετά το πραξικό-πημα, η Φατίμα Ιμπραχίμ φυ-γαδεύτηκε στο εξωτερικό, ό-που ζει σαν πρόσφυγας στο Λονδίνο. Το 1993 τιμήθηκε με το βραβείο του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Το 1992 είχε διακηρύξει: «Δεν μπορείς να σηκώνεσαι και να παλεύεις για να διαφυλάξεις τη Δημοκρατία και τα ανθρω-πινα δικαιώματα και συγχρό-νως να αδικείς ή να αφήνεις να αδικούν τις γυναίκες... το άλλο μισό της κοινωνίας».

♦ Κυκλοφόρησε δογματι-κή εγκύκλιος του Πάπα για τον έλεγχο των γεννήσεων και την ευθανασία που «είναι εγκλήματα που ουδείς αν-θρώπος μπορεί να νομιμο-ποιήσει».

Απαγορεύει οποιαδήποτε μορφή αντισύλληψης. Άραγε έχει ακούσει τίποτε για το AIDS;

♦ ♦ Εκατοντάδες γυναίκες που κρατούσαν μικρά παιδιά στην αγκαλιά τους, συμμετεί-χαν σε διαδήλωση διαμαρτυ-ρίας που έγινε στο Μπαγκλα-ντές, ενάντια στην οικονομι-κή κρίση. Υπολογίζεται ότι στη πορεία πήραν μέρος πά-νω από 2.000 γυναίκες.

♦ Η ισλαμική εξτρεμιστική οργάνωση GIA, η ιδιαίτερη της Αλγε-ρίας, επιμένει στις επιθέσεις εναντίον των γυναικών της χώρας. Έχει δολοφονήσει πάνω από 20 γυναίκες, οι οποίες αρνήθηκαν να πα-ντρευτούν μουσουλμάνους μαχητές. Σύμφωνα με αυτή την πρακτική επιτρεπόταν πριν από 14 αιώνες στους στρατιώτες και στους ταξι-διώτες να συνάπτουν εφήμερες σχέσεις με χήρες ή ανύπαντρες γυ-ναίκες χωρίς να τις ρωτούν.

♦ Τέσσερις γυναίκες-γιατροί από τη Νιγηρία αποφάσισαν να δημι-ουργήσουν το δικό τους ιδιωτικό νοσοκομείο, προκειμένου να περι-βάλουν όλα εκείνα τα παιδιά, που παρά το γεγονός ότι αντιμετωπί-ζουν σοβαρά προβλήματα υγείας, δεν γιαιτρεύονται τελικά, λόγω ελ-λειψής ιατρικού εξοπλισμού και προσωπικού. Αλλά όμως βουλαί του κυρίου. Η κυβέρνηση θέσπισε νόμο που απαγορεύει στις γυναίκες να προβαίνουν στη δημιουργία κερδοφόρων επιχειρήσεων.

Οικοι Νικολών
Nicolas

ο πρώτος οίκος
νυφικών
στα ΓΙΑΝΝΕΝΑ

νυφικά - βαπτιστικά
λαμπάδες - μισομνημόνες

Κεντρική πλατεία
& Γούναρη 2
(2ος όροφος)
τηλ. κατά/τος 77.977
οικίας 43.493

φεμινιστικά

♦ Ο καρκίνος ήταν το τέλειο άλλοθι. Ο παλιός της φόβος που σημάδευε όλους τους εφιάλτες της, τό 'ξερε τώρα, δεν ήταν παρά συγκαλημμένη επιθυμία. Ο καρκίνος ήταν το τέλειο άλλοθι.

Σήκωσε τις λίγες οικονομίες της, αγόρασε ρούχα σε μικρότερο νούμερο. Έχανε κιλά ραγδαία, επιτέλους. Στα στερνά θ' αποκτούσε το τέλειο σώμα που είχε ονειρευτεί.

Έβαλε κάτω κάρτες και ταξιδιωτικά έντυπα για εξωτικά ταξίδια. Υπέβαλε την παραίτησή της στην υπηρεσία και απόλαυσε το ξυπνητήρι να κτυπά ως το τέλος. Το ρύθμισε ακόμα μια φορά στην ίδια ώρα συνηθισμένης αφύπνισης και το απόλαυσε πάλι και πάλι.

Έβαλε ό,τι είχε σημασία σε μια θαλίτσα. Ετοίμασε επιστολές για όλους. «Φεύγω ταξίδι. Δε θα ξαναγυρίσω».

ΚΑΛΛΗ ΣΤΑΥΡΟΥ

Οι εργαζόμενες γυναίκες που διαπιστώνουν παραβιάσεις σε βάρος τους σχετικές με την ισότητα στις εργασιακές σχέσεις μπορούν να απευθύνονται στα γραφεία Ισότητας των επιθεωρήσεων εργασίας. Τα γραφεία αυτά είναι υπεύθυνα για τη συστηματική παρακολούθηση της εφαρμογής των σχετικών με την ισότητα εργατικών νόμων και την εντόπιση διακρίσεων σε βάρος των γυναικών. Οι υπεύθυνοι των γραφείων που δέχονται τις καταγγελίες των γυναικών, εφόσον διαπιστώσουν ότι υπάρχει παραβίαση, έχουν δικαίωμα να επιβάλουν στον εργοδότη χρηματικό πρόστιμο.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΥΜΕ ΚΑΙ ΣΥΝΥΠΟΓΡΑΦΟΥΜΕ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟΝ ΕΞΕΥΤΕΛΙΣΜΟ ΜΑΣ ΠΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ Μ.Μ.Ε.

Αντιστεκόμαστε,

- στην εμπορευματοποίηση της σεξουαλικότητάς μας.
- στην αντικειμενικοποίηση του σώματός μας.
- στον εκχυδαισμό της ερωτικής μας ζωής.

Η βία απέναντι στις γυναίκες δεν είναι κάτι νέο. Όπως καινούργια δεν είναι και η πορνογραφία, η οποία αποτελεί ένα είδος βίας απέναντι στο φύλο μας.

Αρνούμεστε την εικόνα τους για μας έξω από μας, επειδή δημιουργούν μια ψευδή εικόνα και συνειδηση για τις σχέσεις μας, τον εαυτό μας, την ίδια μας τη ζωή.

Αντιστεκόμαστε στα μέσα τους

Αντιστεκόμαστε στην πορνοποίηση και τον εξευτελισμό

Ζητάμε άμεσα αντιπορνογραφική πολιτική.

(Απόσπασμα από κείμενο για το οποίο συγκεντρώνει υπογραφές η Αδέσμευτη Κίνηση Γυναικών)

♦ Πρέπει να αγωνιστούμε για να εξασφαλίσουμε ισότιμη συμμετοχή στις αποφάσεις και στις ευθύνες, στο βαθμό που αυτό αποτελεί δικαίωμα των γυναικών και όχι παραχώρηση που χορηγείται από τους άνδρες.

♦ Η ισότητα και η χειραφέτηση επιφέρουν αλλαγές στην κοινωνία και νέες συμπεριφορές στην δημόσια και ιδιωτική ζωή.

♦ Η καταστολή της συζυγικής βίας δεν είναι επιφανειακή παρά μόνο εάν συνοδεύεται από μία πολιτική πρόληψης, ακούσματος, δημοσιοποίησης του προβλήματος και οργανωμένης υποδοχής.

♦ Η ισότητα πρέπει να καλύπτει όλους τους τομείς και όλες τις καταστάσεις χωρίς εξαιρέσεις και πρέπει να εγγυάται «ίση και αποτελεσματική προστασία από κάθε διάκριση».

(Διεθνής Συνθήκη Αστικών και Πολιτικών Δικαιωμάτων)

♦ Εκεί ανακάλυψα την πάναγνη της ελευθερίας Ελένη ασημάδευτη ακόμη, πριν την καταχωρήσει ο Ησίοδος στους ένοχους γιατί γεννήθηκε γυναίκα. Ανέγκιχτη από τη μισαλλοδοξία του αντρικού ρατσισμού γιατί αυτή γεννά. Πριν ο φονικός Δράκων καταδικάσει την αυτοδιάθεση του σώματος της βαφτίζοντας την μοιχεία και πλαστογραφηθεί η πολυγαμική Πηνελόπη με τους σαράντα εραστές στην ανέραστη υφάντρα του έπους.. (Απόσπασμα από το βιβλίο της Λιλής Ζωγράφου «Η Συβαρίτισσα»)

♦ Η μεγαλύτερη ίσως μοναδική εκτέλεση γυναικών στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο έγινε στο χωριό Σκουρβούλα της Κρήτης, στις 22 Μάη 1944. Τη θυσία τους έχει αποθανάτισει με έργο της η γλύπτρια Ασπασία Παπαδοπεράκη.

♦ Ξέρετε ποιά θεωρείται ιστορικά η πρώτη φεμινιστική ενέργεια; Είναι η κατόργηση από τις Ρωμαίες Είκοσι χρόνια μετά τη θέσπισή του το '98 π.Χ. του Lex Oppia, που απαγόρευε στις γυναίκες να φορούν κοσμήματα, ζωηρά χρώματα και να εποχούνται σε άμαξες!!!

ΤΥΠΟ-ΤΗΛΕ-ΗΧΟ-ΔΗΚΤΙΚΑ 1

Πολλές οι συζητήσεις για τα λεγόμενα Media ή αλλιώς Μ.Μ.Ε. και κυρίως τα μεγάλα συγκροτήματα και τους μεγάλους ιδιοκτήτες τους. Πέρα απ' όσα καταμαρτυρεί για τους τελευταίους η όποια κριτική καταφέρνει να διαπερνά το ιδότυπο πέπλο σιωπής που οι ίδιοι έχουν επιβάλλει «βαρώνοι των Media» μεγαλοεργολάβοι, φορείς διαπλεκόμενων συμφερόντων, «μικρομπερλουσκόνηδες» που διεκδικούν ρόλο Μπερλουσκόνι κ.λπ. — αυτοί συνεχίζουν απότομοι το «ευαγές» και «κωνυφελές» έργο τους όχι υπό την ένοχη σιωπή πλέον της επίσημης πολιτείας, αλλά υπό τη σκέπη της και με την γαστή συνεργασία των ταγμένων για την εξυπηρέτηση του κοινωνικού συνόλου υπηρεσιών της. Για να εξηγημαστέ: Λίγοι ίσως γνωρίζετε ότι οι γνωστοί «βαρώνοι» Χρ. Τεγόπουλος (ιδιοκτήτης της «δημοκρατικής και αδεσμευτής» Ελευθεροτυπίας), Λαμπράκης (Βήμα - Νέα και μεταξύ των συνιδιοκτητών μαζί με τον Τεγόπουλο του «MEGA»), Κυριακού (ANTENNA), Αλαφούζος (ΣΚΑΙ - Καθημερινή) κ.λπ., επέκτειναν τις δραστηριότητές τους επενδύοντας στις επιχειρήσεις των «ροζ τηλεφώνων». Ίδρυσαν εταιρίες επί το ευχότερον «τηλεοπτική προώθηση» που σε συμφωνία με τον Ο.Τ.Ε. ανέλαβαν τη «σεξουαλική διαπαιδαγώγηση» των Ελλήνων κερδίζοντας σε σύντομο χρόνο αστρονομικά ποσά. Το όλο θέμα έχει τις γραφικές του πλευρές, όπως το πρόβλημα που προέκυψε με το φέσωμα πολλών ιδιοκτητών από τους ενοικιαστές τους που έκαναν ροζ τηλεφωνήματα αξίας εκατομμυρίων δραχμών και άφησαν απλήρωτους λογαριασμούς (η Ομοσπονδία Ιδιοκτητών έφθασε να ζητήσει νομοθετική ρύθμιση!!), αλλά και τις κατά πολύ σοβαρότερες που αφορούν τη μαζική επιχείρηση εκμεταλλεύσεων συνειδήσεων και εκχυδαισμού των ανθρώπινων σχέσεων. Η μόνη μέχρι τώρα αντίδραση στη Βουλή, υπήρξε από το Κ.Κ.Ε. Απαιτείται μαζικότερη αντίδραση για να μη μιλάμε σε λίγο για Μ.Μ.Ε. υπό την έννοια των «Μέσων Μαζικής Εκπόρευσης». Ως γνωστόν, στον κατήφορο, όταν σε παίρνει η κατρακύλα, σε καρτερά ο πόντος!

ΤΥΠΟ-ΔΗΚΤΙΚΑ 2

Θύελλα αντιδράσεων στους κόλπους των πάλαι ποτέ μελών της νεολαϊστικής οργάνωσης «ΕΚΟΝ Ρήγας Φεραίος» προκάλεσαν σχόλια σε βάρος τους της γνωστής «σατιρικής» στήλης της «Ελευθεροτυπίας» «Μαύρη Τρύπα». Οι αντιδράσεις δικαιολογημένες, αφού δεν επρόκειτο για σάτιρα, αλλά για χυδαιολογίες. Το ερώτημα όμως είναι: έπρεπε να θιγούν προσωπικά οι διανοούμενοι του λεγόμενου ανανεωτικού χώρου της αριστεράς για ν' αντιδράσουν; Δεν έβλεπαν χρόνια τώρα οι «Μαυρότρυπες» κινούνταν στα ίδια μονοπάτια του τιφλοπόντικα; Ότι, υπό το πρόσχημα της «ανατρεπτικής σάτιρας», με φθηνά εξυπνακίστικα καλαμπουράκια έβγαζε (και συνεχίζει) αργά και σταθερά δηλητήριο ρατσιστικό (στο στόχαστρό του μόνιμα οι Αλβανοί, Πακιστανόι, Φιλιππινέζες κ.ά.), εθνικιστικό (από τους πρώτους Σινοπιοφάγους μαζί με τον «Αγίο» Θεσσαλονίκης Παντελεήμονα), αντικομμουνιστικό, αντιφεμινιστικό, φανατισμού στο χώρο του αθλητισμού (διαρκές το τροπάρι τους για τους δυνατούς «γαύρους» κατά των «ξενέρων των βαζέλων»), ισοπέδωσης κάθε πολιτικής και κοινωνικής δραστηριότητας (πλην βεβαίως εκείνης των «δυνάμεων» και «Αρείων» Ελλήνων, όπως των νεαρών που εξολοφόρτωσαν έναν άτυχο εργάτη διότι τον εξέλαβαν για Αλβανό) κ.λπ.; Σωστή η αντίδραση επίσης με σχόλια στην πιο πάνω εφημερίδα του Γ. Βότση. Πλην όμως και εκείνου βραδυφλεγής. Πριν περνούμε δυο χρόνια είχαμε την τύχη να του επισημάνουμε την κατεύθυνση της «Μαύρης Τρύπας». Μας απάντησε πως «τι να κάνουμε, πουλάει στη νεολαία και τον θέλει ο Τεγόπουλος». Ίσως τώρα να κατάλαβε πως το φίδι όσο και να το φιλάς στον κόρφο σου, δηλητήριο θα βγάλει. Η μίληψ αντιλήφθηκε πως άρχισε να κλωτσάει μια μερίδα αναγνωστικού κοινού της εφημερίδας του, που κυρίως τη στήριζε και πως δεν γίνεται να κρατάς δυο καρπούζια σε μια μασχάλη.

Το πρόβλημα είναι πολύπλοκότερο βέβαια απ' ό,τι φαίνεται. Η «Μαύρη Τρύπα» δεν είναι μια, αλλά πολλές και η σημερινή κοινωνικοπολιτική κατάσταση ευνοεί την εμφάνιση Αναστασιόδηδων, Κωστόπουλων και δε συμμαζεύεται... Έτσι προβάλλει επιτακτικότερο το ζήτημα: όλοι οι «πρώην» και «πάλαι ποτέ» «νεολαίοι», αλλιώς κιολόσπως απογοητευμένοι ή βολεμένοι ή μακαρίτες διωκόμενοι θ' ανασκουμπωθούμε ή θα επιβεβαιώσουμε τη ρήση του Λ. Αρμστρογκ «όταν ήρθαν να πάρουν τους Εβραίους δε μίλησα, γιατί δεν ήμουν Εβραίος. Όταν ήρθαν να πάρουν τους χριστιανούς δε μίλησα, γιατί δεν ήμουν χριστιανός. Όταν ήρθαν να πάρουν τους επαναστάτες, δε μίλησα γιατί δεν ήμουν επαναστάτης. Όταν ήρθαν να πάρουν εμένα, δε μίλησα, γιατί μια ζωή ήμουν σκυφτός»...